

DZIEN

20 stron

20
GR.

BYDGOSKI

ILUSTROWANY

ORAZ WYDAWNICTWA: **DZIEŃ POMORZA - DZIEŃ GRUDZIĄDZKI ILUSTROWANY - GAZETA GDAŃSKA - DZIEŃ KOCIEWSKI
DZIEŃ TCZEWSKI ILUSTROWANY - GAZETA MORSKA ILUSTROWANA - DZIEŃ CHEŁMIŃSKI
DZIEŃ KUJAW - GAZETA MOSILEŃSKA**

Redakcja i Administracja: Bydgoszcz, ul. Marszałka Focha 12. Telefon: 22-18. Konto czekowe P. K. O. 206.868

Do kawy, nawet
do najlepszej kawy:
Karo-Franck
przyprawa w kostkach!

**DBAJ O PIĘKNO NIETYLKO TWARZY,
LE CZ**

Całego ciała...

Aby być naprawdę powabną, musisz dbać o piękno całego ciała... Nietylko twarz, lecz i ręce, ramiona, plecy, powinny być cudownie delikatne i ładne. A więc, idź w ślady pięknych kobiet całego świata. Wykorzystaj ich tajemnicę piękności: mydło Palmolive do kąpieli i dla cery! To słynne mydło piękności wyrabiane jest z tajemnej mieszanki olejków owoców palmowych i oliwkowych. Bogata, aksamitna piana mydła Palmolive wydelikatnia Twą skórę i dokładnie oczyszcza pory od brudu. Tak więc, aby być piękną „od stóp do głów” używaj mydła Palmolive dla Twojej cery i do kąpieli. Przekonaj się sama, dlaczego mydło Palmolive jest ulubionym mydłem w Polsce, jak również w 78 innych krajach.

Cały świat podziwiał tę, dziewczęcą cerę Palmolive

Fala strajków ogarnia Francję

Robotnicy okupują fabryki

Paryż, 29. 5. (PAT). Delegaci metalowców ogłosili komunikat, z którego wynika, że chcą prowadzić walkę aż do zawarcia umowy zbiorowej. Przedstawiciele przedsiębiorców sądzą, że wobec tego, że robotnicy strajkujący nie opuszczają fabryk, nie można prowadzić rokowań.

Dzisiaj zrana strajk rozszerzył się na fabryki Lasmons w Billancourt (1500 robotników), Chamsson w Asuières (1200 robotników) i Caudron w Vanves (1200 robotników).

Paryż, 29. 5. (PAT) Przedsiębiorcy zakładów przemysłowych metalurgicznych, mechanicznych i pokrewnych, położonych w okolicach Paryża, ogłosili komunikat, w którym stwierdzają, że w największych przedsiębiorstwach, jak wytwórnia aparatu

elektrycznych Alsthom, wytwórnie samochodowe Citroen i Resengart, fabryka opon Goodrich itd. strajkuje 40.000 robotników.

Paryż, 29. 5. (PAT) W Marsylii robotnicy metalowcy porzucili pracę, okupując fabrykę. Strajkujący domagali się przyjęcia z powrotem 3 wydalonych robotników.

Paryż, 29. 5. (PAT). Na posiedzeniu rady ministrów Flamin i Paul-Boncour przedstawili sytuację międzynarodową. Rada ministrów zamianowała zastępcą szefa sztabu generalnego generała brygady Lismasset.

Prawdopodobnie było to ostatnie posiedzenie gabinetu Sarraut'a.

Uroczyste obchody w dniu 3-go czerwca r. b.

**Jak uczci stolica dziesięciolecie urzędowania
P. Prezydenta Rzplitej?**

Warszawa (PAT). W środę 3 czerwca odbędą się w całej Polsce uroczyste obchody z okazji 10-iej rocznicy objęcia władzy Prezydenta R. P. przez prof. Ignacego Mościckiego.

Program uroczystości w Warszawie przewiduje po nabożeństwie w katedrze św. Jana z udziałem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej wielką defiladę wojska i organizacji P. W. na polu Mokotowskim.

Po południu na stadionie wojska polskiego złożą hold Panu Prezydentowi R. P. sportowcy oraz członkowie organizacji P. W.

O godz. 17-ej rozpocznie się w Zamku składanie życzeń przez obywateli Warszawy.

Wieczorem z placu Józefa Piłsudskiego wyruszy pochód organizacji społecznych i zawodowych, które na dziedzińcu zamkowym składać będą adresy holdownicze i kwiaty.

Uroczystości jubileuszowe zakończone będą widowiskiem pod gołem niebem na Rynku Starego Miasta.

Marsz. Badoglio w drodze do Włoch a Haile Selassie do Londynu

Rzym, 29. 5. (PAT). Agencja Stefani donosi: Dzisiaj do Suezu przybył statkiem „Arborea” marszałek Badoglio, gubernator Rzymu Bottai i szereg innych osobistości, witani entuzjastycznie przez zgromadzoną w porcie kolonję włoską. Statek udał się w dalszą drogę o godz. 10.30.

Gibraltar, 29. 5. (PAT). Dzisiaj zrana przybył do Gibraltaru na pokładzie krążownika „Capetown” cesarz Haile Selassie.

6% POŻYCZKĘ NARODOWĄ
i 3% POŻYCZKĘ INWESTYCYJNĄ

przyjmujemy po kursie nominalnym jako zapłatę za nasze najnowsze modele superheterodyn „OLYMPIA” „LUXOR” oraz radiodioborników wysokiej klasy „ROYAL”. Informacje i prospekty wysyłają bezpłatnie
ZAKŁADY KA-RADIO, ŁÓDŹ, Pomorska 40
2552

Największy wybór

raket i piłek tenisowych Slazengers,
oraz wszelkich artyku. sportowych
„MINERWA” Grudziądz, Mickiewicza 17

Za podstępne wciąganie Polaków do „Deutsche Vereinigung”

(o) Poznań 29. 5. (Tel. wł.). Starosta w Wolsztynie zawiesił działalność oddziału Deutsche Vereinigung w Mchach za podstępne wciąganie ludności polskiej do swoich szeregów. Deutsche Vereinigung w Mchach nakłaniała bezrobotnych Polaków do zapisywania się na członków, obiecując im bezpłatną żywność.

Zlikwidowanie długotrwałego strajku we Lwowie

(o) Lwów 29. 5. (Tel. wł.). Wicewojewoda Syske przyjął dzisiaj delegację robotników budowlanych zorganizowanych w związkach zawodowych i oznajmił jej, że zatwierdzone orzeczenie arbitrażowe jest ostateczne i wobec tego dalsze prowadzenie strajku nie miałyby uzasadnienia.

Delegacja robotników uznała wobec tego strajk za ostatecznie zlikwidowany. Roboty będą podjęte zaraz po świętach w dniu 2 czerwca.

Lwów 29. 5. (PAT). Dzisiaj został zlikwidowany strajk robotników zatrudnionych przy robotach drogowych i kanałowych, prowadzonych przez zarząd miejski we Lwowie.

Syn Gandhi'ego został mahometaninem

Bombaj, 29. 5. (PAT). Harilal Gandhi, starszy syn mahatmy, przeszedł dzisiaj uroczyście w wielkim meczecie w Bombaju na mahometanizm. Będzie odtąd nazywał się Abdullah Gandhi.

POKOJE

tanie, czyste, wygodne, ciche
z wodą bież. ciepłą i zimną

blisko Dworca Głównego w Warszawie

w Hotelu Royal, Chmielna 31

Kawiarnia, bezpłatny garaż.

3128

„Lamus”

poleca oryginalne antyki jak: meble - obrazy - perskie dywany - brzozy - porcelany - srebra - kryształy - rzeźby i t. d.

Zakup - Sprzedaż - Zamiana

3135

30ruń
Małe Garbary 2.

Oskarżony Twardowski traci rezon, gdy trzeba odpierać konkretne zarzuty

Podwójne rachunki - Brak kontroli - Falszywe listy plac

(OD SPECJALNEGO WYSLANNIKA).

W czasie czwartkowej rozprawy, gdy oskarżony Twardowski wyjaśniał swój stosunek do Urzędu Wojewódzkiego i do p. Wojewody Pomorskiego, obrońca Puciata postawił wnioski, domagający się od Sądu wydania zarządzenia opuszczenia sali przez biegłego dr. Banasia, który zajmował swego czasu stanowisko inspektora samorządowego w Urzędzie Wojewódzkim. Obrońca powołał się na art. 338 K. P. K. (każdego

świadka wzywa się na salę osobno i przy-słuchuje się w nieobecności tych świadków, którzy jeszcze nie zeznawali), oświadczając, że oskarżony złoży szereg zeznań dotyczących dr. Banasia, tak, iż obrona wzwie wymienionego na świadka w trakcie postępowania przewodu sądowego.

Sąd przychylił się do wniosku obrony. Po wyjściu dr. Banasia oskarżony wysunął przeciwko niemu cały szereg zarzutów.

Grudziądz, piątek.

PODWÓJNE RACHUNKI

Oskarżony twierdzi dalej, że posyłał do Urzędu Wojewódzkiego całe pliki rachunków, które wykazują wyraźnie niektóre pozycje, zawarte w akcie oskarżenia.

Rzeczoznawca Paul stwierdza jednak, że rachunki te były wystawiane podwójnie na jedne i te same wydatki. Rzeczoznawca określa następnie w jaki sposób wykrył te nadużycia.

PODPISYWAŁEM TYLKO.

Oskarżony: — Ja często tylko podpisywałem, nie sprawdzając rachunków.

Trzy razy te same rachunki

W dalszym ciągu prokurator stwierdza, że jedne i te same rachunki wysyłano do dwu lub więcej instytucji, i tym sposobem Twardowski kilkakrotnie zaliczał jedną i tę samą sumę.

Również rozchodowano kilkakrotnie te same wydatki, np. poważną pozycję na benzynie, 805 zł. na cement itp.

Oskarżony przyznaje się do tych uchybień, podając na swoje usprawiedliwienie, że brak buchalterji stworzył chaos. Nadto stwierdza, że pieniądze, jakie uzyskiwał dzięki tym machinacjom, zużywał na cele polityczne.

Prokurator: — Komu oskarżony wypłacał te pieniądze?

Oskarżony: — Sekretarzowi B. B. W. R.

Prokurator: — Gdzie są kwity na te wydatki?

Oskarżony: — W rozliczeniach.

Prokurator: — A gdzie są rozliczenia?

Gospodarka w Wydziale Powiatowym

Następnie wyjaśnia oskarżony te pozycje aktu oskarżenia, które dotyczą przekroczeń władzy i nadużyć popełnionych w związku z gospodarką finansową Wydziału Powiatowego.

W sprawie tej wypowiadają się obszernie biegli dr. Banaś i naczelnik Zakrzewski.

SPRAWA JAPONSKA.

Po przerwie obiadowej, Twardowski wyjaśnia sprawę podjęcia pieniędzy w poselstwie japońskim. Oskarżony twierdzi, że w chwili przybycia do sekretarza poselstwa nie był jeszcze zwolniony ze służby w Pom. Urzędzie Wojewódzkim.

Sędzia dr. Pikor stwierdza z akt, że Twardowski nie był już w owym czasie urzędnikiem.

Twardowski oświadcza wówczas, że prywatnie wypożyczył pieniądze za taksówki dla pary księżęcej.

Przeży temu zeznanie osk. Roszkowskiego, który oświadcza, że to on wypożyczył 85 zł za owe samochody.

Oskarżony, mocno zmieszany, usiłuje przekonać trybunał, że poza ową sumą 85 zł on wypożyczył dalsze kwoty na przejazd japońskiej pary księżęcej.

STRAŻNIK NARZUCAŁ SWE USŁUGI?

W sprawie przekupienia strażnika więziennego Twardowski twierdzi, że funkcjonariusz strazy więziennej sam się mu o usługami narzucił. Zaproponował on, że przemyci kilka listów, co też rzeczywiście uskutecznił.

Następnie zaopatrywał oskarżonego w tytoń i środki żywności, za co otrzymywał odpowiednie wynagrodzenie.

Przed świętami zaproponował strażnik oskarżonemu, że przyniesie mu zapasy żywności. Twardowski poprosił wówczas o przyniesienie skóry do naprawy obcasów i okularów do czytania.

Dozorca poprosił o zapisanie tych rzeczy na karteczce. Oskarżony napisał wówczas między innymi 1 ob.

Gdy strażnik domagał się następnie natarczywie listu, Twardowski zorientował się, że chodzi tu zapewne o prowokację.

Postępowanie dozorca, który złożył naczelnikowi więzienia odpowiedni raport tłumaczy oskarżony w swoisty sposób.

Nie miałem już pieniędzy i dozorca widząc, że już niczego odemnie nie wydobędzie, złożył więc raport, aby pozbyć się niewygodnego więźnia.

Na pytanie prokuratora, dlaczego oskarżony nie poszedł legalną drogą, Twardowski oświadcza, że biurokratyczną drogą formalistki więziennej trudno się było czegoś doprosić.

Prokurator wyraża zdziwienie, że oskarżony jako b. starosta i prawnik dopuścił się czynu karygodnego i wszedł w kontakt z strażnikiem więziennym.

Oskarżony tłumaczy się bardzo naiwnie twierdząc, że to dozorca sam zaofiarował mu swoje usługi.

Adwokat Puciata stwierdza, że rzeczywiście otrzymał dwa listy niecenzurowane przez administrację więzienną. Listy te nie zostały spalane, jest jednak gotów potwierdzić te okoliczności jako świadek.

Książka

964 C p. t.

„LEICA W POLSCE”

z 48 pięknymi ilustracjami jest już do nabycia we wszystkich składach fotograficznych.

CENA ZŁ 5.35

Opisy kamery Leica bezpłatnie!

Przewodniczący: — Jeżeli oskarżony podpisywał, musi wiedzieć, co podpisywał i za to oskarżony odpowiada.

Na temat całego szeregu rachunków toczy się ożywiona dyskusja między rzeczoznawcą Paul'em a oskarżonym.

Filipika przeciwko p. dr. Banasiowi

— Kiedy stosunek nasz był jeszcze zupełnie poprawny — rozpoczął oskarżony — przybył dr. Banaś na lustrację. W trakcie obiadu w moim prywatnym mieszkaniu,

Osk. Twardowski w rozmowie z swymi obrońcami

wyraził się dr. Banaś nieprzychylnie o p. Wojewodzie Pomorskim. Nie zrozumiałem wówczas, czy szuka we mnie sprzymierzeńca, czy też jest prowokatorem, który chce mnie ciągnąć za język.

— W czasie lustracji doszło między nami do ostrego starcia, w trakcie którego oświadczyłem dr. Banasiowi, że uważam rozmowę między nami za skończoną. Od tego czasu zyskałem w nim nieublaganego wroga, który był duchowym podpalaczem, nastrojającym przeciwko mnie Wojewodę Pomorskiego. Posunął on się nawet tak daleko, że naprowadził Pana Wojewodę na myśl, iż jestem szpiegiem (?).

W tem miejscu przewodniczący, na wniosek prokuratora, udziela upomnienia oskarżonemu, którego atak na biegłego dr. Banasia przekroczył dopuszczalne ramy.

Gdy po tej części wyjaśnień oskarżonego, dr. Banaś zjawił się znowu na sali, obrońca dr. Link postawił wniosek, który wzbudził na sali dużą sensację.

— Wysoki Sądzie — oświadczył obrońca — ponieważ między oskarżonym a dr. Banasiem panują napięte stosunki, bowiem biegły nie może lubić człowieka, który go wyrzucił za drzwi, proszę na zasadzie art. 126 K. P. K. o odwołanie tego biegłego. Będąc bowiem tylko śmiertelnikiem, będzie on mimowoli składał wyjaśnienia skierowane przeciw osobie oskarżonego. Biegły pomaga sądom do stwierdzenia prawdy materialnej. Ponieważ jednak zachodzi w tym wypadku obawa pewnej stronniczości, wnoszę o powołanie biegłego z innego Województwa.

Prokurator stanowczo sprzeciwił się wnioskowi, oświadczając, że dr. Banaś jako wysoki urzędnik państwowy jest osobą zupełnie wiarogodną.

Po replice obrońcy dr. Linka, trybunał udał się na naradę, poczem ogłosił uchwałę, zarządzającą odrzucenie wniosku obrony. Następnie oskarżony przystąpił do szczegółowych wyjaśnień związanych z zarzutami zawartymi w akcie oskarżenia.

Niejasna pozycja japońska

Oskarżony miesza się

Twardowski przechodzi najpierw do pozycji drobniejszych, a mianowicie kwoty 591 zł., stanowiącej subwencję dla L. O. P. P., kwoty 500 zł. z funduszu Towarzystwa Rodziny Urzędniczej, kwoty 590 zł. z funduszu Starostwa, sprzeniewierzonej na szkodę szofera Szolca, kwoty 106,50 zł. z lokatego Komitetu Funduszu Pracy, — które to pozycje — jak twierdzi akt oskarżenia — zostały przez dr. Twardowskiego zużyte dla celów osobistych.

Oskarżony twierdzi, że nigdy nie starał się ukrywać, iż pieniądze te wydatkował. Wydawał je jednak nie na cele osobiste, lecz na cele związane ściśle ze sprawami urzędowymi.

— Jeżeli to było niewłaściwe — oświadcza oskarżony — że sumy przeznaczone na L. O. P. P. itp. użyłem w dobrej wierze na inne, może w danej chwili bardziej ważne wydatki, to było obowiązkami komisji rewizyjnych, które często badały gospodarkę, zwrócić mi na tę niewłaściwość uwagę. Sumy te można było uważać jedynie za sumy zwrotne, a nie za sumy sprzeniewierzone (?) gdyż pieniądze tych nie zużyłem dla celów osobistych.

Przy pozycji t. zw. japońskiej, w kwocie 187,90 zł., które Twardowski pobral od sekretarza poselstwa japońskiego Kano, już po zwolnieniu go ze służby w Województwie Pomorskim, oskarżony miesza się i przyparty do muru pytaniami przewodniczącego, daje niejasne i mało wiarogodne wyjaśnienia. W tem miejscu opuszcza go pewność siebie i tupet, okazując podczas składania dotychczasowych wyjaśnień.

Oskarżony przechodzi do szczegółowych wyjaśnień, dotyczących kwoty 36.528,09 zł., otrzymanej z różnych instytucji finansowych z tytułu subwencji i kredytów, a na którą rozliczał się fikcyjnymi rachunkami i listami plac.

Tajemnicze rachunki za cegłę.

Bardzo niejasno wypadają wyjaśnienia w sprawie osadniczej. Oskarżony dawał osadnikom pieniądze, na które brał weksle, następnie zaś weksle te dyskontował i uzyskane sumy rzekomo obracał na dalszą rozbudowę osadnictwa.

Mimo udzielonych osadnikom pożyczek, jest pokaźna ilość rachunków za cegłę, którą zapłacono z funduszu osadniczego.

Czyni to wrażenie podwójnego rozliczenia się z funduszu osadniczego, z którego raz udzielano pożyczek gotówkowych na budowę, a drugi raz wypłacono rachunki za cegłę, na którą przecież osadnicy otrzymali pieniądze.

PAN STAROSTA MEBLUJE SIĘ.

Po omówieniu tych spraw, przewodniczący zadaje oskarżonemu pytania, z jakim meblowaniem przybył do Działdowa.

Oskarżony: — Przywoziłem starą sypialnię i gabinet, na miejscu zaś kupiłem za 600 zł. mały salon. Należęno splecałem ratami przez jeden i pół roku. W roku 1934 kupiłem za 1.325 zł. salon większy.

KONDYKT NA POBORACH.

Przewodniczący: — Czy oskarżony miał zajęte pobory?

Oskarżony: — Tak.

Przewodniczący: — Ile wynosiły pobory oskarżonego?

Oskarżony: — 870 zł., pozatem 184 zł., wynosiła emerytura mojej matki, żona zaś, jako aktorka Teatru Polskiego w Poznaniu, pobierała 450 zł., z których sama się utrzymywała, odcinając w ten sposób mój budżet domowy.

Przewodniczący: — A z czego oskarżony spłacił długi przekraczające sumę 12.000 złotych?

Oskarżony: — Zaciągnąłem u przyjaciół pożyczki, ponadto otrzymałem 2000 zł. z Urzędu Wojewódzkiego tytułem zaliczki.

Drugi dzień rozprawy

Piątkowa rozprawa rozpoczęła się z małym opóźnieniem o godz. 9.45.

Przed rozpoczęciem przewodu w kuluarach sądowych żywo komentowano sprawozdania prasowe z poprzedniego dnia rozprawy, które pojawiły się w dziennikach pomorskich.

Zarówno prawnicy, jak i sfery inteligencji zainteresowane procesem, stanowczo potępiają demagogię polityczną niektórych przedstawicieli prasy opozycyjnej, którzy ze zwyczajnej sprawy karnej, wytoczonej b. staroście z Działdowa z art. 286, 264 i 134 K. K. starają się uczynić głośną aferę polityczną.

TWARDOWSKI DALEJ WYJAŚNIA.

W dalszym ciągu przewodu sądowego oskarżony wyjaśnia poszczególne pozycje cyfrowe, objęte aktem oskarżenia.

Sucho i bardzo niejasne wywody Twardowskiego nie wykazują żadnych ciekawych momentów.

Rozgrzywka między oskarżonym a rzeczoznawcą sądowym Paul'em, który często zbija mętne tłumaczenia Twardowskiego, rzuca charakterystyczne światło na dziwne metody rozliczeniowe, panujące w starostwie działdowskim.

1886 — 1936

Stworzony przez pokolenie, które oszczędną pracą, ofiarnym wysiłkiem i podziwu godną organizacją potrafiło się przeciwstawić największej wrogiej potędze, doświadczony i zahartowany w walce z niejedną nawałnicą, Bank Związku Spółek Zarobkowych wkrocza w nowy okres swej historii z wiarą w lepszą przyszłość, z wiarą w zaufanie społeczeństwa, któremu służył przez pół wieku.

Dziesięć lat

Dziesięć lat upływa, gdy na Zamku Królewskim w Warszawie zamieszkał **PROFESOR IGNACY MOŚCICKI** jako Głowa Państwa.

Bezpośrednio po przełomie, dokonanym w maju 1926, wskazał **MARSZAŁEK PIŁSUDSKI** osobę profesora Ignacego Mościckiego, jako człowieka, łączącego w sobie te cnoty obywatelskie, tę powagę i autorytet, który opróżniał winien Najwyższego Dostojnika w Państwie.

Całe bowiem życie Ignacego Mościckiego upłynęło na pracy **DLA DOBRA OGÓLNEGO, DLA NARODU I PAŃSTWA.**

W zaraniu młodości widzimy go w środowisku, które wykulało z rąb idei niepodległościowej. Mroki niewoli zasnuwały ziemię polską, gdy swój akces do idei Czynu zgłasza młody student. Wskutek prześladowań politycznych rządu carskiego zostaje 1 lipca 1892 zmuszony do przymusowej emigracji i udaje się do Londynu, gdzie ciężko pracować musi na utrzymanie. W Londynie, a następnie w Szwajcarii znajduje się w kręgu dobranych już podówczas przez Józefa Piłsudskiego przyszłych bojowników o wolność. Z dumą też mieni się Ignacy Mościcki jednym z „pierwszych piłsudczyków”.

Niebawem staje przy warsztacie pracy naukowej. Jest rok 1898. Angielski uczoney Crooks alarmuje świat nauki i techniki wieścią, że już w najbliższej przyszłości odczuje świat „głód azotowy”, gdyż pokłady saletry chilijskiej — jedyne wówczas źródło związków azotowych — wyczerpują się gwałtownie. Wieść ta zapada głęboko w umysł młodego uczonego polskiego, asystenta przy katedrze fizyki uniwersytetu w Fryburgu. Od tej chwili pracuje nad otrzymaniem azotu z powietrza. Pierwsze wyniki realne zostają osiągnięte już w r. 1901, w r. 1903 powstaje pierwsza wytwórnia azotu atmosferycznego, a w r. 1910 wielka fabryczna produkcja. Odkrycie to zapisuje nazwisko prof. Mościckiego złotymi głoskami w dziejach techniki nowoczesnej.

Przełomową chwilą w twórczości wynalazczej P. Prezydenta staje się powrót do kraju na stanowisko profesora chemii fizycznej i elektrochemii na Politechnice lwowskiej.

Myśl służenia rozwojowi przemysłu rodzimego staje się odtąd naczelnym postulatem Jego twórczości. Wyrazi się ona w całym szeregu wynalazków, związanych z rozwojem przemysłu naftowe-

Zielone Świątki w tradycji Kościoła

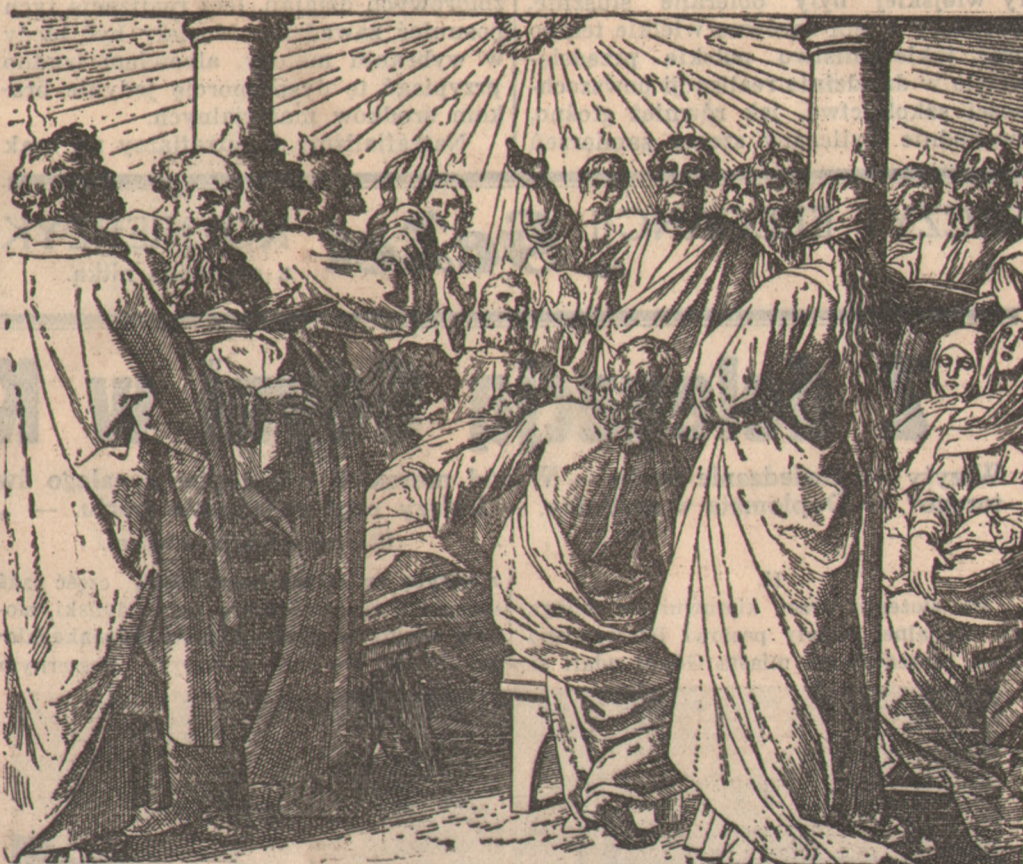
Pośród trzech największych świąt Starego Testamentu, w czasie których żydzi gromadnie napływali do świątyni jerozolimskiej, było również święto, obchodzone pięćdziesiątego dnia po świątach Paschy. W początkach swych było ono świętem dziękczynnym na zakończenie zbiorów, póź-

niej obchodzone go na pamiątkę otrzymania dziesięciu przykazań na górze Synaj. Podczas tego święta, a był to również dziesiąty dzień od Wniebowstąpienia Chrystusa, gdy tłumy wiernych zgromadziły się w Jeruzalem, dokonało się Zesłanie Ducha Świętego na Apostołów.

Stosownie do polecenia Chrystusa Apostołowie z garstką wiernych zgromadzili się w Wieczerniku na modlitwę i tam oczekiwali zapowiedzianego Pocieszyciela. Wśród wielkiego szumu wiatru ukazały się ogniste języki, jako symbol udzielonego daru mówienia obcymi językami i opadły nad głowami zgromadzonych.

Apostołowie poczęli przemawiać do pielgrzymów, pochodzących z najrozmaitszych krajów, ich własnym językiem, a przytem zostali tak umocnieni na duchu, że już bez obawy głosili naukę Zbawiciela, mężnie występując w obronie idei swego Mistrza, nie lękając się ani męki ani śmierci. Szczególnie mowa Piotra Apostoła wywarła głębokie wrażenie na słuchaczach, liczba wiernych podniosła się wówczas znacznie i w ten sposób dokonało się niejako założenie Kościoła, do którego rozszerzenia później po wszystkich krajach i narodach, przyczynił się otrzymany od Ducha Świętego dar mówienia obcymi językami.

Zielone Świątki jako pamiątka Zesłania Ducha św. znane są już od III wieku. Od czasu średniowiecza datują się najrozmaitsze zwyczaje, związane z tym dniem. Kościoły i domy zdobi się zielenią, na stropie kościoła umieszcza się w niektórych okolicach gołębie, jako symbol Ducha św., a rzucanie ognistych kul, praktykowane na południu, ma wyobrażać języki ogniste. Kościół obchodzi to trzecie z największych świąt roku kościelnego bardzo uroczystie. W wigilię obowiązuje post ścisły, a samo święto ma t. zw. oktawę, czyli trwa w nabożeństwach kościelnych przez osiem dni.

Zesłanie Ducha Świętego

go, przerobu gliniek krajowych na glin metaliczny, brykietowania miazgi węglowej itp., jak również w organizacji zbiorowej pracy badawczej, której kulinacyjnym momentem stanowi stworzenie „Chemicznego Instytutu Badawczego”, mającego za zadanie opracowywanie nowych metod przetwarzania naturalnych bogactw Polski.

Zerwaliśmy wreszcie pęta niewoli. W tym okresie przypada wielkopomny czyn prof. Mościckiego: uruchomienie złośliwie przez Niemców ogołoconej z ludzi, pianów, surowców fabryki związków azotowych w Chorzowie. Prof. Mościcki obejmuje naczelną kierownictwo, w krótkim czasie fabrykę uruchamia, a

nawet jej urządzenia ulepsza, stwarzając olbrzymią wytwórnię, pracującą w 2-ach ośrodkach, Chorzowa i Mościc. Olbrzymia wiedza techniczna prof. Ign. Mościckiego, jej wszechstronność, systematyczność, praca bez wytchnienia, wreszcie umiejętność wzbudzania entuzjazmu wśród współpracowników — ocalili honor zarówno starej kultury naukowej, jak i młodej odrodzonej państwowości polskiej.

Temi ciapami szło ŻYCIE IGNACEGO MOŚCICKIEGO do chwili, gdy zostaje powołany na stanowisko Głowy Państwa, owego — jak nasza Konstytucja określa — czynnika w Państwie nad-

rzędnego, najwyższego arbitra potężnej Rzeczypospolitej.

Dziesięć lat upływa właśnie w tej chwili i w dniu dzisiejszym łączy się kraj cały w uczuciu głębokiej czci dla Najwyższego Dostojnika Polski, w którym widzi nie tylko Głowę Państwa, ale również męża wielkiej wiedzy i kultury — Tego, który sam sobie daje szczytny tytuł „PIERWSZEGO PIŁSUDCZYKA”, bo w zaraniu swej młodości zrozumiał wielkość Twórcy Niepodległości, był Mu przyjacielem przez całe życie, a obecnie z mocy nowej Konstytucji jest pierwszym strażnikiem powagi silnej władzy wobec wolnego obywatela Rzeczypospolitej.

O kulturę wsi

Przemówienia ministrów Świątosławskiego i Poniatońskiego

W czwartek — jak o tem obszernie donosiliśmy — rozpoczęła się w Prezydium Rady Ministrów dwudniowa konferencja, zwołana przez Rząd, poświęcona zagadnieniom kultury wsi. Na konferencji tej dłuższe przemówienia wygłosili — obok p. premiera gen. Sławoj-Składkowskiego — ministrowie: WR i OP Świątosławski oraz Rolnictwa i Reform Rolnym Poniatoński. Oba te przemówienia ogłaszamy poniżej w obszernych skrótach:

— „Rozwój kulturalny i gospodarczy Polski zależy bezpośrednio od pomyslnego rozwiązania sprawy podniesienia kultury wsi.

Ministerstwo Oświaty ma bardzo wiele do zrobienia, aby kultura wsi podniosła się na wyższy poziom. Zrealizowanie powszechnego nauczania siedmioletniego, podniesienie stopnia organizacyjnego szkół powszechnych, znaczne powiększenie liczby szkół rolniczych i innych zawodowych męskich i żeńskich, zapleczenie się młodzieżą wiejską po ukończeniu szkoły, realizacja doświadczeń ogólnego i zawodowego oraz oświaty pozaszkolnej i podnoszenie higieny wsi przez pracę nad uczniami w szkole powszechnej — wszystko to są zadania, które spełnić musi Ministerstwo Oświaty.

Spółeczeństwo powinno sobie jednak dokładnie uświadomić, że realizacja powszechnego nauczania wymaga powiększenia budżetu gmin, gdyż zaspokojenie potrzeb budownictwa szkolnego wymagałoby znacznego stopniowego obciążenia budżetów gmin, a nadto powiększenia budżetu Min. Oświaty w latach najbliższych ogółem o blisko 100 milionów.

Stoi przed nami ogrom pracy przy ograniczonych środkach finansowych, potrzeby zaś kulturalne wsi wzrastają z dnia na dzień.

Zdać bowiem musimy sobie sprawę z tego, że pod wpływem ogólnych zmian warunków bytowania wieś zmienia i zmienia z dnia na dzień swoje oblicze. Domaga się zdecydowanie najwyższego poziomu nauczania dla swych dzieci, przejawia wielki głód książki i pragnie czerpać z czytania przedewszystkiem praktyczne wskazówki, potrzebne do realizowania zamierzeń w zakresie życia codziennego, kultury roli, hodowli i gospodarstwa wiejskiego wogóle. Wieś chce wiedzieć dziś o tem, jak b u d o w a ć swą własną przyszłość, przyszłość narodu polskiego i państwa.

Trzeba więc wzmagać oświatę pozaszkolną, ulepszać już istniejące szkoły rolnicze i dostosowywać je stale do zmieniających się potrzeb wsi, trzeba zwiększać ich liczbę, a także troszczyć się o tworzenie na wsi innych szkół zawodowych, które dostarczałyby możliwość kształcenia młodzieży wiejskiej na potrzebnych wsi pracowników fachowych. Chodziłoby przytem o w y ł ą w i a n i e talentów na użytek całego państwa, a także w bardzo dużej mierze o powiększenie, i to znaczne, odsetka młodzieży wiejskiej, która by szkoły średnie i akademickie ukończyła, a następnie wracała z własnej woli i chęci oraz poczucia obowiązku obywatelskiego na wieś, zajmując te lub inne stanowiska w samorządzie, w organizacjach społecznych lub zawodach wolnych.

Powinniśmy szerzyć wiadomości o tem, co się dzieje w tym zakresie w innych krajach. Liczba kończących studia akademickie jest na Łotwie stosunkowo do zaludnienia niewpółmiernie wysoka.

Młodzież jednak po ukończeniu studiów wraca na wieś i tam spełnia swe posłannictwo, przyczyniając się do podnoszenia kulturalnego wsi w bardzo szybkim tempie.

Stoimy niewątpliwie przed nowym okresem życia polskiego, kiedy emigracja inteligencji z miast do wsi stanie się nie tylko elementarnym nakazem chwili, ale koniecznością.

Wieś ma prawo i słusnie domaga się poszanowania dla swych wartości kulturalnych, potrzebuje rady i pomocy, ale nie nacisku i przymusu, chce bowiem narówni z miastem ponosić współ-

odpowiedzialność za życie i losy państwa.

Zwołując naradę w sprawie kultury wsi, rząd ma na myśli skuteczną, rzetelną pracę nad tem zagadnieniem.

Przychodzimy z konkretnymi zamie-

Przeciwstawmy się pokusom rozproszenia Mowa min. Poniatońskiego

Zadanie, jakie rząd stawia przed dalszą konferencją nie są niewątpliwie łatwe, trudno bowiem w warunkach dzisiejszych zdobyć się na spokojną i zimną ocenę tego, w jaki sposób postępować należy. Smutny stan rzeczy w sprawie kultury wsi jest wszystkim

w dziedzinie pracy oświatowej pozaszkolnej, w dziedzinie podniesienia kultury materialnej drogą najprzeróżniejszych organizacji i zabiegów.

W pracach, zmierzających do ogólnego podniesienia kultury wytyczano sobie i należyte rozwinięcie akcji gospo-

znany. Sądzę, że mamy prawo, oglądając się wstecz, powiedzieć, że oczywiście w generalnym ujęciu drogi zamierzanej pracy nad podniesieniem kultury wiejskiej były obierane słusznie. Świadczy o tem zarówno wielkie tempo prac, jakie państwo polskie przedsięwzięło w dziedzinie realizacji powszechności szkolnictwa, jak również głośno, swobodnie wyliczony szereg zamierzeń

darczej zbiorowej i zamierzano zorganizować słabe, jednostkowe gospodarstwa w formację mocniejszą, zamierzano rozwinąć spółdzielczość i różne typy zbiorowych działań, lecz realizacja tych posunięć zawodziła. Musiały być błędy w wybraniu metody, albowiem trudno przypisać tę dysproporcję jedynie brakom środków materialnych.

Natrafialiśmy i natrafiamy na brak

SZCZYT ELEGANCJI Geżet KOŁNIERZYK
to Geżet z czerwoną nitką.

Z delegacją Gdyni w Kopenhadze

Wizyty — Zwiedzanie portu — Wśród morskich włóczęgów z całego świata. — Przyjęcie na pokładzie „Batorego”. — Dyplomata w spodnicy. — Dalszy ciąg zwiedzania portu. — „Batory” odchodzi do Nowego Jorku.

(Korespondencja własna).

Kopenhaga, w maju.

II.
Po złożeniu przez kierowników delegacji oficjalnej wizyty posłowi Rzeczypospolitej, reprezentanci miasta Gdyni udali się

z wizytą na ratusz kopenhaski, część zaś delegacji, reprezentująca port gdyński, złożyła wizytę w dyrekcji portu kopenhaskiego. Mieści się ona w starym, obszernym

budynku, którego wnętrze zachowało wszystkie cechy budownictwa z połowy ubiegłego stulecia. Szerokie, drewniane schody, ciemne boazerje, sufity gęsto utkané wzorzystymi sztukaterjami, wszystko to razem jakże żywo przypominało czasy, gdy na świecie nie było jeszcze warjackiego wyścigu w pracy, a po morzach kuli ziemskiej snuły się baśniowe żaglowce o smukłych masztach i białych żaglowcach, wypełnionych tchnieniem dalekich ładów i rozległych wodnych przestrzeni.

Port w Kopenhadze

W obszernym gabinecie dyrektora zebrali się członkowie zarządu portu i jego rady. Powitanie delegacji było zwięzłe i krótkie i stanowiło niejako wzór, jak tego rodzaju ceremonie odbywać się winny. Po wzajemnym przedstawieniu się przemówił pierwszy dyrektor portu kopenhaskiego p. Laub, w kilku prostych i bardzo serdecznych zdaniach witając przedstawicieli najmłodszego portu Bałtyku. Odpowiedział równie krótko i serdecznie dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni p. Łęgowski.

Cała ceremonia nie trwała dwóch minut, poczem wszyscy zebrani udali się na pokład, stojącego obok holownika, by zwiedzić na nim północną część portu razem z portem wolnym. Na maszcie holownika podniesiono polską banderę.

Herbaty Kozakowskiego — rozkosz znawców!

Ulan i dziewczyna

Tam na błoniu błyszczy kwiecie
Stoi ulan na wedecie.

A dziewczyna idzie dróżką,
Niesie kosz i stąpa nóżką.

„Stój, poczekaj, moja duszko,
Co tak smutno stąpasz nóżką?”
„Tak mi ciężko, mój ulanie:
Mamy dzisiaj wielkie pranie.

I choć prałam i płukałam,
Chociaż oczy wyplakałam —
Szare chusty, brudne szaty,
Aż mi wracać wstyd do chaty...”

„Jeśli pranie ci obrzydło,
Masz napewno kiepskie mydło!
Kup TUKANA! — PRZY TUKANIE
Rozkosz sprawia wielkie pranie.

Bo kto mądry, ten wybiera
Mydło z fabryki Regera!”

„Za wiadomość o TUKANIE
Dam ci buzi, mój ulanie...”

Siedząc na pokładzie holownika w wygodnych, trzcinowych fotelach i paląc znakomite duńskie cygara, delegaci z zainteresowaniem oglądali przesuwaną się przed nimi panoramę rozległego i bardzo ruchliwego portu. Wśród starych śpichrzów i nadbrzeżnych kamienic, pamiętających dawne wieki, ciągną się szeroko rozgałęzione, przecinające miasto na kilka części kanały portowe. Przy nabrzeżach spoczywają statki, przybyłe ze wszystkich stron świata, albo wybierające się w daleką drogę. Smukłe, kilkupokładowe statki pasażerskie, snujące się w tej części Bałtyku w komunikacji przybrzeżnej lub przez Zund pomiędzy Danją a Szwecją, leżą obok czarnych kadłubów towarowych trampów. Wielkie motorowce przygotowują się do nowej podróży przez morza i oceany dwóch półkul do Indyi, do portów Dalekiego Wschodu, do Australji. Obok stoi nieduży szkuner, który raz do roku, gdy lody puszczają, udaje się w podróż do Grenlandji. Dalej na szarym kadłubie okazałego parowca powiewa bandera Islandji, dominium królestwa Danji.

Ponad kanałami portowymi przetrzucono kilka mostów zwodzonych. Gdy się zbliżyliśmy do jednego z nich, potężny, stalowy jego maszyn uniósł się w górę lekko niby piórko. Następnie, szybko, w ciągu niespełna pół minuty most zwodzony połączył znowu oba brzegi kanału portowego i wstrzymana na chwilę w swym biegu lawina ludzi, samochodów, tramwajów i rowerów, przelała się przezeń w obu kierunkach.

Po zwiedzeniu basenów Wolnego Portu i jednego z magazynów portowych holownik podszedł do nabrzeża obok „Batorego”.

Na pokładzie nowego, polskiego motorowca Linja Gdynia — Ameryka podejmowała śniadaniem przedstawicieli najwyższych sfer świata politycznego i gospodarczego Kopenhagi, licznych przedstawicieli prasy oraz delegację Gdyni. Szybko nawiązała się atmosfera serdecznego zbliżenia, o czym świadczyły liczne, w gorącym tonie utrzymane przemówienia. Ze szczególnym aplauzem przyjęto przemówienie ministra Sokolnickiego, wygłoszone częściowo po polsku, częściowo zaś w języku duńskim. Jest to jedyny, bodaj dyplomata, który w ciągu stosunkowo krótkiego swego pobytu w Kopenhadze opanował znakomicie język duński, czem jak również swymi osobistymi zaletami zdobył sobie wielką sympatję Duńczyków. To też z zalem się mówi w Kopenhadze o jego przeniesieniu na nowy posterunek do Angory. Ze swadą i z humorem przemawiała druga obok słynnej pani Kollontaj, ambasadorki Sowietów w Sztokholmie, kobieta, zajmująca kierownicze stanowisko w dyplomacji — posłanka Stanów Zjednoczonych w Kopenhadze Mrs. Bryan Owen. Wysoka, o mocno już szpakowatych włosach i żywych, młodzieńczych ruchach starsza pani, jest postacią niezwykle popularną w świecie towarzyskim stolicy Danji. Wdowa po zamożnym przemysłowcu amerykańskim, rozporządzająca znacznym majątkiem osobistym, poświęciła się pracy w dyplomacji i to z dużym — jak mnie zapewniano —

Przy półstronnym paraliżu uzyskuje się przez stosowanie zrana naczczo małej szlanki naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa obfite wypróżnienie. Zalecana przez lekarzy. 2341

NA OSTRZU JĘZYKA.

Myszy pod miotłą

Siedzą sobie wystraszone białe myszy, brudne sadzą, i cichaczem wypatrują, czy im znowu w leb nie dadzą.

Rozogniono je niedawno, za ogonki przytrzymano, bo — tu powiem rzecz wam znaną — pożerały nasze siano. A że brakło go niestety, przewracały się budżety.

Potem o nich zapomniano, więc pod miotłą siedzą cicho, o, jak wstrętnie mysie lichol...

Wicie państwo kto to taki? Poco macie myśleć wiele — zdradzę oto wam „rodaki”, że te myszy — to k-a-r-t-e-l-e-l

powodzeniem. Przybyła na pokład „Batorego”, jako na statek, który łączy Bałtyk z jej Ojczyzną.

Odpowiedział jej nowy ambasador Rzeczypospolitej w Waszyngtonie, min. Potocki, udając się na nowy posterunek na „Batorem”.

Serję przemówień zakończył także po duńsku kapitan „Batorego” Borkowski, który — jak się później okazało — jest w Kopenhadze równie popularny, jak w Gdyni.

Śniadanie zakończyło się przy akompanjamentem ryku syreny „Batorego”, dającą znak zbliżającego się odjazdu w dalszą drogę.

Członkowie delegacji gdyńskiej przeszli na pokład stojącego obok holownika, by kontynuować na nim zwiedzanie portu.

Ruszyliśmy przez jedno z kilku wyjść portu, pomiędzy malowniczymi wysepkami, z resztkami dawnych, obronnych fortyfikacji, ku południowej części portu.

Bezpośrednio po nas odbił od nabrzeża także i „Batory”, kierując się majestatycznie ku wyjściu z portu. Potężna jego, górująca nad wszystkim w porcie sylwetka, długo była widoczna na morzu, gdy prula fale Zundu, kierując się ku cieśninom, prowadzącym z Bałtyku na Morze Północne ku Atlantykowi.

H. T.

NIE UNIKAJMY SKOŃCA!

KREM CAZIMI METAMORPHOSA

usuwa niegi

ZMARSZCZKI I INNE WADY CERY

„Skok tygrysa w dzikiej dżungli”
Charakter przyszłej wojny

Niedawno wyszła niezwykle interesująca książka p. t. „ZMOTORYZOWANA ARMJA SZTURMOWA HITLERA”, zawierająca cyfrowe dane o rozwoju niemieckich sił zbrojnych. Książka, w Polsce dziwnym przypadkiem nieznana zupełnie, wzbudziła szerokie echo zagranicą. Ostatnio omówił ją na łamach angielskiego tygodnika „Sunday Bishop” generał-major J. F. C. Fuller.

„Książka Alberta Muellera — pisze Fuller — oparta jest na rzeczywistych danych. Lektura jej jest bardziej pasjonująca od niejednego „kryminalnego szlagiera”. Tytuł dzieła „Zmotoryzowana armja szturmowa Hitlera” idealnie oddaje ducha książki. Armja wypadowa, szturmowa, to coś, czego ludzkość nie widziała od czasów Dżingis-Chana. Dopiero ostatnie wypadki w Abisynji dały nam przedsmak tego, czem dla wolności zagrożonego kraju może stać się wyposażona we wszystkie najnowocześ-

niejsze środki techniczne armja najeżdżowa.

Przed rozpoczęciem czytania książki należy sobie przypomnieć, że ostatnia wojna europejska wybuchła nagle, rozpalając krwawe swe luny nad Europą, wierzącą w trwałość pokoju. Nast. wojna wybuchnie w chwili jeszcze mniej oczekiwanej, poprzedzona gruntowną reorganizacją całego narodu w kierunku dostosowania wszystkich jego funkcji do wojny. Nie będzie to wojna zbrojnych armji, ale w najpełniejszym znaczeniu wojna narodowa. Niedawno pokarmów dla organizmu uległa obniżeniu, zmarły uczony niemiecki Oswald Spengler w swem dziele „Upadek cywilizacji zachodniej”, wydanem przed mniej więcej dwudziestu laty, trafnie przewidział istotę przyszłej wojny, którą nazwał „wojna cesarów”. Wojna jest osią życia narodowego. Postulat ten organizowany jest dziś w 100 proc. przez niektóre na-

rody. Przyszła wojna nie będzie poprzedzona żadnem wypowiedzeniem, zerwaniem stosunków dyplomatycznych i t. p. Wybuchnie pewnego dnia odrazu w całej swej groźbie. Będzie to jakby skok tygrysa w dzikiej dżungli na zaskoczonego myśliwego.

Wszyscy teoretycy przyszłej wojny podają zgodnie, że rozstrzygające znaczenie w gigantycznych zmaganiach się narodów posiadać będzie lotnictwo. Jest to broń w pełnem tego słowa znaczeniu wypadowa.

Jak przedstawiają się siły lotnicze

Tanki niemieckie w defiladzie

Niemiec? Mueller podaje w swem dziele, że w roku 1935 Niemcy fabrykowały miesięcznie 832 samoloty. W kwietniu 1935 roku Niemcy posiadały 4000 samolotów wojennych. W dniu 1 stycznia 1936 liczba ta przekroczyła 7500. A dziś? Dodajmy do cyfry tej przeciętną miesięczną produkcję przeszło 800 samolotów, a uzyskamy fantastyczne wprost cyfry, ilustrujące potęgę Niemiec w powietrzu. Gdy przed wojną 1914 roku niebezpieczeństwo niemieckie leżało głównie na morzu, dziś objęło ono dziedzinę daleko więcej niebezpieczną dla wolności innych narodów — powietrze! Już w Anglii, gdzie ludzie od stuleci nawykli myśleć kategorjami morskimi, dostrzegają się groźbę skrzydeł niemieckich, rozpostartych nad Europą.

Niemiecki związek lotnictwa sportowego liczy 2500 kół i pół miliona członków, z których każdy przeszedł przeszkolenie pilota. Jaką potęgę przedstawia ta armja — nie trudno sobie wyobrazić. W połączeniu ze zmotoryzowanymi siłami wojsk lądowych armja ta może każdej chwili być rzuconą na zachód, wschód, południe, północ, wszędzie, gdzie skieruje ją wola wodza. Nie zapominajmy o tem, że obok rozwoju przemysłu wojennego, obok najwspanialszej jaką kiedykolwiek widziano reorganizacji armji. Niemcy położyły główny nacisk na rozbudowę sieci doskonałych dróg i autostrad. Na strategiczne ich znaczenie zwracano wielokrotnie uwagę. Ostatnio uczynił to generał Serrigny na łamach „Revue de deux Mondes”.

„Lux
Mydło Toaletowe zachowuje świeżość cery. Przekonałam się o tem sama w ciągu szeregu lat”.

mówi
CLAUDETTE COLBERT
(Paramount)

LUX

MYDŁO TOALETOWE

UŻYWANE PRZEZ 9 NA 10 GWIAZD FILMOWYCH
Wyrób firmy SCHICHT-LEVER S. A., Warszawa.

Dramatyczna walka o milionowy spadek
Kto zabił Jana Boltona?

Tajemnicza śmierć Jana Boltona, którego znaleziono martwego w jego pokoju, rozpętała długą i zaciętą walkę między jego spadkobiercami, walkę o milionowy spadek, który pozostawił.

O przebiegu tej walki, odsłaniającej ukrywane zazwyczaj starannie tajniki

duszy ludzkiej, jak i o wynikach śledztwa w sprawie nagłej śmierci Boltona, dowiedzą się Czytelnicy z powieści A. Marczyńskiego „STRZAŁ O ŚWICIE”, której druk rozpoczynamy już w najbliższych dniach.

Sep.

Przedruk wzbroniony

Pięknym paniom wstęp wzbroniony!

Wspomnienia z areny cyrkowej — A. H. Kober

I. Ogier „Zippans“

Kiedy z cyrkiem Hagenbecka objechałem kraje skandynawskie, zjawił się u mnie w małej mieścinie norweskiej pewien człowiek i zapytał, czy nie mielibyśmy dla niego jakiego zajęcia.

— Jak pan to sobie wyobraża? — odpowiedziałem, — nie możemy przecież zatrudnić pierwszego lepszego gościa, który nam wpadnie w rękę! Ma pan papiery, dokumenty, świadectwa?... Jak pan wogóle się nazywa...?

Ale człowiek ów już mnie nie słuchał. Odwrócił się ode mnie i wolnym krokiem powlókł się przez dziedziniec cyrku. Mógł liczyć około 60 lat, był silny i dobrze zbudowany, miał charakterystyczną ostro ciosaną głowę, gładko wygoloną twarz z żywymi niebieskimi oczyma i był skromnie, ale starannie ubrany. Moje przypuszczenie, iż mam do czynienia ze starym cyrkowcem, wnet się potwierdziło, gdyż wkrótce potem rzekł do mnie główny dyrektor:

— Zaangażowałem Slimsa, starego cyrkowca, jako rekwizytora i stróża nocnego. Niech mu pan wystawi kontrakt sezonowy.

— Slims...?

— Tak. Nazywa się teraz Slims, dawniej znany był pod szeregiem innych nazwisk. Pochodzi on jeszcze z klasycznych czasów Renza, ma dzisiaj 68 lat. Zna wszystkie dziedziny sztuki cyrkowej, przeważnie jednak pozostawał na dalszym planie jako reżyser, koniuszy, stajenny, wogóle nieco dziwna postać, ale człowiek bardzo porządnym i uczciwym.

Jeżeli Ryszard Sawade, człowiek, który od 40-u lat z żelaznym spokojem poskramiał cyrkowe tygrysy i cyrkowych ludzi, nazywał kogoś „porządnym“, wszelka dyskusja na ten temat upadała i sprawa bywała załatwiona. Slims dostał więc kontrakt i mały namiot między stajniami i wozami.

SLIMS ZWARJOWAŁ!

Tak zawołał do mnie nasz główny reżyser, a okrzyk ten obiegł szybko całe nasze miasteczko cyrkowe. Istotnie, historia była bardzo dziwna i niezwykła! Slims zawiesił bowiem u wejścia do swego królestwa plakat, na którym wielkimi literami wymalował:

PIĘKNYM PANIOM WSTĘP WZBRONIONY!

Opowiedziałem o tem panu Sawade. Uśmiechnął się:

— Śmieszny dziwak! Ale doczeka się pan z nim niejednej jeszcze dziwnej historii...

Nie trwało długo, a pozyskałem sobie pełne zaufanie mr. Slimsa, tak, że pewnego dnia mogłem go już bez ogródek zapytać:

— Co oznacza właściwie ten dziwny napis na pańskim namocie?

Slims — siedzieliśmy przy butelce wina — roześmiał się krótkim, urwanym śmiechem, — śmiechem, jakiego już potem nie słyszałem u żadnego człowieka: podobnym do beku gazeli. Potem ujął silnie swoją fajkę między lśniące białe zęby i odparł półgłosem:

— Za dużo nieszczęść z pięknymi kobietami już... widziałem. Chcę je trzymać zdaleka od siebie. Raz na zawsze!

Ostatnie słowa wyrzucił gwałtownie ze siebie. Spojrzałem na niego pełen oczekiwania.

— Zna pan historię z Zippanssem? — zapytał wreszcie.

Potrząsałem głową:

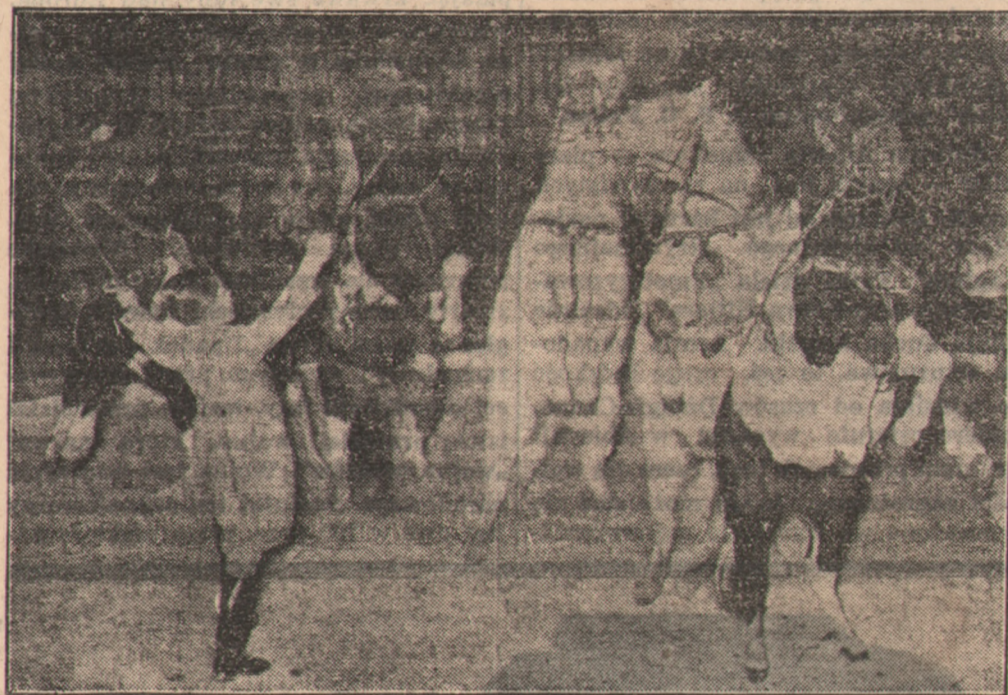
— Co to za Zippans?

Mr. Slims odłożył swoją fajkę, ujął głowę między dłonie, zacisnął palce na oczach, jakgdyby chciał myślami przenieść się w daleką przeszłość, i począł wreszcie opowiadać:

— W latach siedemdziesiątych byłem u Renza w Berlinie, dziecko jeszcze, sam jeden na świecie, z powodów, któ-

rych nie chcę tutaj przytaczać. Byłem chłopcem stajennym. Renz znajdował się wówczas u szczytu sławy. Posiadał najpiękniejszy, najbogatszy, najwspanialszy cyrk Europy. Stary Renz był największym koniarzem, a raczej znawcą i miłośnikiem koni owych czasów. Miał w stajni około 150 rumaków, z których niejedne kosztowały do 10 tysięcy marek. Z najpiękniejszymi z nich sam się zwykł popisować. Konie pod wierzch były u Renza w takiej formie, jak w żadnym innym cyrku, zwłaszcza konie szkolne. Jeździły na nich same kobiety, a stary Renz kładł największy nacisk na to, aby amazonki i koń były idealnie dobrane do siebie i stanowiły harmonijną całość.

Dla nas, stajennych, ustawiczne poszukiwanie nowego materiału i długie próby były oczywiście mozolną pracą.

Kiedy jednak wreszcie nowy numer pani takiej i takiej był gotów, stanowiąc atrakcję w swej doskonałości. Trzeba wiedzieć, co wówczas znaczyło być woltżerką od Renza. Był to wykwit sztuki ujeżdżania koni i wysokiej szkoły jazdy. Goście z łóż, oficerowie kawalerji, towarzystwo dworskie, wszyscy uwielbiali owe amazonki cyrkowe, a królewska manufaktura porcelany portrety ich umieszczała na wazonach i filiżankach.

Stary Renz jednak marszczył się, kiedy obсыpywano go komplementami i wychwalano jego piękne woltżerki:

— Konie są mi daleko miłsze — odpowiadał mruklawie — tych przynajmniej nikt mi nie uprowadzi do ołtarza!

Istotnie, w owych czasach karjera każdej sławniejszej amazonki cyrkowej kończyła się na kobiercu ślubnym. Pamiętam, była taka jasnowłosa Ellen Kremzow, podlotek jeszcze, którą pewnego dnia porwał dosłownie z areny cyrkowej jakiś hrabia, albo smukła „Wirginia“, którą poślubił pewien baron, albo płomienna Ciniselli, która została rosyjską hrabiną, albo platynowa, jakbyśmy dzisiaj powiedzieli, „Jenny“, zwana „marmurową damą“, która pożegnała się ze swym wspaniałym siwkim, aby zostać panią von Raden a później oślepnąć od kuli swego zardrosnego męża. Pamiętam wnuczki starego Renza, które również zsiadła skoczyły prosto przed ołtarz: Oceana została baronową Alweyer, Klotylda hrabiną Monroy, a Helga księżną Hohelohę.

W owych to latach pojawiły się u Renza siostry Loissets jako woltżerki. Emilja miała wówczas 19, Klotylda 18 lat. Nie pamiętam już nawet dzisiaj, czy były blondynkami czy brunetkami, wiem tylko jedno: nigdy przedtem nie widzia-

łem tak wdzięcznej i pięknej pary siostr, ani nigdy potem!

I czy to bardzo skromnie ubrane przychodziły przed południem do cyrku, czy też w jasnych, wytwornych strojach letnich prometowały na Corso w otwartym powozie, czy też wieczorem w czarnych, obcisłych kostjumach, z trenem, w surowym stylu amazonki 19-go wieku, wjeżdżały na arenę, — zawsze spełniał się ten sam cud: od obu siostr płynęło promienne światło, płynęły jakieś niezemskie melodie, subtelna woń, jakgdyby były z jakiegoś lepszego, piękniejszego świata.

Jako amazonki obie siostry należały do najwyższej klasy. Pochodziły ze starej, sławnej rodziny jeźdźców, a uczył je ich dziadek Baptiste, najlepszy jeździec owych czasów.

Starzy cyrkowcy jednak ukradkiem

zdała od życia cyrkowego, u boku swego małżonka w książęcym pałacu. I to już od kilku lat, gdyż ślub odbył się bezpośrednio po owym pierwszym występie gościnnym siostr w Berlinie u Renza.

Nigdy nie zapomnę chwili, kiedy po raz pierwszy po tylu latach ujrzałem znowu Emilję: stała przed swym rumakiem „J'y pense“ i zdawała się wieść z nim ciche, poufne poszepty. Wydawała mi się węższą i delikatniejszą niż kiedykolwiek, ruchy jej były smutne, a duże oczy spoglądały zagubione w przestrzeni, kiedy ją witałem w przejściu. Ale potem uśmiech wspomnienia rozjaśnił jej bladą twarzyczkę i skinęła mi przyjaźnie głową.

Było to w pewną niedzielę listopadową 1881 r., kiedy po raz pierwszy miała wystąpić „Zippans“ był już osiodłany. Lecz nagle Emilja oświadczyła, iż dosiadzie innego konia. To było u Renza coś niesłychanego. Na zmianę programu stary nigdy się nie godził, i dla tego koniuszy pobiegł prosto do niego, aby donieść mu o niezwykłym zamiarze Emilji. Wbrew oczekiwaniu jednak Renz oświadczył:

— Niech robi, co zechce!

Dziwiłiśmy się wszyscy: coś podobnego nie zdarzyło się dotychczas u starego Renza. Dzieją się zatem jeszcze dziwy i cuda!

I istotnie, Emilja Soisset nigdy nie dosiadała swego „J'y pense“. Ale często z nim gwarzyła, często i długo i zawsze w tajemniczych poszeptach.

— Ten koń musi posiadać dla niej jakieś szczególne znaczenie. Nie uwierz, żeby było inaczej! — mawiał nasz koniuszy. — „Zippans“ znaczy „Pamiętam o tem“, a to ma z kochaniem coś wspólnego... Niech mówi, co kto chce... Ja wiem swoje.

Nie długo też trwało, a dowiedzieliśmy się wszystkiego: kary ogier był podarkiem księcia, z owych czasów, kiedy Emilja sądziła, iż ją kocha, kiedy jeszcze nie rozstrzygnęły się losy jej miłości.

(Ciąg dalszy nastąpi).

„Upadek gospodarczy Prus Wschodnich” w oświetleniu niemieckim

Najnowsze wydawnictwo Instytutu Bałtyckiego

Najnowsze wydawnictwo Instytutu Bałtyckiego, „Upadek gospodarczy Prus Wschodnich” J. A. Wildera, zwróciło na siebie uwagę publicystyki niemieckiej. Oto kilka wyjątków z dość zjadliwych uwag, które darzy to wydawnictwo jeden z recenzentów „Berliner Börsenzeitung” (cytuje według „Königsberger Allgemeine Zeitung”, nr. 223 z 13 maja):

„Gdyby Instytut Bałtycki jako wydawca książki tej nie nadawał specjalnego charakteru, możnaby doradzić autorowi, by zechciał poszukać sobie obiektów do takich studiów we własnej ojczyźnie. Np. wstrzymałoby autora prawdopodobnie do zwrócenia swych zapędów badawczych w kierunku „upadku Prus Wschodnich”. Choćby już porównanie standardu życiowego mieszkańców Prus Wschodnich z położeniem mieszkańców sąsiedniej prowincji polskiej (chodzi o Pomorze — przyp. Red.), z tego powodu byłoby wskazane, by w Toruniu wybierano tematy z podobną rezerwą, jak to się dzieje ze strony publicystów niemieckich w stosunku do analogicznych zagadnień polskich...”

... Nie oderwanie od „naturalnego zaplecza polskiego”, lecz od całości Rzeszy odczuwano np. jako najdotkliwsze ograniczenie możliwości regeneracyjnych Prus Wschodnich, i to nie tylko w Niemczech, lecz i tam, gdzie uważano to rozłączenie za konieczne. Pośród argumentów, któremi uzasadniano swego czasu rozdarcie bezpośrednich połączeń z Prusami Wschodnimi, znajdują się np. także zapewnienia, że

wskutek ułatwień komunikacyjnych funkcjonujących bez tarć w praktyce, nie będzie się odczuwało istnienia „korytarza”. Tymczasem właśnie ostatnio pouczyło nas doświadczenie, że jest inaczej...”

Ostatnie zdanie jest aluzją do znanego zatargu tranzytowego. Postawa władz polskich, niezwykle umiarkowana wobec graczącego na zwłokę dłużnika niemieckiego, załagodziła sprawę.

Widać jednak, że niektóre koła niemieckie nie chcą uznać dobrej woli strony polskiej, co więcej — wysuwają znowu stare i oklepane argumenty propagandy „przeciw-

korytarzowej”. Sądzą może, iż to się przyczyni do polepszenia stosunków sąsiedzkich?...

W omówieniu „Börsenzeitung” wypacza się zresztą sens spraw, rozpatrywanych w rozprawie J. A. Wildera w drodze poważnych badań, opierających się na całym aparacie naukowym, przez celowe pomijanie pewnych argumentów. Tendencja polityczna recenzji wykrzywia zatem myśl autora rozprawy, upraszczając zbytnio zagadnienia dość skomplikowane. Zwykła to metoda „ubijania” niewygodnych argumentów...

„Tekę Pomorską” Pierwsze kroki nowego pisma regionalnego

Tuż przed Zielonemi Świątkami, jakby jaki literacki dar wiosny, ukazał się pierwszy zeszyt nowego pomorskiego pisma regionalnego, „Teki Pomorskiej”, będącego organem Konfraterni Artystów w Toruniu. Pismo, pomyślane jako kwartalnik, jest poniekąd wznowieniem solidnych tradycji „Gryfa”, choć zasięg zainteresowań „Teki” jest znacznie szerszy, obejmując cały region pomorski w zakresie zagadnień kulturalno-artystycznych.

Zeszyt pierwszy, zeglujący pod sztandarem „Wiosny 1936 r.”, przedstawia się zarówno co do treści jak i szaty zewnętrznej

dotadnio. Po krótkim wstępie „Od Redakcji”, zamieszczono obszerny artykuł prezesa Tow. Naukowego w Toruniu, ks. prałata Mańkowskiego, „O tradycji nauko-histerycznej na Pomorzu”, poczem na tematy toruńskie gawędzą Marjan Sydow („Flisacy na postaju w Toruniu”) i Janina Ginnert-Wojnarowiczowa („Legenda o pierniku w Toruniu”).

Gawędy te są przepieczone stroną poezji Jadwigi Korczakowskiej („Pejzaż” i „Zimowy poranek”), oraz krótkimi studiami biograficznymi, poświęconymi interesującym postaciom Józefa Stańczewskiego i Krzy-

PISZCZANY

reumatizm, artretyzm, ischias
Dla Polaków wytwórny

DOM POLSKI

na warunkach taniego ryzolatu

Informacje i zapisy: Dyrekcja (Dp) Warszawa,
Marszałkowska 81A tel. 8.86-91

zawiera w naturalnym stanie wszystkie niezbędne dla organizmu ludzkiego składniki odżywcze: ziarno, falosłowny, działo dodatkowo na przemiane mąki, smaczny, utrzymuje długo swą świeżość

Do nabycia w piekarni Kazimierza Janika
Gdynia, ul. Starowiejska. 3092

**CZERWONY KRZYŻ NIESIE RATUNEK
I UKOJENIE.**

sztofa Mrongowiusza, a skreślonymi przez Tadeusza Pietrykowskiego i Władysława Pnińskiego. Do głosnej nowości, powieści wodniackiej „Wisła” podchodzi z punktu widzenia regionalnej krytyki literackiej Zofia Bogusławska. W „Kronicie” wreszcie omawia się kilka aktualnych wydarzeń z życia kulturalnego w Toruniu, z ostatniego półroczia.

Wartość nowego wydawnictwa podnosi staranna szata zewnętrzna.

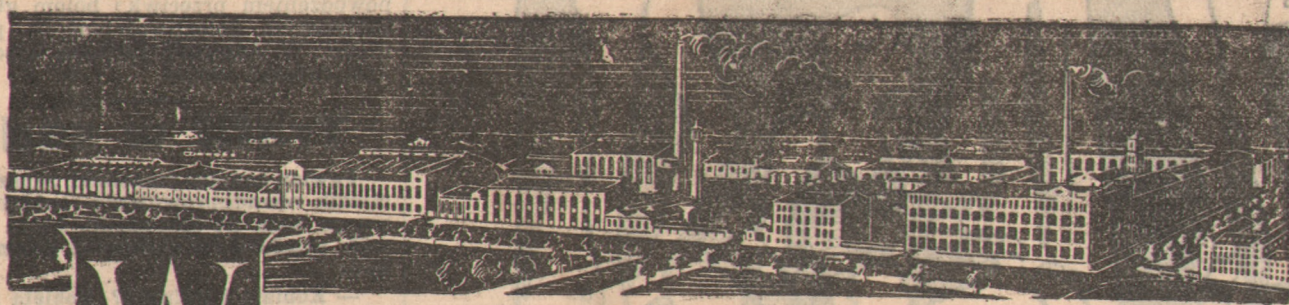
„Tekę Pomorską” redaguje koło literackie Konfraterni Artystów w Toruniu, w osobach pp. J. Bieniasza, Z. Bogusławskiej, W. Jagalskiego, Z. Mocarskiego i T. Pietrykowskiego. Sekretarzem Redakcji jest p. Józef Bieniasz, Toruń, Żeglarska 1 (Instytut Bałtycki) nr. tel. 18-78, do którego należy się zwracać w wszelkich sprawach redakcyjnych. Roczna prenumerata (za 4 numery) wynosi tylko 1 zł. 80 gr., cena pojedynczego nr-u 50 gr. Jest to bardzo tanio, jeśli się weźmie pod uwagę objętość czasopisma.

Z wierzeń kaszubskich

Zwierzęta na Kaszubach dzieli się na dobre i złe i na takie, które przynoszą szczęście lub nieszczęście. Pod Puckiem twierdzą, że, jeżeli zając przebiegnie przez drogę — to nieszczęście; rybakowi jednak wróży dobry połów. Jeżeli dziecko napotka się po prawej stronie drogi, to szczęście, z lewej zła wróżba. Pająki i biedronki (zwane na Kaszubach i tylko znane pod nazwą „panny Marjanny”), przy noszą szczęście. Jeżeli biedronka siądzie na ubraniu, nie należy jej strącać. Bocian i jaskółka są święte. Nie wolno ich zabijać. Kto im jakkolwiek krzywdę uczyni, będzie w ten sam sposób ukarany. O ile w jakiejś rodzinie spotyka się kaleki lub ułomnych, Kaszubi mówią, że to kara Boża za dręczenie zwierząt.

Na południowych Kaszubach wiara w upiory, zwane na Rybakach wieszczami znika, ale tylko zmienia się nazwa tych zmór. W okolicach Kościerzyny, Kartuz, czy Skarszew wieszczem jest człowiek w czepku urodzony. Czepki się suszy i przechowuje, by przy okazji, gdy dzieciak ukończy 7 lat, według zabobnu zetrzeć na proszek i szczyptę dać wypić. Zdaniem ludu, o ileby to się nie stało, to wtenczas taki wieszcz po śmierci nie zeszytywnieje, ale jest gibki, jak za życia. Natomiast, gdy zostanie pochowany, w trumnie usiądzie i jeśli będzie na sobie ubranie. W chwili, gdy czynność tę skończy, wszyscy najbliżsi z jego rodziny, a nawet dalsi krewni, będą chorować i umierać. Takich wieszcz zwie się „nielap” albo „po-lap”. Nazwa ta urobiona została ze słowa „łopi”, w kartuskiem tak bowiem upiora lud nazywa. Zabezpieczyć się można przed „nielapem” czy „połapem” przez podłożenie zmarłemu pod język trzech małych krzyżyków, zrobionych z wosku. Inni zalecają jeden woskowy krzyżyk włożyć pod język, drugi pod pachę, a trzeci zamknąć w dłoni.

Nie tylko na półwyspie Helskim, ale również i w głębi Kaszub, zwraca się ogólna uwaga na zachowanie zwierząt, gdyż na podstawie wiekowych obserwacji ludu kaszubskiego przepowiadają one stan pogody. Przepowiednie te są niejednokrotnie trafne. Niektóre z nich, najpopularniejsze, notujemy: jeżeli gołębie się kąpią, czapla „krzyczy”, sroka lub czarne kawkę się pojawiają, jest to nieomylna zapowiedź deszczu. Na wiosnę, o ile pierwszy zawita na wybrzeże biały bocian, to zapowiedź suszy przez lato, o ile zaś czarny, nieomylny znak deszczu.

W tych imponujących zakładach przemysłowych,

znajdujących się w Warszawie, powstają znane w całym kraju ze swej dobrotliwych wyrobów Schichta. Teoretycy i praktycy, chemicy i technicy pracują od dziesiątków lat nad utrzymaniem wysokiego gatunku wyrobów. Nic więc dziwnego, że nazwa Schicht jest symbolem towarów pierwszej jakości. Kto nie zna rozpowszechnionych od dziesiątków lat produktów:

MYDŁO JELEŃ
RADION
LUX
VIM

SCHICHT-LEVER S. A. WARSZAWA

Polska Pompeja

Prace wykopaliskowe na półwyspie jeziora biskupińskiego w pełnym toku

Trwające od kilku tygodni prace, prowadzone przez Ekspedycję Wykopaliskową Uniwersytetu Poznańskiego na półwyspie jeziora biskupińskiego w pow.

Prezes Koła Stronnictwa Narodowego — oskarżony o kradzież

Z polecenia Sądu Grodzkiego w Krotoszynie policja aresztowała oskarżonego o kradzież prezesa koła Stronnictwa Narodowego w Dłoni Franciszka Smolińskiego.

Smolińskiego osadzono w więzieniu w Krotoszynie.

znińskim, w woj. poznańskim, gdzie — jak wiadomo — rozkopuje się już 3 rok z rzędu pierwszą w Europie warowną osadę bagiennej z przed 2500 lat, prasłowiańskiej kultury lużyckiej, dały dotychczas bardzo ciekawe wyniki. Osadę odsłania się we wschodniej części półwyspu, na przestrzeni kilkuset m. kw. Tuż pod darnią natrafiono na bardzo bogatą w zabytki warstwę kulturową z okresu wczesnodziejowego z VIII—X wieku. Znalaziono w niej m. in. brązowy ciężarek do wagi, kilkanaście noży żelaznych, ułamki sierpów żelaznych, kawałki grzebieni kościanych, szydeł rogowych, pięknie zdobione kościane okładziny od noży i o-

prawę rogową z ornamentacją wycinaną, dużo ułamków naczyń lepionych ręcznie i toczonych na kole garncarskim. Badania tegoroczne potwierdziły przypuszczenie z roku ubiegłego istnienia na półwyspie także i osady z okresu rzymskiego młodszego (III—IV w.). Obecnie odsłania się już dolne części 2 chat osady bagiennej oraz część doskonale zachowanego muru obronnego z drzewa. Wysoki stan wody w rb. utrudnia odsłonięcie przykryte w r. ub. części osady bagiennej do tego stopnia, że trzeba było zbudować tamę ochronną. Obecnie przy robotach zatrudnionych jest 70 robotników.

Świat Kobiecy

Triumfalny pochód polskiego samodziła

Niekoniecznie trzeba kupować autentyczne materiały Rodier, żeby wyglądać ładnie i modnie. Nasze samodziła są niemię i piękne i gustowne, a przytem dużo tańsze. Samodziła wełniane i bawełniane jest tkaniną najbardziej mile widzianą i przytem bezwzględnie najpraktyczniejszą; nie gniecie się, nie plowie, nie wyciera.

Niedawno odbyła się u nas wystawa polskich samodził, na której mieliśmy możność podziwiać smak i kunszt naszych artystów. Obok artystycznie ułożonych stosów i zwojów tkanin, przed oczami naszymi przewinał się korowód uroczych modeli z wdziękiem noszących tualety z polskich samodził. Widzieliśmy płaszcze w dyskretnej kratce, do złudzenia przypominające okrycia angielskie, praktyczne i malownicze sukienki tenisowe, suknie wieczorne i balowe, oraz bogaty dział bielizny. W dziale bieliznianym obok koszul dziennych i nocnych podziwialiśmy bogaty dział szlafroczków, kombinacji i pidżam. Tym razem bielizna odznaczała się nistyle przybraniem, którego było niewiele, ile krojem. Pliśki, zakładeczki, marszczenia, faldki, ukosy — oto główne cechy tej bielizny. Dzięki wykwintnemu krojowi niektóre kombinacje dzienne leżały na modelkach niezmiernie najwyszukańsze toalety balowe.

Specjalny dział na wspomnianą wystawę stanowiły kostjomy sportowe. Widzieliśmy tedy około trzydzieści kreacyj, jedną piękniejszą i pomysłowszą od dru-

Uwolnijmy żołądek od mięsnego balastu

Kuchnia jarska jest bezwarunkowo kuchnią przyszłości i zyskuje sobie coraz więcej zwolenników na całym świecie. Od chwili odkrycia (przez naszego rodaka Kazimierza Funka) znaczenia witamin — doniosłość wartości kalorycznej (cieplikowej) pokarmów dla organizmu uległa obniżeniu, bo, choć mięso jest więcej pożywne od jarzyn i owoców, to jednak możemy żyć nie jedząc nic prócz naturalnych płodów ziemi i doskonale się w zdrowiu utrzymywać, natomiast przy żywieniu się wyłącznie mięsem, po 28 dniach następuje skon. Ba! nawet ścisłe głodówki mogą być dobrze i dłużej przez człowieka znoszone, jeżeli w tym czasie wypija się dziennie dwie-trzy szklanki wody z sokiem z cytryny, pomarańczy lub marchwi, zawierającym witaminy.

Statystyka wykazuje obecnie dłuższe życie pokolenia, które przeszło okres wojny, mimo że, jak wiadomo ogólnie warunki ekonomiczne uległy pogorszeniu; przypisać to należy przede wszystkim lepszemu uświadomieniu w sprawie higieny odżywiania, a przymusowe ograniczenie w spożywaniu mięsa, chleba i cukru podczas wojny zmniejszyło choroby przemiany materji i wykazało pożytek płynący z nieprzejadania się pokarmami zbyt pożywnymi. Obecnie wzrost zwolenników jarskiego odżywiania we wszystkich krajach jest coraz liczniejszy. U nas długoletnie doświadczenia kuchni kossowskiej d-ra Tarnawskiego są wymownym dowodem jak właściwe odżywianie leczy, zapobiega chorobom, odmładza i przedłuża życie.

Sezon wiosenny zwłaszcza niezmiernie się nadaje do stosowania przeważnie jarskiego odżywiania. Zacząć należałoby stopniowo, np. początkowo 3 razy w tygodniu, gdy zaś przekonamy się na naszym zdrowiu o korzystnym działaniu tej zmiany, stosujmy tę dietę przynajmniej w okresie półrocznym — przez wiosnę i lato oczyszczając gruntownie naszą krew i odnawiając tkanki.

SURÓWKI JARZYNOWE.

Dla ułatwienia zestawienia menu w jarskiej kuchni podajemy parę przepisów na doskonale, a tak łatwe w przyrządzeniu surówki jarzynowe:

SURÓWKA Z MARCHWI.

30 dkg marchwi, 20 dkg jabłek, 2 łyżeczki

giej. Jeden projekt w tonie pomarańczowym przypominał krojem habit i służył jako płaszcz plażowy. Elektowny był kostjum do gier sportowych, składający się z cytrynowych spodenek, białej bluzeczki i białej rozciętej spódniczki. Bardzo gustowny był spacerowy kostjum z białego płótna z brązowymi galonami, pozatem widzieliśmy białe granatowy strój na jacht ze stebnowanymi lampasami, kostjum dla pani, prowadzącej samochód, a składający się z czerwono-czarno-białych jupe-cullote w kratę, białego saka z kraciastym kapturem

i białej kamizelki. Ale gwoździem pokazu była tualeta do garden party, składająca się z powłóczystej białej sukni, przybranej bertą z polnych kwiatów i kłosów.

Pokaz uzupełniał kiosk, gdzie udzielano paniom życzliwych i bardzo niedrogich porad z zakresu kosmetyki. Między innymi polecano doskonały krem na noc, składający się z łyżki świeżego szmalcu wieprzowego, łyżki miodu, jednego żółtka i trzech gramów proszku salicylowego. Środek, jak łatwo osądzić, tani i ponoć skuteczny. Céline.

Kostjomy kąpielowe

Fruwające niebezpieczeństwo

Rewizja w szafach

Ach te mole! Skądże się biorą, te male fruwające motylki? Biegniemy za nimi, podskakując do góry opanowani chęcią upolowania groźnego wroga naszej zimowej garderoby, klaszczemy w dłonie, usiłując go w nie złowić i patrzymy z rozpaczą jak przepływa nam między palcami i leci dalej, za nim drugi... trzeci... Skądże się wzięły?

Może przyleciały przez otwarte gościnnie okna?, a może... może to z szafy wyfrunął na spacer złocisty motylek, ojciec liczego potomstwa?

Otwórzmy więc czem prędzej nasze szafy i kufry i przeprowadźmy tam gruntowną rewizję. — Może w jakimś zakamarku dłużej nienoszonego ubrania zagnieździło się „coś”, a teraz na wiosnę opuściło mieszkanie, wylatując w świat jako złocisty motylek, pozostawiając po sobie jajeczka na

przyszłe potomstwo. Przejrzyjmy zatem starannie wszystkie sztuki ubrania, uważając, czy przypadkiem nie znajdują się tam oprzędzone liszki mola. Napewno wszyscy wiedzą, że mól właściwie naszych ubrań nie jada. Żyje sobie krótko i lekkomyślnie, nie dbając o żołądek, ale pozostawiając mnóstwo jajeczek. Z jajeczek — lęgną się poczwarki, czyli liszki, malutki, jak ćwierć szpilki zwyczajnej, które mają niezwykły apetyt i niszczą dość nawet duże przetrzenie.

Zdarza się czasem, że na powierzchni, dajmy na to naszej jesionki znajdujemy maleńki waleczek materiału, z którego jest zrobiona jesionka. To jest właśnie oprzęd mola. W ściągniętych z palta włóknach tkwi oprzędzona liszka, a z niej wyfrują mól, który zostanie napewno ojcem licznej rodziny, przepadającej za welnianym pokarmem.

chrzanu, sól, trochę cukru, 20 dkg dobrej śmietany.

Marchew oczyścić szczoteczka pod bieżącą wodą, oskrobać, zetrzeć na drobnej tarce. Jabłka opłókać, obrać, zetrzeć. Wymieszać jabłka z marchwią, przyprawić chrzanem, solą i cukrem, dodać śmietanę.

SURÓWKA Z SELERA I JABŁEK.

20 dkg selera, 20 dkg jabłek, sól, musztarda krymska, 3 dkg oliwy.

3 selery oczyścić szczoteczka, pod bieżącą wodą, oskrobać, zetrzeć na grubej tarce. Jabłka opłókać, zetrzeć. Wymieszać selery z

jabłkami, dodać oliwę, przyprawić solą i musztardą do smaku.

SURÓWKA Z KAPUSTY KISZONEJ W ZAPRAWIE POMIDOROWEJ.

75 dkg kapusty kiszonej, 2 dkg cebuli, 4 dkg oliwy soi, 4 dkg powidełek pomidorowych, sól, cukier do smaku.

Do kapusty kiszonej dodać drobno usiekanej cebuli, wymieszać z oliwą i powidełkiem pomidorowym, przyprawić solą i cukrem do smaku.

NIEMA PIEGÓW
NIEMA PIEGÓW
NIEMA PIEGÓW
NIEMA PIEGÓW
NIEMA PIEGÓW
NIEMA PIEGÓW
NIEMA PIEGÓW
NIEMA PIEGÓW
NIEMA PIEGÓW
NIEMA PIEGÓW

może sobie powiedzieć Pani, nie dopuszczając do występowania piegów na wiosnę. Zapobiega tej szpeczącej dolegliwości cery i usuwa piegi

KREM
PRECIOSA
PERFECTION

Skarbnica energii słonecznej

Olbrymie lasy pokrywały w pracasach ziemię. Słońce nakazywało im rosnąć, pokrywać się zielenią, rozgałęziać się. Ręka człowieka nie kierowała przyrodą. Jedyne słońce nadawało jej kształt doskonały. Mijały tysiąclecia! nasycona słońcem ziemia zapadała się w morza lub pokrywała się lodowcami. W głębi ziemi kamieniały lasy, a w kamieniu kryły się siły słoneczne. Ludzie poczęli przekopywać ziemię i wydobywać z niej węgiel. Chemja wyzwalała z węgla siły nadane mu przez słońce. Z nich człowiek tworzył liczne środki lecznicze, a zwłaszcza lek najbardziej bodaj znany, tj. Aspirinę, którą się stosuje z największym powodzeniem przeciwko bólowi głowy, reumatycznym dolegliwościom i przeziębieniom. W Aspirinie zawarta więc jest siła zyciodajnego słońca. (2940)

Trafił w sedno

Pewien senator francuski, zagorzały przeciwnik równouprawnienia kobiet rzekł pewnego dnia do feministki, która go usiłowała przekonać o słuszności swoich przekonań:

— Kobieta i wolność? Kobieta żąda dyktatury! I znosi też tę najbezmyślniejszą, najkapryśniejszą, panującą nad nią od lat tysięcy... uciążliwą dyktaturę mody...?

Trudno było wynaleźć odpowiedź na ten druzgocący argument. Senator ów trafił w sedno rzeczy. Gdyż zarzut, że i mężczyźni podlegają kaprysom mody jest nieważki — bo zmiany w modzie męskiej zachodzą stosunkowo dość rzadko.

Lekarstw na mole jest dużo, ale nie można całkowicie się na nich opierać. Niema lepszego na mole lekarstwa, jak szczotki, szczelne zamknięcie i papier gazetowy. Miejsce podejrzanę napuścić flitem lub terpentyną, aby zabić jeśli coś zostało. Dobrze też jest przesypywać poukładane rzeczy mielonym tureckim (czarnym) pieprzem, oraz przekładać żywicznymi drzazgami. Garderobę podejrzaną lepiej jest od innej odgrodzić choćby kawalkiem płótna, dopóki nie ma się pewności czy jest ona gruntownie oczyszczona. Drobne rzeczy należy zawijać w papier gazetowy, gdyż mole nie znoszą zapachu farby.

W czasie czyszczenia rzeczy najlepiej wszystko z szafy wyjąć, bo i szafę należy wytrzeć, uszczelnić szpary, rozpylić w niej nieco terpentyny lub flitu i do zupełnie czystej wieszać dopiero oczyszczoną garderobę.

Losy 1-szej klasy

36 Polskiej Państw. Loterii Klasowej

już nadeszły i są do nabycia w kolekturze

Zygmunta Szczepańskiego w Świeciu n/W.

Na froncie gospodarczym

Kto wydaje zaświadczenia walutowe?

W poniedziałek, dnia 25-go bm. weszło w życie rozporządzenie ministrów: przemysłu i handlu, skarbu oraz rolnictwa o kontroli wywozu towarów zagranicę i do W. M. Gdańska. Od poniedziałku więc urzędy celne nie będą przepuszczać zagranicę towarów bez zaświadczeń walutowych. Zaświadczenia walutowe wydaje Komisja Obrót Towarowy w Warszawie za pośrednictwem następujących instytucji i związków branżowych: **Polskie Towarzystwo Handlu Kompensacyjnego w Warszawie** oraz jego delegatury — zaświadczenia na wszystkie towary, **Komisja Rozdzielcza dla obrotu produktami spożywczymi z W. M. Gdańskiem w Toruniu** — zaświadczenia na produkty, których obrót objęty jest układem między Polską a Gdańskiem o obrocie produktami rolnictwa, ogrodnictwa i rybołówstwa; **Polska Konwencja Węglowa w Katowicach** — zaświadczenia na węgiel, koks i brykiety; **Związek Eksportowy Polskich Hut Żelaznych w Katowicach** — na wszystkie żelazne wyroby hutnicze; **Polski Związek Przemysłowców Metalowych w Warszawie** — na wszystkie wyroby przedmiotowe; **Polski Związek Przemysłowców Górniczo-Hutniczych w Katowicach** — na wszystkie metale prócz żelaza i na ich przeroby hutnicze, węglowodórne oraz materiały wybuchowe; **Polski Eksport Naftowy we Lwowie** — na produkty naftowe; **Związek Przemysłu Chemicznego w Warszawie** — na wszystkie artykuły chemiczne; **Konwencja Przedziału Wełny Czesankowej w Łodzi** — na wełnę czesankową, przedzę czesankową oraz odpadki; **Syndykat Eksportowy Odzieży w Łodzi** — zaświadczenia na konfekcję; **Związek Przemysłu Papierniczego w Warszawie** — zaświadczenia na wywóz papieru, tektury i bibułki papierowej; **Naczelna Dyrekcja Lasów Państwowych w Warszawie** — na drewno i wyroby z drewna, eksportowane przez administrację lasów państwowych; **Komisja Parytetowa przy Związku Drzewnych w Warszawie** — na materiały drzewne tarte, wszelkie iglaste i liściaste, fryzy, komplety skrzynkowe, piasty, drewno, sprychy, forniry, boazerje, parkiety, wyroby stolarskie, meble, gięte stolarskie, beczki do piwa oraz inne wyroby z drzewa; **Komisja Parytetowa przy Związku Drzewnych w Warszawie** — na papierówkę świerkową, jodłową, sosnową i osikową, w szczapach i okrągłakach, oraz kopalniaki; **Komisja Parytetowa przy Związku Drzewnych w Warszawie** — zaświadczenia na wywóz okrągłe, liściaste i iglaste, na drewno opałowe, na klepki lupane, wikliny, tytoń z drzewa i nasiona leśne; **Komisja Parytetowa przy Związku Fabrykantów Dykt i Fornierów w Warszawie** — zaświadczenia na dykty i forniry; **Polski Związek Przemysłu Ryżowego w Krakowie** — zaświadczenia na ryż i uszczony i produkty pochodne; **Związek Eksporterów Zboża w Poznaniu** — na zboża, przetwory zbożowe, siód, strączkowe, nasiona oleiste, nasiona koniczyzny i inne nasiona; **Polski Związek Eksporterów Bekonu i Artykułów Zwierzęcych w Warszawie** — zaświadczenia na zwierzęta gospodarskie żywe i bite, mięso, wszelkie przetwory mięsne, słoninę, smalec, drób bity i jaj; **Polski Związek Eksporterów Drobiu w Warszawie** — zaświadczenia na drób żywy i dziczyznę; **Związek Zawodowy Zrzeszeń Eksporterów Jaj w Warszawie** — zaświadczenia na wywóz jaj; **Związek Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich w Warszawie** — zaświadczenia na wywóz masła i serów; **Zrzeszenie Producentów Spirytusu w Warszawie** — zaświadczenia na wywóz spirytusu; **Bank Cukrownictwa w Poznaniu** — zaświadczenia na wywóz cukru; **Związek Zachodnio-Polskiego Przemysłu Cukrowniczego w Poznaniu** — zaświadczenia na wywóz melasy i wyśtoków buraczanych; **Centralne Biuro Eks-**

portu Przetworów Ziemiaczanych w Poznaniu — zaświadczenia na przetwory ziemniaczane. Zaświadczenia walutowe służą do **jednorazowej** odprawy celnej i ważne są na **przebieg trzech miesięcy** od daty wystawienia. Eksporter po otrzymaniu pokrycia z zagranicy za wywieziony towar obowiązany jest natychmiast zafiarować walutę do skupu i zażądać potwierdzenia tego faktu od banku dewizowego. O ile eksporter o-

Zastrzeżenia sfer gospodarczych w sprawie komercjalizacji portu w Gdyni

Związek Izby Przemysłowo-Handlowych złożył w Ministerstwie Przemysłu i Handlu memoriał w sprawie rozpatrywanego ostatnio projektu o komercjalizacji portu w Gdyni, podkreślający szereg poważnych zastrzeżeń co do tego projektu. Związek Izby wyraził pogląd, że komercjalizacja portu w Gdyni powinna mieć na celu przede wszystkim zapewnienie portowi takiej swobody jego gospodarki finansowej, zwłaszcza w dziedzinie stosowania opłat portowych, która dała jego władzom możliwość elastycznego dostosowania się do poziomu stawek portów konkurencyjnych. Za nieodzowny warunek należytej organizacji portu handlowego Związek Izby uważa również zatrzymanie przez port charakteru placówki urzędowej i uzyskanie przez tę instytucję wszelkich cech **przedsiębiorstwa handlowego**. Zwrócono też uwagę na okoliczność, że Gdynia, jako jedyny port handlowy, leżący na polskim obszarze politycznym, ma do spełnienia w stosunku do swego krajowego zaplecza szczególnie doniosłe zadania. Budowa portu prowadzona była pod hasłem potrzeby **usprawnienia i ożywienia polskiego handlu zagranicznego**, dlatego też uważana była zawsze za wysiłek całego społeczeństwa; słuszną jest rzeczą, aby schemat ustroju tego portu przewidywał udział w jego władzach **przedstawicieli całego kraju i sfer gospodarczych**, które dotychczas pozbawione były decydującego głosu w zakresie pracy i rozbudowy Gdyni.

Elewator zbożowy w przededniu ukończenia

Budowa elewatora zbożowego na nabrzeżu Indyjskim w porcie gdyniskim jest już na ukończeniu i będzie on gotowy do przyjęcia zboża eksportowego w miesiącach jesienno-wiosennych br. Jest to dziewięciopiętrowy gmach żelbetowy o pojemności 10.000 ton zboża i z możliwością w razie potrzeby dalszej rozbudowy do pojemności 30.000 ton. Wyładowywanie zboża z barek lub wagonów, odbywać się będzie za pomocą pneumatycznego dźwigu ssącego i transporterów rozprowadzających ziarno do górnych komór składowych, gdzie ziarno podlega ma-

trzymuje pokrycie z zagranicy ratami powiniennem z każdym razem zwrócić się do banku dewizowego o potwierdzenie.

Postanowienia o kontroli wywozu zagranicę w formie zaświadczeń walutowych nie dotyczą eksporterów, wywozujących towary do krajów, z którymi obrót dokonywany jest w ramach układów rozrachunkowych: Bułgaria, Jugosławia, Niemcy, Rumunia, Turcja, Węgry.

Reforma Banku Francuskiego

„Le Capital“ donosi, że zapowiedziana reforma Banku Francji nie ograniczy się tylko do roli i charakteru Rady Regenc. Banku oraz kompetencji walnego zgromadzenia akcjonariuszy, lecz obejmie m. in. także politykę kredytową Banku. Pismo zapowiada, że należy się spodziewać uelastyczenia polityki dyskontowej. Nie które koła polityczne uważają, że dyskonto weksli trzymiesięcznych jest w obecnej chwili niewystarczające o ile chodzi o przemysł i rolnictwo, w związku z tem podjęta będzie akcja o dopuszczenie dyskonta weksli dłuższej terminowości.

Notowania giełdy warszawskiej

Belgia 90.12-90.70; Berlin 213.08-212.02; Gdańsk 100.20-99.80; Holandia 359.15-359.87; Kopenhaga 118.00-118.58-118.31; Londyn 26.52-26.65; Nowy Jork 5.317/-5.304/-309/-; Nowy Jork kabeł 5.22-5.334/-5.309/-; Oslo 133.83-133.18; Paryż 35.01-35.08-34.94; Praha 22.01-22.05-21.97; Sztokholm 137.00-137.35-136.87; Szwajcaria 171.85-172.10-171.51; Wiedeń 100-99.60; Włochy 42.10-41.80; Helsingfors 11.74-11.65; Hiszpania 72.70-72.40; Montreal 5.301/2-5.28 przeważnie mocniejsza.

Waluty

Belgia 90.12-90.70; dol. St. Zjedn. 5.32-5.29; dol. kan. 5.30-5.26; floreny 359.87-358.15; franki fr. 35.08-34.92; franki szw. 172.19-171.35; funt ang. 26.65-26.49; guldeny gdańskie 100.20-99.80; korony czes. 10.70-10.30; kor. ukr. 118.89-118.00; kor. now. 133.83-132.85; kor. szw. 137.33-136.85; liry włoskie 35-33; marki fińskie 11.74-11.50; marki niem. 138-135; pesety 63.50-62.50; szyl. austr. 99-98;

Akcje

Bank Polski 105-104; Cukier 29-22.50; Lilpop 12.75-12.70-12.75; Modrzewów 6.25; Norblin 49.50-50.00; Ostrowiec 32.50-33; Starachowice 34.75-35; Habersbusch 43.75-44.

Tendencja: przeważnie mocniejsza.

Papier wartościowe

3 inwest. 1 emisja 67.50 serie 75; 2-ga emisja 68.50-76.75; 4 prem. dol. 50; 7 stabil. 58.75-60.50 ostatni drobny; 4 1/2 p. z k. seria I. 40.50; 8 prem. pol. 91.50-90-92; 4 1/2 ziemskie serie 5.45-44.75; 5 Warszawy nowe 84.25-83.63-83.75; 5 łódz. nowe 47.50; 5 Piotrkowa nowe 43.50; 5 Siedlec nowe 29; 6 obligacja Warszawy 6-ta emisja 56 8-ma i 9-ta em. 53.50.

Tendencja dla pożyczek i dla listów niejednotliwych. Uwaga: Dziś w sobotę dn. 30 maja giełda warszawska nieczynna.

PIERWSZE KURSY PRZYRODOLECZNICZE
(dla pomocniczego personelu lekarskiego)
Dyr. I. KISIELEWSKIEJ i Dr. M. BIERNACKIEJ
Kształcą higienistki dla Zdrojowisk, Zakładów przyrodoleczniczych, Lecznic, Sanatoriów i t. p. — Kurs 2 letni.
Zapisy: WARSZAWA, SZOPENA 16

Represje karne przeciw osobom szerzącym niepokój gospodarczy

Art. 170 K. K. przewiduje karę aresztu do dwóch lat i grzywnę za publiczne rozpowszechnianie fałszywych wiadomości, mogących wywołać niepokój publiczny. Jednocześnie Jan Zaremba pozbawiony został mandatu członka komisji odwoławczej przy izbie skarbowej w Poznaniu, przyczem stwierdzono, że posiada on poważne zaległości podatkowe za ostatnie trzy lata.

Władze państwowe podjęły ostatnio ostrzejszą akcję przeciw osobom szerzącym niepokój przez podawanie najrozmaitszych fałszywych wiadomości, szkodzących interesom gospodarczym kraju. Między innymi prokurator w Poznaniu wdrożył w ostatnich dniach dochodzenie z art. 170 Kodeksu Karnego przeciwko Janowi Zarembie — właścicielowi przedsiębiorstwa piekarskiego oraz kawiarni — który w jednym z dzienników poznańskich zamieścił ogłoszenie, oferując sprzedaż parcel, jako „dobrej lokaty przed dewaluacją”.

Rzeczoznawcy propagandy organizują się

Przy Polskim Związku Reklamowym ukonstytuowała się autonomiczna sekcja Rzeczoznawców propagandy, skupiająca wybitnych fachowców z dziedziny propagandy i reklamy polskiej.

W skład zarządu sekcji weszli: nac. Kazimierz Dąbrowski jako przewodniczący oraz prof. Kazimierz Jabłowski i red. Ignacy Morawski.

Powstanie organizacji, grupującej ludzi kierujących polską reklamą i propagandą, w chwili gdy na całym świecie, w każdym kraju, propaganda odgrywa coraz to większą rolę w życiu społeczeństwa, należy powitać z dużym uznaniem.

Giełdy

BYDGOSKA GIEŁDA ZBOŻOWO-TOWAROWA z dnia 29 maja 1936 r.

Zyto 14.75-15; pszenica standardowa 21.25-21.75; jęczmień jednolity 15.75-16; jęczmień zbiorowy 15.25-15.50; owies 15-15.50; mąka żytnia wyściągowa 0-30 proc. w. w. 22-22.50; gat. I 0-50 proc. w. w. 21.75-22; gat. I 0-65 proc. 20.50-21; gat. II 50-65 proc. w. w. 17-17.75; razowa 0-95 proc. w. w. 16.75-17.50; pszenica ponad 65 proc. 15.75-16.75; mąka pszen. gat. I wyściągowa 0-20 proc. w. w. 35-37; gat. IA 0-45 proc. w. w. 34-35; gat. IB 0-65 proc. w. w. 33.75-34.25; gat. IC 0-60 proc. w. w. 32.50-33.50; gat. ID 0-65 proc. w. w. 31.50-32.50; gat. IIA 30-55% w. w. 29.50-30.50; gat. IIB 20-65 proc. w. w. 29-30; gat. IIC 45-55 proc. w. w. 28-29; gat. IID 45-65 proc. w. w. 27.25-28.25; gat. IIE 55-60 proc. w. w. 26-27; gat. IIF 55-65 proc. w. w. 25-23.50; gat. IIG 60-65 proc. w. w. 22-22.50; razowa 0-95 proc. w. w. 25.50-26.00; otreby żytnie wymal. stand. 12.50-13.00; pszenne: miakie stand. 12.25-12.75; średnie stand. 11.75-12.25; grube st. 12.25-12.75; jęczmień 12-13; rzepak zim. bez worka 39-41; rzepak zimowy bez worka 36-38; mak niebieski 59-62; gorczyca 34-36; siemię lniane 41-43; peluska 24-26; wyka 26-27; seradela 24-28; groch: polny 20-22; Wiktorja 23-25; Folszera 19-21; lubin: niebieski 10.50-11; 20Hty 12.50-13; koniczyna: 26ta, odłuszczona 70-80; biała 85-105; czerwona surowa 110-120; czerwona czyszczona 140 do 150; szwedzka 170-185; ziemniaki jadalne: nadnoteczki 4-4.50; fabryczne za kg% 0.15 1/2; płatki ziemniaczane 16-17; makuch: lniany 19-19.50; rzepakowy 14.75-15.25; słonecznikowy 42/44 proc. 17.35 do 18.25; kokosowy 14.50-15.50; wyłoki suszone 9-9.50; słoma żytnia prasowana 2.50-3; siano nadnoteczki luzem 6.75-7.25; 8rut soja 21-22.

Ogólne usposobienie: spokojne.

NOTOWANIA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ z dnia 29 maja 1936 r.

Dewizy

Belgia 90.12-90.70; Berlin 213.08-212.02; Gdańsk 100.20-99.80; Holandia 359.15-359.87; Kopenhaga 118.00-118.58-118.31; Londyn 26.52-26.65; Nowy Jork 5.317/-5.304/-309/-; Nowy Jork kabeł 5.22-5.334/-5.309/-; Oslo 133.83-133.18; Paryż 35.01-35.08-34.94; Praha 22.01-22.05-21.97; Sztokholm 137.00-137.35-136.87; Szwajcaria 171.85-172.10-171.51; Wiedeń 100-99.60; Włochy 42.10-41.80; Helsingfors 11.74-11.65; Hiszpania 72.70-72.40; Montreal 5.301/2-5.28 przeważnie mocniejsza.

Waluty

Belgia 90.12-90.70; dol. St. Zjedn. 5.32-5.29; dol. kan. 5.30-5.26; floreny 359.87-358.15; franki fr. 35.08-34.92; franki szw. 172.19-171.35; funt ang. 26.65-26.49; guldeny gdańskie 100.20-99.80; korony czes. 10.70-10.30; kor. ukr. 118.89-118.00; kor. now. 133.83-132.85; kor. szw. 137.33-136.85; liry włoskie 35-33; marki fińskie 11.74-11.50; marki niem. 138-135; pesety 63.50-62.50; szyl. austr. 99-98;

Akcje

Bank Polski 105-104; Cukier 29-22.50; Lilpop 12.75-12.70-12.75; Modrzewów 6.25; Norblin 49.50-50.00; Ostrowiec 32.50-33; Starachowice 34.75-35; Habersbusch 43.75-44.

Tendencja: przeważnie mocniejsza.

Papier wartościowe

3 inwest. 1 emisja 67.50 serie 75; 2-ga emisja 68.50-76.75; 4 prem. dol. 50; 7 stabil. 58.75-60.50 ostatni drobny; 4 1/2 p. z k. seria I. 40.50; 8 prem. pol. 91.50-90-92; 4 1/2 ziemskie serie 5.45-44.75; 5 Warszawy nowe 84.25-83.63-83.75; 5 łódz. nowe 47.50; 5 Piotrkowa nowe 43.50; 5 Siedlec nowe 29; 6 obligacja Warszawy 6-ta emisja 56 8-ma i 9-ta em. 53.50.

Tendencja dla pożyczek i dla listów niejednotliwych. Uwaga: Dziś w sobotę dn. 30 maja giełda warszawska nieczynna.

Książeczki oszczędnościowe P. K. O. można przewozić przez terytorjum W. M. Gdańska

Ministerstwo Skarbu wydało decyzję, aby posiadaczom książeczek oszczędnościowych P. K. O. nie były stawiane żadne przeszkody w ich przewożeniu przy przejeździe przez terytorjum Wolnego Miasta Gdańska, nietylko w wagonach tranzytowych, ale i otwartych.

Jeżeli podróżni zamierzają zatrzymać się w Gdańsku to przed wyjazdem mają możliwość wysłania swej książeczki pocztą do Gdyni lub jakiegokolwiek innego Urzędu Pocztowego nad polskim morzem.

Motoryzacja kraju, budowa dróg a kwestja publicznej pomocy Państwa

Wielu mówi się ostatnio o motoryzacji Polski. Motoryzacja jest to poprostu zwiększenie ilości pojazdów mechanicznych: samochodów i motocykli. Liczba tych pojazdów jest u nas nadzwyczaj niska. Mamy w Polsce zaledwie 25 tys. samochodów i 8.300 motocykli (nie licząc samochodów wojskowych). Jeden samochód przypada na 1275 mieszkańców, podczas gdy w Stanach Zjednoczonych 1 samochód na 5 mieszkańców. Za Polską na ostatnim miejscu pozostaje jedynie Jugosławia.

Z motoryzacją kraju ściśle wiąże się rozwój przemysłu naftowego. Kraj nasz posiada pokaźne zapasy nafty. Uczni obliczają je na 8,5 milionów wagonów. Wzmogona produkcja benzyny i smarów różnego rodzaju pociągnęłaby za sobą zużytkowanie tych niewyeksplorowanych źródeł, jakie posiadamy. Polska pod względem zużycia benzyny na głowę ludności zajmuje jedno z ostatnich miejsc. W Polsce zużycie benzyny na jednego mieszkańca wynosi zaledwie 2 kg, gdy tymczasem w Stanach Zjednoczonych 381 kg. Stan ten niewątpliwie poprawiłby się z chwilą rozbudowy dobrych dróg komunikacyjnych. Eksploatacja pojazdów motorowych opłaca się przy dobrym stanie dróg komunikacyjnych. Potrzeba nam więc dobrych dróg. Stan dróg komunikacyjnych jest jednocześnie sprzeczaniem stopnia rozwoju wszystkich niemal dziedzin życia.

Poziom życia kulturalnego, gospodarczego, handlowego jest ściśle związany z rozbudową sieci dróg. Tymczasem u nas na ogólną długość 336.263 km dróg różnego rodzaju — dróg o twardej nawierzchni mamy tylko 58.302 km. Z tego dróg państwowych i utrzymywanych przez Państwo 17.900 km. Reszta to drogi utrzymywane z fun-

duszów samorządowych, zasiłków i pożyczek Państwa.

Na budowę, przebudowę i utrzymanie dróg o twardej nawierzchni i gruntowych w okresie od 1927 do 1934 roku wydatkowano 1.200.000.000 zł. Jednocześnie z budową dróg ożywia się handel, rozwija się ruch turystyczny i związane z nim przemysły.

Nie można również pominąć znaczenia dróg dla celów obrony Państwa. Szybkie przemieszczanie oddziałów wojskowych z miejsca na miejsce, terminowa dostawa broni i amunicji, wyżywienia, możliwa jest jedynie przy dobrym stanie dróg komunikacyjnych. Jednocześnie z budową dróg ożywia się handel, rozwija się ruch turystyczny i związane z nim przemysły.

Żaden dział gospodarczy nie zatrudnia tyle rąk roboczych co budowa nowych dróg, która z kolei, oddziałując na rozwój motoryzacji, powoduje potrzebę powstania nowych, lub rozwoju istniejących warsztatów pracy, związanych z samochodem, autobusem, motocyklem, a więc warsztatów naprawczych.

Z tego wynika, że musimy zdać sobie dostatecznie sprawę z ważności zagadnienia rozbudowy dróg. Podobno Bułgaria po wojnie światowej na rozbudowę dróg, jak również Holandia na walkę skuteczną z morzem, znalazły na to wyjście: mianowicie podatek w naturze w postaci przymusu pracy, bez wynagrodzenia za pracę. Każdy obywatel w pewnym określonym wieku zobowiązany być winien do dokonania osobiste, względnie na swój koszt pewnej ilości pracy ziemnej przy budowie komunikacji. Możeby do tej akcji dało się wciągnąć społeczeństwo?

Wl. S.

**Ciągnięcie
już 18 czerwca r. b.**

Wygrać można w kolekturze

Po zdrowie do Rabki

Zdrowie jest najcenniejszym darem natury, najwartościowszym kapitałem jaki posiadamy, czy to młodzi, czy starzy. Zdrowie nadaje życiu cały jego sens i treść pełną; choroba, zwłaszcza chroniczna, staje się wrogiem człowieka, przykuwając go do łóżka, apteki, lekarstwa.

Wiemy, jak wielką dzisiaj rolę odgrywają w lecnicztwie źródła mineralne, jak dobroczynne i trwale jest działanie wód mineralnych na schorzone organizmy ludzkie. Śród tych zdrojowisk, które naturą hojnie obdarzyła Polskę, szczególną popularnością i zasłużoną sławą cieszy się Rabka. Zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży, aczkolwiek w ostatnich latach z dobroczynnego działania wód rabczańskich zaczęli korzystać w dużej mierze i dorośli.

Niema się tu czemu dziwić. Chorób trapiących człowieka jest dużo, a wśród nich spora liczba zwalczana bywa szczęśliwie i skutecznie przez stosowanie wód rabczańskich. Kąpiele mineralne jodo-bromo-solankowe pomagają znakomicie w szeregu niedomagań, występujących u dzieci i młodzieży. W krzywicy np., która trapi organizm dziecięcy, i, zniekształcając kości, upośledza go, w niedorozwoju, w gruźlicy stawów, kości, gruźlicy, w zapaleniach płucnej, otrzewnej, osierdza, w anemii, w rekonwalescencji po chorobach zakaźnych etc. etc.

Litanja długa cierpień, jakże dotkliwych w zaraniu życia i odbijających się, w razie niewyleczenia, na całej karierze życiowej człowieka.

W tych wszystkich chorobach i niedomogach kuracja w Rabce czyni prawdziwe cuda, błędem, wyniszczonym, niedokrewnym dzieciakom przywraca zdrowie, humor, rumieńce na twarzy, tężyznę w mięśniach.

Zdrowe dzieci, zdrowa młodzież są bogactwem kraju, jego kapitałem żelaznym. Chore — klęską społeczną, stratą niepowetowaną w bilansie rozwoju i pomyślności ojczyzny.

U dorosłych kąpiele rabczańskie działają nad wyraz skutecznie w wypadkach artretyzmu, sklerozy, chorobach kobiecych, w niedomogach mięśnia sercowego etc.

Jak widać z wylczenia chorób, leczonych skutecznie w Rabce u dorosłych, są to niedomogi rozpowszechnione szczególnie szeroko w różnych sferach społecznych w czasach dzisiejszych.

Choroby takie, jak skleroza, artretyzm, nerwica serca, osłabienie mięśnia sercowego panują dzisiaj nagminnie wskutek specyficznych warunków walki o byt i trybu życia. Spokój, odpoczynek, a nadewszystko działanie kąpiele, zabiegów leczniczych w Rabce wpływają zbawiennie na stan zdrowia pacjentów — dorosłych. Człowiek, który przyjechał do Rabki, jako pół inwalida, wyczerpany, niezdolny do normalnej pracy — po kilkotygodniowej kuracji wyjeżdża zmieniony do niepoznania: chory organizm przyszedł do równowagi, nerwy

uspokoili się, serce i inne organy działają sprawnie i normalnie.

Dobroczyne działanie kąpiele rabczańskich, pijalnych wód mineralnych, okładów borowinowych i szlamowych, inhalacji jodowo-solankowych sprawiły, iż coraz liczniej, coraz częściej odwiedzają Rabkę chorzy dorośli.

Wzorowe urządzenia i organizacja w Zakładzie Zdrojowym, sprawna opieka i kontrola lekarska nad wszystkimi zabiegami przyczyniają się do gładkiego przebiegu kuracji i do wytworzenia wśród kuracjuszy dobrego nastroju i zaufania, które — jak wiadomo — są niezbędnym współczynnikiem wyzdrowienia.

Kto do Rabki przyjechał po zdrowie i odpoczynek, nie zawiedzie się w swych nadziejach.

Kto był już raz w Rabce, ten do niej znowu powróci.

Ważniejsze audycje Rozgłośni Pomorskiej

W niedzielę, dnia 31 maja omówi dr. **Jan Piechocki** z Bydgoszczy najważniejsze wydarzenia teatralne Bydgoszczy w przeglądzie o godz. 12,03.

W poniedziałek odwiedzi Rozgłośnię Pomorską wycieczka z Ziemi Mazurskiej. Wezmą w niej udział: członkowie chóru „Lutnia”, zespół orkiestry wiejskiej oraz młodzież szkoły powszechnej z Działdowa. Rozgłośnia korzystając z tej okazji nada o godz. 14,45 ciekawą audycję zbiorową w wykonaniu uczestników wycieczki. W ramach audycji regionalnej o charakterze mazurskim wykona szereg pieśni swego regionu chór mieszany „Lutnia” z Działdowa pod dyr. p. Ożany oraz chór szkoły powszechnej z Działdowa, orkiestra wiejska pod dyr. Arno Kanta wykona kilka utworów regionalnych. Przy tej okazji Jerzy Jastrzębiec opowie starą baśń mazurską. Na marginesie tej zapowiedzi podkreślamy, że będzie to

audycja pierwsza tego rodzaju, nie rezerwowana mozołnie, ale raczej zbliżona charakterem swym do improwizowanych transmisji z życia. W dniu tym, który zapoczątkuje sezon letni w Rozgłośni Pomorskiej nada Toruń pierwszą transmisję popularnego koncertu z Domu Zdrojowego z Ciechocinka w wykonaniu Orkiestry Filharmonii Warszawskiej. O godz. 21,00 nadany zostanie z Gdyni drugi koncert, a mianowicie popularnego zespołu Orkiestry Marynarki Wojennej z Gdyni pod dyr. kpt. A. Dulina.

We wtorek, w związku z zbliżającym się obchodem „Dnia spółdzielczości” wygłoszony zostanie przed mikrofonem toruńskim **dialog w opracowaniu Kazimierza Wójcika**, mający na celu zobrazowanie zasad i znaczenia spółdzielczości. Dyskusja, jaka toczy się będzie pomiędzy kupcem, a spółdzielcą wskaże na wysokie walory spółdzielczości, która pozwala skupiać w rękach członków olbrzymie kapitały społeczne i wzbogacać mienie narodowe, a zatem niezależnie od kapitałów obcych. O godz. 12,55 omówi korespondencję rolniczą — inż. Andrzej Miksiewicz.

W środę — zwracamy uwagę miłośników muzyki lekkiej i tanecznej na **transmisję z Ciechocinka**, którą nada stacja toruńska o godz. 12-ej. Po koncercie zespołu ciechocińskiego, o godz. 12,55 usłyszymy **recytację fragmentu z powieści Władysława Reymonta p. t.: „Chłopi”**. Wobec zbliżającego się terminu otwarcia Pomorskiej Wystawy Turystycznej nada Toruń **pagadankę Kazimierza Kulwiecia na ten temat**. Prelegent wskaże na olbrzymie walory turystyczne Ziemi Pomorskiej, które po raz pierwszy w sposób syntetyczny zostaną społeczeństwu całej Polski zaprezentowane na Wystawie. **Pogadanka p. t.: „Pomorska Wystawa Turystyczna”** nadana zostanie o godz. 18-ej. O godz. 20-ej nadany zostanie **recital śpiewaczy Felicji Kryśiewiczowej-Perkowskiej**, która wykona następujące pieśni Zdzisława Jahnkego: **Oczekiwanie, Cygańska baśń, Z zaświatów, Tajemne wyznanie, Księżyc nad jeziorem i Wspomnienia**. Akompanjuje prof. Irena Kurpisz-Stefanova.

W czwartek o godz. 12,55 omówi **najzłotszą wadę zawodową rolnika Cezary Jankiewicz**. O godz. 16,15 usłyszymy **popularny koncert wykonany przez orkiestrę Filharmonii Warszawskiej z Ciechocinka**, a transmitowany przez Rozgłośnię Pomorską. O godz. 18-ej nadana zostanie **pagadanka krajoznawcza Henryka Gąsiorowskiego p. t.: „Jak spędzić święto”**.

W piątek o 12,55 nada Toruń **recytację fragmentu powieści „Chłopi” Władysława Reymonta**. O godz. 22,15 Toruń transmituje z Ciechocinka koncert muzyki tanecznej i lekkiej. O godz. 18-ej wygłosi **Janina Groniecka pagadankę krajoznawczą p. t.: „Kaszubski brzeg”**. Prelegentka omówi niepopolite wartości dzieł wybitnego znawcy wybrzeża Chrzastowskiego, dających w skrócie przegląd wrażeń osobistych pod wpływem piękna wybrzeża i splecione barwnie na tle przyrody kaszubskiej legendy i fakty historyczne. Przypomnienie to jest niezwykle aktualne w przededniu sezonu letniego, dającego największe możliwości turystyczne.

W sobotę o godz. 12,55 wygłosi inż. **Stanisław Dzięgielewski pagadankę rolniczą na temat „Osutka w uprawach sosnowych”**. O godz. 16-ej 40 mówić będzie **Józef Borowik**, dyrektor Instytutu Bałtyckiego przed mikrofonem Toruńskim w pogadance p. t.: **„Dostęp do morza dawniej i dziś — o historycznych związkach Polski z Bałtykiem”**. O godz. 19,10 usłyszymy pagadankę społeczną, poświęconą pracy czerwonokrzyńskiej na Pomorzu, 5-cio minutówkę na temat **„Polski Czerwony Krzyż na Pomorzu”** — wygłosi **mjr. Jachimowski**. W sobotę o godz. 22,30 transmitować będzie Rozgłośnia Pomorska **godzinę muzyki tanecznej z Ciechocinka**.

Dodatnie zmiany w planie Loterii Państw.

Trzydziesta szósta Loteria Państwowa, w której okres wkroczyliśmy, przynosi kilka korzystnych dla graczy zmian w planie. Dotyczy to głównie klasy czwartej, w której wprowadzono cztery nowe wygrane po 75.000 zł każda, powiększono liczbę dwudziestotysięcznych wygranych z dziesięciu na piętnaście, wygranych dziennych z czterestu na siedemnaście i wygranych dwustu złotych — o 5391.

Możliwość tych zmian osiągnięto dzięki skasowaniu ciągnięć dodatkowych i wygranych seryjnych, oraz zmniejszeniu liczby wygranych stutysięcznych w czwartej klasie z czterech na trzy, a także — ustaleniu wysokości wygranych dziennych na 25.000 zł, zamiast trzydziestu tysięcy.

W klasie pierwszej, której ciągnięcia rozpoczyna się już 18 czerwca r. b., plan nie przewiduje niemal żadnych zmian. Mamy więc po jednej wygranej w wysokości stu oraz pięćdziesięciu i dwudziestu tysięcy zł, cztery po dwadzieścia pięć tysięcy, pięć po dziesięć tysięcy, dziesięć po pięć tysięcy, piętnaście po dwa tysiące, trzydzieści po tysiąc zł i itd., ogółem trzysta tysięcy wygranych wartości 1.418.800 zł.

Jak widzimy, plan trzydziestej szóstej Loterii Państwowej przedstawia się, ze stanowiska interesów graczy, bardzo dodatnio. Trzeba się więc pośpieszyć z nabyciem losów do pierwszej klasy; dostać je można w kolekturach, rozsianych po całej Rzeczypospolitej.

Za okazane nam wyrazy głębokiego współczucia, ofiarowane wieńce i wzięcie udziału w pogrzebie

ś. p. Walerji Meikowej

najdroższej i nigdy niezapomnianej żony i naszej najukochańszej matki, składamy tą drogą najserdeczniejsze

„Bóg zapłać”

wszystkim Krewnym, Przyjaciółom i Znajomym
Gdynia, w maju 1936 r.

Mąż i Dzieci.

W dniu 28 maja 1936 r. zinał, zaopatrzonej kilkakrotnie Sakramentami św., nasz najtroskliwszy i najukochańszy ojciec, teść i dziadek

ś. p.

Józef Kentzer

przeżywszy lat 87.

W imieniu, głębokim smutkiem dotkniętej rodziny,

Tadeuszostwo Kentzer

Lipniczki.

Złożenie zwłok do grobu rodzinnego odbędzie się w Mąkowarsku w drugie święto Zielonych Świąt o godz. 16-tej.

Nabożeństwo żałobne w dniu następnym o godz. 8-mej.

Osobnych uwiadomień się nie wysyła.

3137

Zawody kajakowe

o mistrzostwo Pomorza

W dniu 31 maja br. Klub Kajakowców w Toruniu urządza kajakowe zawody długodystansowe o mistrzostwo Pomorza w kategorii jedynek i dwójek wycieczkowych. Zawody odbędą się na trasie Golub — Toruń (rzeką Drwęca i Wisłą na przestrzeni 54 km). Udział swój zgłosiły Kluby Kajakowe Okręgu Pomorskiego. Start wycieczki w Golubiu o godzinie 9-ej w dniu 31 maja br., przybycie pierwszych zawodników na metę przy przystani Klubu Kajakowego w Toruniu obok mostu kolejowego nastąpi przypuszczalnie około godziny 13-ej. Wstęp na teren przystani dla miłośników i zwolenników sportów wodnych — bezpłatny. Również w dniu 31 bm. wyruszy z Brodnicy sływ Kajakowców — uczestników 4-rodniowego obozu wędrownego na jeziorach brodnickich trasą Brodnica — Golub — Toruń. Uczestnicy sływu przybędą do Torunia w dniu 1 czerwca br. między godziną 18-tą a 20-tą.

MATER JALY LETNIE

oraz artykuły kąpielowe
w olbrzymim wyborze

poleca **Wojciech Mikołajczyk**, **GDYNIA**, ul. Świętojańska 32

Wielkane — bawełniane
i galanterje

Plaszczki damskie

3108 Gd

telefon 15-59

„UŚMIECH FORTUNY” BYDGOSZCZ, Pomorska 1 TORUŃ, Żeglarska 31. 1937

Choroby skóry

są przyczyną tworzenia się łupieżu, łysienia starczego, łysienia przedwczesnego, łysienia martwicowego, łuszczyca wyłysiającej, łamliwości włosów, swienia, wypadania włosów i wielu innych przykrych następstw dla zdrowia i estetycznego wyglądu.

OLEUM PETRAE „GLIMAR”

zapobiega występowaniu wszelkich chorób włosowych.

OLEUM PETRAE „GLIMAR”

nafta absolutnie bezwonna, szybkooschnąca, nie drażni skóry, jest wysoce desygnacyjna, wzmacnia obieg krwi w skórze, czyni skórę miękką a włos elastycznym, nadaje włosom właściwy naturalny połysk, pozostawia we włosach subtelną woń.

Ządać w aptekach, drogerjach i perfumeriach.

Wytwórca: „GLIMAR”, Lwów, ul. Bałtockiego 26.

Informacje i oferty: „GLIMAR”, Lwów, i Oddziały firmy „KARPATY” w całej Polsce. (2941)

Poświęcenie sztandaru

cechu kowalskiego powiatu świeckiego

(8) Świecki cech kowalski, istniejący od niepamiętnych lat, posiada sztandar, który z powodu starości trzeba było zastąpić nowym.

Cech mimo trudnych czasów zdobył się na ten wysiłek, a uroczystość poświęcenia miała miejsce ub. niedzieli w **Grucznie**, uroczyste położonej wsi nadwiślańskiej, tam bowiem zamieszkuje starszy cechu.

Przybyło tedy sporo braci od młota i kowadła, przybyła liczna młodzież kowalska i rodziny, przybyli przedstawiciele władz i rzemiosła oraz liczni goście. W imponującym pochodzie udali się wszyscy na nabożeństwo do miejscowego kościoła parafialnego, gdzie po okolicznościowym przemówieniu ks. prob. Stock dokonał poświęcenia sztandaru.

Po nabożeństwie blisko 200 osób zasiadło do wspólnego obiadu w sali p. Korthals.

Drugą częścią dnia było uroczyste zebranie, które zagał starszy cechu p. Kaczmarek.

Spis jarmarków na terenie Pomorza

2 czerwca br.: Śliwice, pow. Tuchola: zwierzęcy; Borowymłyn, pow. Chojnice: ogólny; Skórcz, p. Starogard: zwierzęcy; Tuchola: ogólny.

3 czerwca br.: Dziemiany, pow. Kościerzyna: ogólny; Lubawa: zwierzęcy; Puck, pow. morski ogólny; Zukowo, pow. Kartuzy: zwierzęcy.

4 czerwca br.: Brodnica: zwierzęcy; Chojnice: ogólny; Łąkorz, pow. Lubawa: ogólny; Radzyn, pow. Grudziądz: zwierzęcy; Toruń: zwierzęcy; Wejherowo, pow. Morski: ogólny; Zblewo, pow. Starogard: ogólny.

5 czerwca br.: Grudziądz: zwierzęcy; Lidzbark, pow. Działdowo: zwierzęcy.

8 czerwca br.: Osie, pow. Świecie: ogólny. 9 czerwca br.: Bukowiec, pow. Świecie: ogólny; Chełmno: zwierzęcy; Czersk, pow. Chojnice: ogólny; Działdowo: zwierzęcy.

10 czerwca br.: Chełmża, pow. Toruń: zwierzęcy; Kartuzy: swniński; Łasin, pow. Grudziądz: ogólny; Nowemiasto, pow. Lubawa: zwierzęcy.

12 czerwca br.: Tczew: zwierzęcy.

15 czerwca br.: Świecie: zwierzęcy.

16 czerwca br.: Borzyskowy, pow. Chojnice: ogólny; Gruczno, pow. Świecie: ogólny; Jabłono Zamek, p. Brodnica: zwierzęcy; Więcbork, pow. Sępólno: zwierzęcy.

17 czerwca br.: Brusy, pow. Chojnice: zwierzęcy; Kurzętnik, pow. Lubawa: zwierzęcy; Starogard: zwierzęcy; Wąbrzeźno: ogólny.

18 czerwca br.: Kamień, pow. Sępólno: ogólny; Toruń: zwierzęcy.

19 czerwca br.: Grudziądz: zwierzęcy.

23 czerwca br.: Pelplin, pow. Tczew: zwierzęcy; Skarszewy, pow. Kościerzyna: zwierzęcy.

24 czerwca br.: Mroczo, pow. Lubawa: zwierzęcy; Rybno, pow. Działdowo: zwierzęcy.

25 czerwca br.: Nieżywiec, pow. Brodnica: zwierzęcy; Nowe, pow. Świecie: zwierzęcy; Szemud, pow. Morski: ogólny.

Zamknięcie drogi w pow. kościerskim

Wydział Powiatowy pow. kościerskiego zawiadania, że droga Nowa Kiszewa — Więkowy między miejscowościami Pogódki — Malary w km. 20 została zamknięta dla ruchu kołowego z powodu przerwania przepustu i nasypu drogowego wskutek ulewnej burzy.

Objazd dla furmanek i samochodów osobowych odbywa się drogą objazdową oznaczoną na miejscu. Dla samochodów ciężarowych przejazd jest wzbroniony i odbywać się może tylko przez Liniewo wzgl. przez St. Kiszewę. Przerwa w komunikacji nastąpi dnia 1 lipca br.

W 400-lecie urodzin ks. Piotra Skargi

Cała Polska uczy pamięć Narodowego Proroka

Już zaledwie kilka tygodni dzieli nas od uroczystości, związanych z obchodem 400-lecia urodzin Wielkiego Sługi Bożego, Ojca ubogich i Opatrznościowego Kądnodziei, Wielkiego Kapelana i Przyjaciela Żołnierza Polskiego — Narodowego Proroka, kędza Piotra Skargi. Odbędą się one w dniach 6 i 7 czerwca b. r. w Krakowie pod łaskawym protektoratem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, profesora Ignacego Mścickiego.

Fakt, że Pan Prezydent Rzeczypospolitej zgodził się chętnie na przyjęcie protektoratu, nadaje uroczystościom jubileuszowym charakter szczególnie podniosły i ogólnopolski.

Przypominamy wszystkim Rodakom — w kraju i zagranicą, — że tegorocznym uroczystościom jubileuszowym przyswieca **podwójne hasło**, które powinno znaleźć odzwierciedlenie w duszach wszystkich Polaków:

1. Ks. Skarga ma stanąć żywo przed całą Polską, zjednoczoną i niepodległą, jako **Wielki Sługa Boży**, mąż wielkich cnót i wielkiej świętości, którego beatyfikacji pragnie i oczekuje cały naród, i o którą ośmiela się prosić najgoręcej Stolicę Apostolską.

2. Ks. Skarga był, jest i pozostanie po wszystkie czasy **wielkim wychowawcą narodu i natchnionym budzicielem prawdziwego, do głębin duszy polskiej sięgającego odrodzenia moralnego Polski**, budzicielem

obywatelskiego ducha. Jego niezapomniane, wiecznie aktualne i życiem tryskające napomnienia i pouczenia mają — z okazji 400-lecia urodzin — stać się na nowo strawą duchową całego narodu.

Uroczystości krakowskie zaczną się dnia 6 czerwca w sobotę otwarciem Wystawy: **Skarga i Jego wiek**, urządzonej w salach Zamku królewskiego na Wawelu. Wieczorem tegoż dnia w kościele św. Piotra i Pawła, w którym spoczywają czcigodne szczątki ks. Skargi, odbędzie się **koncert polskiej religijnej muzyki 16 i 17 wieku**, a w Teatrze miejskim im. Słowackiego odegrane zostanie misterjum religijno-moralne z czasów Skargi: Tragedja o Scyrulanie i jego trzech synach koronnych. W niedzielę dnia 7 czerwca rano o godz. 9-tej w kościele św. Piotra i Pawła J. E. Ksiądz Metropolita krakowski Adam Stefan Sapieha odprawi Mszę św. błagalną o beatyfikację ks. Skargi, a kazanie wygłosi ks. St. Sopuch Prowincjał OO. Jezuitów. W południe w Złotej Sali Domu Katolickiego odbędzie się uroczysta Akademia, a o godz. 18-tej pochod holdowniczy do odnowionej krypty ks. P. Skargi, wieczorem zaś przedstawienie w teatrze.

Komitet obchodu 400-lecia urodzin ks. Skargi zaprasza wszystkich Polaków gorąco do wzięcia w nich jak najliczniejszego udziału.

W. KOTLIŃSKI TORUŃ SZEROKA 33.

najwytworniejszy magazyn bławatów

Przeszło 20-letnie istnienie - to najlepsze polecenie

Kredyt na asygnaty.

Największy wybór wszelkich nowości. Ceny dla każdego przystępne.

100-letni jubileusz

Kurkowego Bractwa Strzeleckiego w Wejherowie połączony z Okręgowym Strzelaniem „Okręgu Bałtyckiego”

Z okazji 100-letniego jubileuszu Kurkowego Bractwa Strzeleckiego w Wejherowie odbędzie się pod protektoratem J. W. P. Wojewody Pomorskiego Stefana Kirtklicsa w dniach 14 i 15 czerwca 1936 r. w Wejherowie Strzelanie Okręgowe Okręgu Bałtyckiego o tytuł królów, rycerzy, mistrzostwo okręgu oraz drogocenne nagrody i odznaczenia.

O czynny i liczny udział w strzelaniu Kurkową Bractwa Strzeleckiego Okręgu Bałtyckiego z Chojnic, Gniewu, Gdyni, Kościerzyny, Kartuz, Pelplina, Pucka, Skarszew, Starogardu i Tucholi prosi Zarząd Okręgu Bałtyckiego Zjedn. Kurkowych Bractw Strzeleckich R. P.

Pierwsza kobieta — wójtem w Polsce

W Zjeździe Związku Gmin Wiejskich, odbyłym w dniu 24 bm. w Krakowie, brała udział jedyną w Polsce wójt-kobieta, wieśniaczka, którą jest czerstwa i energiczna góralka z pod Nowego Targu, p. Małgorzata Jachymiak.

Jak się okazuje, p. Jachymiak nie szła po różach do swego bądź co bądź zaszczytnego stanowiska. Jest ona samoukiem, skończyła szkołę powszechną, w młodości zaś przeszła przez koło młodzieży, kółko rolnicze — koło gospodyń, w którym do dnia dzisiejszego pracuje. W czasie kampanji wyborczej samorządowej miała nawet bardzo ciężką walkę z poważnym gospodarzem b. wójtem, jednak walory i zaufanie ludności pozwoliły jej „zwalczyć” konkurenta,

jak się sama wyraża. W gminie swej gospodarzy bardzo energicznie, czego dowodem niechaj będzie fakt, iż wójt p. Małgorzata Jachymiak zawiesiła w czynnościach dwóch sołtysów za niewypełniania należyte swych obowiązków.

— Dziś wszyscy na mnie patrzycie, jak na okaz — oświadcza p. Małgorzata — ale wiedzcie — niedługo przyjdzie czas, że będziecie się musieli wszyscy dzielić z nami, kobietami, w pełnieniu funkcji społecznych. Od dołu, od wsi samej, od gromady i gminy zaczynamy to robić.

Przykład ten jest naprawdę zachęcający dla wszystkich kobiet w Polsce, które tak powoli, jakby z niechęcią, korzystają ze swych równych praw.

SOBOTA 30 Ferdynanda Króla Feliksa godz 9 wiecz. MAJ

Znany w Gdyni długoletni kierownik kabaretów i dancinów EDWARD SOKÓŁ ma zaszczyt zaprosić na OTWARCIE własnego lokalu przy pl. Kaszubskim (dawnie „Co ombina”) „Café Club” Kabaret - Dancin - Restauracja Lokal o nowym — znakomity atrakcyjny program artystyczny. Wesołej klasy orkiestra W niedziele i święta: five od 17-tej do 20-tej (3186M) Ceny specjalnie niskie

WIELKI PROGRAM CZERWCOWY DANCINGU MELODYST

GDYNIA, ul. Wybickiego 3. Telefon 80-80 i 80-32.

Atrakcyjny duet Margit i Manto. Fenomenalna taneczka MIRA MILL. Przejmowy duet FERRO

oraz znakomity humorysta MARISSIE.

Pozątek odczytanie o godz. 21.80 Orkiestra pod dyr. Czesława Lewandowskiego.

UWAGA! W soboty — niedziele i święta FIVE O CLOCKS od godz. 17.80 do 20-tej z pełnym programem. 8204

Programy radiowe

Sobota, dnia 29 maja

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6.30—8.10 Program poranny. 8.10 Audycja dla poborowych. 11.57 Sygnał czasu. Hejnał. Dziennik południowy. 12.25 Koncert w wyk. zespołu Tadeusza Seredyńskiego (ze Lwowa). 13.10 Chwilka gospodarstwa domowego. 15.00 „Kryśka na Matyska” — humoraska angielska W. W. Jacobsa. Przekład Czesława Jastrzębiec-Kozłowski. 15.15 „Nasz handel morski”. 15.30 Zespół salonowy Niny Mańskiej. 16.00 Lekcja języka francuskiego — lektor Lucien Roguigny. 16.15 Teatr Wyobraźni: „Dzielo się to 35 maja” — słuchowisko dla dzieci wg. Eryka Kaestnera, oprac. Józef Lantier. 16.45 „Cała Polska splewa” — audycję poprowadzi prof. Bronisław Rutkowski. 17.00—17.40 Koncert solistów. Wykonawcy: Pola Szmulikówna (fortepian), Grażyna Bacewiczówna (skrzypce), Akomp. prof. Ludwik Urstein: a) Domenico Scarlatti: Sonata A-dur, b) Robert Schumann: Phantasjestuecke. 17.40 „Mówimy o prowincji” — „Kartel strzech” — pogadanka — wygl. Władysław Wasilewski (z Krakowa). 18.00 Transmisja Nabożeństwa Majowego z Ostrej Bramy w Wilnie. 19.35 Wiadomości sportowe. 19.45 Pogadanka aktualna. 20.00 Koncert w wyk. Orkiestry Kameralnej z Wilna: 1) Giuseppe Verdi: Fragmenty z op. „Trubadur”, 2) Charles Gounod: Noc Walpurgii — muzyka baletowa z op. „Faust”, 3) Paweł Abraham: Potpourri z op. „Wiktorja i jej huzar”. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 „Obrazek z Polski współczesnej”. 21.00 Audycja dla Polaków zagranicą: „Zielone Święta”. 21.30—23.00 Koncert rozrywkowy w wyk. Małej Orkiestry P. R.

ROZGLOSNIA TORUNSKA

6.50—7.30 Muzyka z płyt (z Warszawy). 7.30—7.40 Program na dzisiaj i parę informacji. 7.40—8.00 Muzyka z płyt (z Warszawy). 12.15—12.25 Z utworów fortepianowych Ludomira Różyckiego (płyty). 13.15—14.15 Tańce ludowe i piosenki żołnierskie (płyty). 14.30—15.00 Koncert solistów (płyty). 15.20—15.30 Przegląd giełdowy i komunikat żeglarski. 17.50—18.00 Chór Juranda (płyty). 18.50 „Organizacja kobiecej Turunia w pracy społecznej” — feljton w opracowaniu Zofji Bogusławskiej. 19.00 Życie kulturalno-artystyczne i naukowe na Pomorzu. 19.05 Alabław: Słowik (Amelita Galli-Curci — sporan (płyty). 19.10 Program na jutro. 19.20—19.35 Koncert reklam. 23.05—23.45 Tańce i piosenki (płyty).

ZAGRANICA

18.00 Koenigswust. Pieśń i tańce ludowe. 19.10 Królewicz. Sonata wiosenna Beethovena. 19.30 Praga. „Sprzedana naręczona” — opera Smetany. 19.35 Wiedeń. „Hrabina Marica” — operetka Kalmmana. 20.40 Medjolan. „Fedora” — opera Giordana. Dyr. Kompozytor. 21.15 Rzym. Recital fortepianowy. 22.30 Wiedeń. Recital fort. St. Wang.

Niedziela, dnia 31 maja

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

8.00 Sygnał czasu i pieśń „Nie opuszczaj nas”. 8.03 „Gazetka rolnicza” w oprac. Stanisława Jagielly. 8.18 Programy lokalne. 8.30 „Przegląd ryneków produktów rolnych” — Stanisław Prus-Wiśniewski. 8.45 Dziennik poranny. 8.55 Programy lokalne. 10.00 25-lecie Spiewactwa Śląskiego. Transmisja uroczystego nabożeństwa przed gmachem Województwa Śląskiego w Katowicach z okazji Jubileuszowego Zjazdu Spiewaków Śląskich (z Katowic). Kazanie wygl. ks. dr. mjr. Ludwik Bombas. W czasie Nabożeństwa chóry męskie wykonają Mszę Łacińską op. 12 Wacława Lachmana, z tow. ork. detej 73 p. p. pod dyr. Leopolda Janickiego. Po nabożeństwie: 1) Połączone chóry mieszane (6.500 śpiewaków) — z tow. orkiestry detej wykonają: a) Grzegorz Gerwazy Gorczycki — opr. Stefana Stojskiego: Gaude Mater Polonia, b) Karol Kurpiński opr. Stefana Stojskiego: Polonez „Witaj Orle”. 2) Połączone chóry męskie (3.500 śpiewaków) — z tow. ork. detej wykonają: a) Witold Friemann: Pieśń związkowa, b) Piotr Maszyński: Bałtyk. 3) Połączone chóry męskie i mieszane (10.000 śpiewaków) z tow. ork. detej wykonają: a) Stefan Stojski: Na pograniczu śląskiem — włączanka, b) Piotr Maszyński: Rota Ślązaków, c) Hymn Narodowy. Sprawozdawca: Mieczysław Mikula. 11.57 Sygnał czasu i Hejnał z Włocławka i Krakowa. 12.03 Programy lokalne. 12.15—14.30 „Z ork. baletów i operetek”. Poranek (z Wilna). Wykonawcy: Orkiestra Kameralna pod dyr. Alberta Katza i Janina Kuczyńska (śniew). W przerwie około godz. 13.15 „Fatalne spotkanie” — fragment z powieści Józefa Conrada n. t. „Wykolejenie”. 14.30 Wesołe nowiastki kóralskie — wypowie Antoni Zachemski. 14.40 Programy lokalne. 14.45 „Trzy zbiory w dwóch latach” — pogadanka — wygl. Stanisław Mierzeński (Kraków, Katowice i Łódź) nadają aud. lok.). 15.00—15.30 Programy lokalne. 16.30 Renoteria sportowy. 17.00 „1000 taktów muzyki” — era Zespół Stefana Rachonia. 18.00 Wielki Teatr Wyobraźni — słuchowisko oryginalne „Wakacje w Nohm”. — słuchowisko Iwaszkiewicza (wznawienie). 18.30 „Coś dla każdego” — koncert. Wykonawcy: Wielka i Mała Orkiestra P. R. pod dyr. Mieczysława Mierzeńskiego i Zdzisława Górzyskiego oraz Jerzy Czajkowski (śniew), Władysław Szmajman (fort.), i Tadeusz Zyrardo — skrzypce). 20.25 „Co czytają?” — nowość literacka pod dyr. Alberta Katza i Janina Kuczyńska (śniew). 20.40 „Na wesołej lwowskiej fall” n. t. „Gramy w zielono” — w oprac. Wiktora Budzyskiego z muz. Czesława Haiskiego. 21.30 Transmisja fragmentu koncertu jubileuszowego Polskiego Towarzystwa Śniewaczego „Echo-Malarsa” (ze Lwowa). 22.00 Programy lokalne. 22.05 Wiadomości sportowe z wszystkich Rozłożeń P. R. 22.20—23.00 Muzyka taneczna w wykonaniu Zespołu Adl Rosnera. 23.00—24.00 Programy lokalne.

ROZGLOSNIA TORUNSKA

8.33—8.45 „Śpiewał przed śniewaniem” (płyty). 8.55 Program na dzisiaj. 9.00—10.00 Orkiestra i solści (płyty). 12.03—12.15 Przegląd teatralny — opowł dr. Jan Plechoczek. 14.45—14.15 Muzyka z Warszawy (płyty). 15.00 Koncert reklamowy. 15.30—15.50 Muzyka z płyt. 15.50—18.30 śniew, wifonczela i fortepian (płyty). 22.00—22.05 Wiadomości sportowe z Pomorza.

ZAGRANICA

7.00 Praga. Koncert z Karłowca Varow. 8.30 Brno. Recital organowy. 11.20 Koszyce. Symfonia Nr. 1 Arenskiego. 12.05 Wiedeń. Koncert symfoniczny. 14.00 Paris. „Pajace” opera Leoncavallo i „Cyganeria” — opera Pucciniego. 22.20 Bratislava. Romanse rosyjskie. 23.30 Paris P. T. T. „29 dni!” — operetka Rogera. 20.45 Rzym. Wieczór oper. 24.00 „Fuzart. Koncert nocny.

PRZEWIJANY PRZEBIEG POGODY
do wieczora dnia 30 bm.

Naogół dość pogodnie. Nocą chłodno, w ciągu dnia temperatura około 20 st. Słabe wiatry z kierunków zachodnich.

KALENDARZYK

Sobota 30. 5.: Feliks.
Niedziela 31. 5.: Zesłanie Ducha św.
Poniedziałek 1. 6.: Jakób.
Słońce: sobota wschód godz. 3.22 zachód 19.46; niedziela wschód godz. 3.22 zachód 19.46; poniedziałek wschód godz. 3.21 zachód 19.47.

STAN WODY W WISŁE

Poziom wody w Wiśle wynosił w dniu 29. 5. o godz. 7-ej rano (w nawiasach stan wody z dnia poprzedniego):

W Krakowie -2,70; w Zawichoście —; w Warszawie +1,07; w Płocku +0,66; w Toruniu +0,48 (+0,48); w Fordonie +0,49 (+0,49); w Chełmnie +0,29 (+0,30); w Grudziądzu +0,43 (+0,46); w Korzeniowie +0,59 (+0,62); w Pielku -0,12 (-0,10) w Tczewie -0,24 (-0,22); w Einlage +2,10 (+2,06) w Schiewenhorst +2,34 (+2,26).
Temperatura wody w dniu 28. 5. 17 st. C. a w dniu 29 bm. 14,5 st. C.

Na bruku bydgoskim

— **Srednia Szkoła Zawodowa Żeńska** w Bydgoszczy, ul. Konarskiego 5, przyjmuje zapisy uczęszania na 1-roczy kurs krawiecko-bielizniarski oraz 1-roczy kurs gospodarstwa domowego codziennie od godz. 11 do 13 tylko do dnia 20 czerwca br.

— **Zapisy do gimnazjum żeńskiego.** Gimnazjum Żeńskie im. Marii Curie-Skłodowskiej (z prawami szkół państwowych) w myśl życzeń władz szkolnych otwiera z nowym rokiem szkolnym równoległe oddziały klasy pierwszej. Termin egzaminów podany będzie w osobnym komunikacie. Zapisy przyjmuje sekretariat gimnazjum od godz. 9-13, ul. Kujawska 4, tel. 17-29 (2876)

— **4-letnie żeńskie Gimnazjum Zawodowe w Bydgoszczy**, ul. Konarskiego 5 przyjmuje zapisy uczęszania do kl. I codziennie w godz. od 11 do 13 tylko do 18 czerwca b. r. (2608)

— **Tradycyjne uroczystości Bractwa Strzeleckiego.** Z okazji zawodów strzeleckich o godność króla kurkowego odbędzie się w drugim dniu Zielonych Świąt o godz. 12 Msza św. w Farze, o godz. 12.50 defilada kompanii honorowej Bractwa przed przedstawicielami władz, o godz. 13 oddanie strzał honorowych i strzelanie. W dniu 2 czerwca odbędzie się proklamacja króla i dygnitarzy, oraz rozdanie nagród i raut w Strzelnicy przy ul. Toruńskiej.

— **Wielkie kulanie Pomorskiego Związku Kreglarskiego** rozpocznie się we wtorek, dn. 2 czerwca na torach „Gastronom”. Do wygrania 20 cennych nagród. Dochód z imprezy przeznaczony jest na fundusz sportowy Związku (Olimpiada berlińska i wyjazdy zawodników na mecze zamiejscowe).

— **Tradycyjny festyn wiosenny.** Komitet budowy Domu Katolickiego przy parafii św. Trójcy w Bydgoszczy urządza w II dniu świąt ciekawy festyn wiosenny w pięknie urządzonej ogrodzie Patzera. Wejście do ogrodu bezpłatne. Początek o godz. 14. Moc niespodzianek.

— **Obóz Harcerek Bydgoskich** w ogrodzie „Starej Gospody” (dawnej Patzer) będzie dużą atrakcją dla społeczeństwa bydgoskiego. Jest to pierwszy obóz harcerek, gdyż w latach poprzednich oglądaliśmy tylko obozy harcerzy. Będziemy mogli zobaczyć i podziwiać piękne urządzenia w namiotach, oraz przyjrzeć się życiu harcerek w obozie. W pierwsze święto będzie również festyn harcerski, połączony z wieczornym ogniskiem harcerek. Wstęp 10 i 20 gr.

— **Miesięczne bilety tramwajowe** nabywać można w biurze Tramwajów przy ul. Dr. Emila Warmińskiego 8 (pokój 1) w czasie od godz. 8-15, względnie w „Orbisie” przy ul. Dworcowej 2 od godz. 9-19.

— **Skradzione rzeczy do odebrania.** W tych dniach ujęto na ul. Długiej pewną złodziejkę składową, która miała pod płaszczem 1 parę trzewików męskich, czarnych gemzowych nr. 26, skradzionych w jednym z tutejszych składów obuwia. Poszkodowany może się zgłosić po odbiór wymienionych trzewików w komisariacie I P. P. w godzinach urzędowych od 8-13.

Oprócz tego znajdują się w tymże Komisariacie 2 rowery męskie, 1 marki „Indjan” nr. fabr. 88.756, drugi marki „Admira” nr. 17.335 oraz nowa pompa do piłki nożnej, które to przedmioty pochodzą z kradzieży.

Wreszcie na Komisariacie dworcowym policji znajdują się kapelusz męski popielaty, który może również być przez poszkodowanego odebrany.

— **Jednoroczna Szkoła Przemysłowców Kupieckiego** przy Miejskim Gimnazjum Kupieckim przyjmuje zgłoszenia uczniów i uczęszanie na rok szkolny 1936/37. Warunkiem przyjęcia jest ukończenie 7 klas szkoły powszechnej. Bliższych informacji udziela Sekretariat Szkoły ul. Jagiellońska 11 tel. 16-61.

— **Kierownik Okręgowego Urzędu W. F. i P. W. w Toruniu** p. plk. Klementowski obecny był w Bydgoszczy na zawodach strzelecko-luczniczych Poczтового P. W., co przez omyłkę ominięto w sprawozdaniu.

— **Tow. Gimn. Sokół III** urządza w drugie święto Zielonych Świąt wycieczkę do Smukał Dolnych. Zbiórka o godz. 8.30 przy małym dworcu. Dla starszych, którzy jadą kolejką, zbiórka o godz. 9.45 na małym dworcu. Sympatycy mile widziani.

— **Pogodne i beztrudnie** wycieczki można sobie urządzić, gdy się na ten cel ma odpowiednio fundusze. Zaoszczędzić dzisiaj trudno — łatwiej wygrać na loterii, trzeba jednak mieć los z kolektury K. Rzanny, Bydgoszcz, Gdańska 25 (tel. 33-32). Ostatnia loteria przyniosła posiadaczom szczęśliwych kwiatków tej kolektury liczne wygrane na ca. 15.000 zł. Kilkanaście osób będzie mogło naprawdę wygodnie wyjechać na letnisko.

Gawędy

Cieszą się, ale nie wszyscy...

Dyrektor Stoma — jak głosi fama — otrzymał Teatr Miejski na dalsze trzy lata.

Wiele jest z tego powodu radości w narodzie. Cieszą się artyści, cieszą się również statystki, cieszą się personel techniczny, cieszą się publiczność — słowem radość ta jest ogólna. Ogólna i szczerą — co do tego niema wątpliwości.

Dyr. Stoma w czasie swej pracy w Bydgoszczy okazał bowiem nie tylko swój „lwi pazur” dyrektorski i aktorski, ale ponadto wyniósł przybytek Melomany na taką wyżynę, iż bez zastrzeżeń Bydgoszcz może być z tego dumna.

Jeśli to jest reguła to jednak są w niej i wyjątki. Niektórzy aktorzy ciesząc się z przedłużenia umowy dyr.

Stomy z miastem smucą się zarazem w duszy (tylko aktorzy to potrafią, my zwykli śmiertelnicy albo cieszymy się, albo placzemy), iż dyrektor... nie chce z nimi gadać.

Nie o to chodzi, że dyr. Stoma czuje się może tak zaszczycony wyborem, iż „nie gada” z nimi, lecz że nie mówi nic na temat nowego sezonu. A tu ci światki aktorski zaczyna wakacje. Już w tych dniach rozjeżdżają się wszyscy na wszystkie strony świata, by spojrzeć też choć z boku na inne sceny. Najlepszy komik na następny sezon przenosi się do Katowic...

A dyrektor wciąż nie mówi... I to ich smuci najbardziej.

Czek.

Echa odwołania drugiego zebrania wyborczego na Radzie Miejskiej

Czwartkowe posiedzenie Rady Miejskiej nie było ciekawe nawet dla samych radnych. Z ledwością też udało się na czas skleić quorum w oznaczonym terminie obrad.

Wobec odwołania zapowiedzianego na czwartek zebrania dla dokonania wyboru II wiceprezydenta, oraz skreślenia punktu dotyczącego wyboru delegatów na międzynarodowy kongres miast w Berlinie — nie wiele spraw pozostało do załatwienia.

Jak wyjaśnił przewodniczący Rady p. prezydent Barciszewski na kongres do Berlina wyjedzie z ramienia Związku Miast Polskich zaledwie 25 delegatów, tak, iż przewidziany wybór 4 delegatów z Bydgoszczy nie ma zasadniczego znaczenia. Nie udało się również do czasu zwołania zebrania uzyskać wiadomości o przyznaniu paszportów ulgowych dla przewidzianych delegatów.

Po uchwaleniu regulaminu **Lombardu Miejskiego** i rozpatrzeniu szeregu wniosków budowlanych i zatwierdzeniu planu zabudowania t. zw. terenu Wolfowej — Rada przyjęła na wniosek komisji finansowo-budżetowej zastrzeżenia budżetowe poczynione przez

Izbę Wojewódzką.

Kwestja dokonania zmian zastrzeżonych w poszczególnych punktach pozostaje narazie otwartą — Rada postanowiła jedynie nie odwoływać się co do poczynionych przez p. Wojewodę zastrzeżeń.

Nieciekawie posiedzenie Rady byłoby się zatem niechybnie szybko i nieciekawie zakończyło, gdyby nie istniały t. zw. sprawy ogólne, które stały się okazją do... pociągnięcia za język przewodniczącego co do odwołania zebrania wyborczego.

P. prezydent miasta Barciszewski uzasadnił swoje stanowisko tem, iż do ostatniej chwili nie miał pewności co do uzyskania 25 głosów przez jakiegokolwiek kandydata.

Naogół radni byli zdania, iż jednak należało dopuścić do tej decydującej próby. Niechby stało się to co stać się miało, byleby „miasto” nie mówiło, że Rada Miejska nie spełnia swego zadania. Radni są zakłopotani niemożnością wybrania zastępcy dla prezydenta, mimo, iż przewodniczący najwyraźniej ich pochwalili za tak wzorową i przykładową dyscyplinę partyjno-klubową...

Grad wielkości kurzego jaja spowodował wielotysięczne szkody w pow. bydgoskim

Burza gradowa, jaka przeszła w ub. tygodniu nad powiatem bydgoskim — jak donoszą obecnie — wyrządziła poważne szkody.

Zwłaszcza silnie ucierpeli rolnicy zamieszkujący gromadę Nekla. W oko-

licy Nekli padał grad wielkości kurzego jaja, wybijając na polach niektórych rolników oziminy w 100 proc.

Straty rolników w Nekli spowodowane przez burzę gradową wynoszą kilkanaście tysięcy złotych.

Sąd Apel. zatwierdził wyrok śmierci na ojcobójcę Schuenkego

Onegdaj odbyła się przed Sądem Apelacyjnym w Poznaniu rozprawa karna Pawła Schuenkego z Sadłogoszczy pod Szubinem, skazanego za ojcobójstwo i usiłowane zabójstwo brata na karę śmierci przez powieszenie. W wyniku rozprawy Sąd Apelacyjny zatwier-

dził wyrok śmierci w całej rozciągłości, uznając całkowicie kwalifikacje czynu według orzeczenia sądu I instancji.

Jak się dowiadujemy potworny ojcobójca odwołał się od drugiego wyroku skazującego na karę śmierci do Sądu Najwyższego.

Dla tych, którzy na ostatniej literji nie wygrali, przynosi I klasa 36 L. P. liczne wygrane.

Losy już od kilku dni do nabycia, ciągnięcie rozpocznie się dnia 18. VI. 1936 r.

Zebrań — Odczyty

— **Narodowo - Chrześcijańskie Zjednoczenie Rzemiosła Oddział Bydgoszcz.** Kwartalne zebranie członków Oddziału odbędzie się w środę, dnia 3. 6. rb. o godz. 19.30 w Resursie Kupieckiej.

— **Zebranie organizacyjno - informacyjne Zw. Pracowników Kupieckich** odbędzie się w piątek, dn. 5. 6. rb. o godz. 20 w Resursie Kupieckiej. Referaty wygłoszą: sekr. gen. Związku z Poznania i przedstawiciel Ubezpieczalni Społecznej.

— **Tow. Gimn. Sokół III.** Posiedzenie zarządu mające odbyć się dnia 2 czerwca b. r.

przesuwa się na dzień 9 czerwca br. na godzinę 20 w sekretariacie przy ul. Gdańskiej Nr. 1.

— **Korporacja „Eksternia”.** W niedzielę, dnia 1. 6. br. zebranie nie odbędzie się. Schadzka naukowa odbędzie się w czwartek, 4. 6. o godz. 19.30.

Pójdźmy odwiedzić naszego czworonożnego przyjaciela!

W ostatniej chwili przypominamy o zapowiedzianej imprezie „Dnia konia” w Bydgoszczy.

W dniu 1 czerwca rb. o godz. 18 — bezpośrednio po konkursach hipicznych — na dziedzińcu koszar 15. p. a. l. przy ul. Gdańskiej odbędzie się pokaz hodowli konia krajowego, konkurs zaprzęgów cywilnych i ciekawy konkurs jazdy zaprzęgów.

Wstęp dla wszystkich bezpłatny!

TELEFONY.

- Pogotowie pożarowe 06.
- Pogotowie ratunkowe 26-15.
- Straż Pożarna 26-16.
- Policja Państwowa (centrala) 27-00.
- Zarząd Miejski (centrala) 26-00
- Drożki samochodowe 22-50 (postój: Jagiellońska) 22-51 (postój: Gdańska).

DYZUR APTEK:

— **Dyzur nocny aptek** do dnia 31 bm włącznie pełnią: Apteka pod Niedźwiedziem, ul. Niedźwiedzia 11, tel. 30-50 i Apteka pod Koroną, ul. Dworcowa 48, tel. 33-01.

W drugim dniu świąt dyżur pełnią: Apteka Centralna, ul. Gdańska 27, tel. 39-94 i Apteka pod Lwem, Grunwaldzka 37, tel. 31-91.

— **Dyzur lekarza kolejowego:** w dniu 31 bm. dyżuruje dr. Mierzwiński, ul. Dworcowa 39, tel. 22-47, w dniu 1. 6. rb. dr. Hernet, Zbożowy Rynek 2, tel. 28-30.

Repertuar widowisk

Z TEATRU MIEJSKIEGO.

— **W sobotę i niedzielę wieczorem** „Kobieta i jej tyran”, komedia w 3 aktach St. Kiedrzyńskiego, w której udział biorą pp.: Hermanowa, Motyczynska, Podgórska, Sawicka, Dzwonkowski, Górowski, Leśniowski, Lochman, Serwiński i Winczewski.

— **W niedzielę o godz. 16** po cenach od 10 do 99 gr. pełna słownego i sytuacyjnego dowcipu farsa Kosela „Słoń w składzie porcelany”. Będzie to ostatnie przedstawienie popołudniowe w bieżącym sezonie.

— **Występ Stefana Jaracza.** W dniu 1 czerwca o godz. 20 w Teatrze Miejskim odbędzie się jedyny występ najznakomitszego artysty polskiego Stefana Jaracza w sztuce W. O. Somina „Zamach”.

Partnerką Stefana Jaracza będzie utalentowana artystka i reżyserka Stanisława Perzanowska. Zarówno niezwykle interesująca treść sztuki, która w triumfalnym pochodzie przeszła przez sceny wielkich stolic europejskich, jak również koncertowa gra artystów tworzą całość spektaklu, rzadko spotykanego w teatrach stołecznych.

Teatr Atenum, którego Stefan Jaracz jest twórcą i kierownikiem osiągnął „Zamachem” kolosalny sukces.

Bilety po cenach komedijowych do nabycia w kasie teatru.

KINA.

ADRIA: „Złotowłosa brzdąc” z Shirley Temple.

APOLLO: „Na zgliszczach szczęścia” i nadprogram.

BAŁTYK: „Pani i szofer” i „Żelazna maska”.

KRYSTAL: „Jedna z tysiąca” z Martą Eggerth.

MARYSIENKA: „Czarownica”.

REWJA „Wilhelm Tell” i rewja.

Dotychczas wicestarosta bydgoski obejmuje stanowisko starosty w Międzychodzie

Jak się dowiadujemy dotychczasowy wicestarosta grodzki i powiatowy w Bydgoszczy p. **Zdzisław Czubiński** mianowany został starostą w Międzychodzie.

P. starosta Czubiński obejmie nowe stanowisko już w najbliższych dniach.

W ciągu swej długoletniej pracy w Bydgoszczy p. starosta Czubiński zyskał sobie szeroką popularność i uznanie dzięki swej inicjatywie i energii.

Z okazji zaszczytnej nominacji składamy p. staroście serdeczne gratulacje.

Zjedli, popili, lecz nie zapłacili...

Do jednej z restauracji przy ul. Długiej przybyło onegdaj trzech wygłodzonych osobników, którzy z niezwykłym apetytem rzucili się na wszelkiego rodzaju barowe przekąski, tudzież przystawki, flaczki, bigosy i wódzle.

Goście frygali aż im się uszy trzęsły. Gdy przyszło do placenia, żarłoczni „goście” wymknęli się z lokalu incognito...

Jedynym śladem, jaki może naprowadzić policję na trop szalbierzy, jest bliżej nieznanymi Krajewski, członek „ekspedycji” żarłoków, którego jeden z kelnerów zdołał zapamiętać.

Ogółem sympatyczni trzej panowie w cyflich skonsumowali za 74.40 zł. ciał stałych i ciekłych, nie wylaczając w tej ostatniej grupie trunków „gazowych”.

Rolnik z Osie ska poniósł śmierć od pioruna

Podczas jednej z ostatnich burz, jakie przeszły nad Bydgoszczą i powiatem bydgoskim, rażony został w dniu 25. 5. o około godz. 16.30 robotnik **Józef Szamrowicz** z Osiejska. Nieszczęśliwy zatrudniony był przy tłuczeniu kamieni na szosie fordońskiej i po pracy wracał do domu naprzelaj przez Czarnówczyn. W drodze zaskoczyła go burza, przyczem chroniąc się przed ulewą pod drzewem, Szamrowicz porażony został śmiertelnie podczas wyladowania elektrycznego.

Tragicznie zmarły liczył 39 lat, osierocił żonę i 6 nieletnich dzieci.

Wypadek ten wywołał wstrząsające wrażenie w Osielesku i okolicy.

Walne zebranie Oddz. Powiatowego WTKR w Bydgoszczy

Wręczenie dyplomu członka honorowego p. staroście Stefanickiemu

Jak o tem pokrótce donieśliśmy — w sali „Pod Lwem” w Bydgoszczy obradował onegdaj doroczny walny zjazd członków Oddziału Powiatowego Wtkp. Tow. Kółek Rolniczych.

Obrady zagalął prezes Oddziału dyr. Radziwiński, poczem zgromadzeni uczcili pamięć zmarłych członków, oraz sp. burmistrza Kosidowskiego, gorliwego sympatyka organizacji rolniczej. Prezes powitał p. staroście Stefanickiego, dyrektora Pom. Tow. Kółek Roln. p. Zakrzewskiego, dyr. W. T. K. R. p. Szyftera, dyr. KKO Jankowskiego, przedstawicieli prasy, oraz członków Rady, prezesów i delegatów Kółek.

Stwierdzono, że na 108 uczestników walnego zebrania jest 77 uprawnionych do głosowania.

Z okazji wręczenia p. staroście Stefanickiemu dyplomu wygłosił p. dyr. Radziwiński okolicznościowe przemówienie, które w streszczeniu podajemy.

„Zeszłoroczne walne zebranie spontanicznie przyjęło pana staroście, jako członka honorowego naszego Towarzystwa. Dzisiaj pragniemy niejako dać tej nominacji realny dowód, przez wręczenie dyplomu, stwierdzającego ten fakt. Czynie to z tem większą radością i przyjemnością, bo ubiegły rok również wykazał przychylną Twoją Panie Starosto dla ogółu rolnictwa, szczególnie zaś objawiałeś i stale objawiasz poparcie swoje specjalnie rolnictwu zorganizowanemu to jest naszemu P. T. K. R.-wi. Wyrażamy nadzieję, że trwać będzie to długie lata i prosimy pamiętać, że gdziekolwiek i kiedykolwiek rzuciś okiem na otok dyplomu, byś zechciał pamiętać i być przekonany, że w tych 31 uroczystych w otoku dyplomu Kółkach Rolniczych powiatu, pozyskałeś sobie serca wszystkich członków”.

W odpowiedzi p. starosta scharakteryzował w kilku słowach pracę WTKR, dziękując za pozytywną współpracę z Wydziałem Powiatowym. P. starosta podniósł, że zadaniem jego jest dotknięcie wszelkich starań, by wszelkie bolączki powiatu, a w szczególności stan dróg, zostały jak najszybciej usunięte, oraz, by rolnictwu powiatu dopomóc do tego stopnia, by znikły niedzarskie gospodarstwa, jakie są w Łążyńcu, Przyłkach itp. Kwestja zniknięcia wymienionych gospodarstw jest przedmiotem rozważań w Urzędzie Wojewódzkim, który ma wydać odpowiednie dyspozycje.

P. starosta, dziękując wszystkim zebrany, a w szczególności p. dyr. Radziwińskiemu, jako prezesowi P. T. K. R. za nieustraszoną działalność wokoło oświaty rolniczej, zapewniał zebranych, że zawsze troską i opieką jego będzie zajmowanie się sprawami rolniczymi, by rolnictwo podnieść do najwyższego poziomu.

W dalszym ciągu prezes dokonał wręczenia pucharu wędrownego Wydziału Powiatowego, oraz nagród zwyciężcom Kółkom powiatu, za najwydatniejszą pracę organizacyjną i zawodową. Puchar wędrowny na rok biejący zdobyło Kółko Rolnicze w Wielkim Łasku, zajmując pierwsze miejsce w ogólnej klasyfikacji przed Kółkami: Osielska, Ślesina, Kruszynka i Wierzbucina. Sprawozdania z całorocznej działalności Zarządu Oddziału Powiatowego wygłosili prezes dyr. Radziwiński, sekretarz Pawlicki i ks. prob. Hamerski imieniem Komisji rewizyjnej.

Po krótkiej, treściwej dyskusji, w której głos zabierali delegaci pp.: Ziętak, Zmudzinski Urbanowski i Pańsiński — udzielono zarządowi jednomyślnie pokwitowania.

Pod koniec pierwszej części zebrania, pan starosta, który ze względów służbowych dalej w obradach uczestniczyć nie mógł pożegnał zebranych, życząc im dalszych zgodnych i spokojnych obrad oraz wyborów, poczem p. przewodn. zebrania dyr. Radziwiński zarządził 15 minutową przerwę. Po przerwie przystąpiono do wyboru przewodniczącego, którym został jednomyślnie wybrany ks. prob. Hamerski z Wtelna, na jego wniosek wybrano 2 ławników i to pp. Kentzera z Łaska Wielkiego i p. Pańsińskiego z Wilcza.

„Święta Morza” w Bydgoszczy

Wobec tego, iż Kongres Eucharystyczny odbędzie się w Bydgoszczy dn. 28 i 29 czerwca br., tegoroczny obchód „Święta Morza” urządzony będzie w dniach 20 i 21 czerwca br. z tem, że 20-go odbędzie się wieczorem capstrzyk orkiestr, oraz tradycyjne wianki na Brdzie.

Program uroczystości w dniu 21 czerwca jest następujący:

godz. 10 — uroczyste nabożeństwo we wszystkich kościołach;

godz. 11.30 — zbiórka organizacji P. W. i W. F., sportowych i społecznych oraz zrzeszeń b. wojskowych na Rybakach, gdzie odbędzie się podniesienie bandery oraz wygłoszone będą okolicznościowe przemówienia;

godz. 12.30 — pochód przez ul. Gdańską grup charakterystycznych, zorganizowanych przez zwierzki sportowe, cechy i inne organizacje.

Od godz. 15 projektuje się wycieczki narostatkami do Brdujścia, zabawy ludowe na placach i inne imprezy.

Jak z powyższego wynika, tegoroczny obchód „Święta Morza” w Bydgoszczy mieć będzie przebieg imponujący.

W wyniku przeprowadzonych wyborów Rada Powiatowa WTKR i Oddział WTKR ukonstytuował się na okres 3-letniej kadencji następująco pp.: dyr. Radziwiński — prezes, Bolesław Kentzer z Łaska Wtkp. — wiceprezes, oraz członkowie pp.: Ostrowski z Trzeciewa, Pańsiński z Wilcza, Wardziński z Wudzyńca, ks. prob. Hamerski z Wtelna, Stachowicz z Wierzbucina, Tuleja z Osielska, Konieczny z Kazina, Stachowicz z Zielonczyna, Tański z Prądy, Lis z Makowiska, Zacharjusz z Czyżówka, Mroziński z Makowarska.

Skład komisji rewizyjnej P. T. K. R. jest następujący: ks. prob. Hamerski z Wtelna, Gielewski Ignacy z Aleksandrowa, Ziętak Tadeusz z Wilcza — członkowie, oraz Ciesiński Nikodem z Grochola, Hejnowicz Franciszek z Wiskitna — zastępcy.

Międzynarodowe zawody lekkoatletyczne Królewiec - Gdańsk - Bydgoszcz

W niedzielę o godz. 16 odbędą się wyższe zawody z udziałem czołowych lekkoatletów Niemiec i Pomorza na stadionie bydgoskim. Drużyna Gdańska przyjeżdża do Bydgoszczy dziś w sobotę o godz. 18.16 i zamieszka w hotelu „Pod Orłem”, drużyna Królewca w niedzielę o godz. 14.38 i uda się bezpośrednio na stadion.

Kolejność konkurencji przedstawia się jak następuje:

Bieg 100 mtr., skok o tyczce, rzut dyskiem, bieg 1500, rzut oszczepem, skok wzwyż, 100 m. płotki, pchnięcie kulą, bieg 400 mtr., skok wdal, bieg 5000 m., rzut młotem, sztafeta 4×100 mtr.

Na specjalne życzenie Królewca odbędzie się rzut dyskiem jako pierwsza konkurencja, celem umożliwienia Hilbrechtowi uzyskania dobrego wyniku w rzucie dyskiem. Hilbrecht bowiem jest kandydatem olimpijskim Niemiec i zamierza w Bydgoszczy poprawić swój rekord życiowy wynoszący 48,22. Na treningach uzyskuje podobno wyniki w granicach pięćdziesiątki.

Celem udostępnienia publiczności obserwowania rzutów, odbywać się one będą ze środka boiska z specjalnie przygotowanych rzutni.

Ażeby przy kasach uniknąć natłoku, podajemy do wiadomości, że kasy otwarte będą od godz. 14.

Kto walczy w reprezentacjach?

W przededniu sensacyjnego spotkania lekkoatletycznego w Bydgoszczy w dn. 31 bm. podajemy skład reprezentacji wraz z wynikami poszczególnych zawodników wymieniając na pierwszym miejscu reprezentantów Królewca na drugim Gdańska i Bydgoszczy.

100 mtr. — Brandtstaedter (11,1), Leipholz (11,3), Moellenstaedt (10,9), Bruening (11,2), Mar (11,00), Bodiek 11,2; 400 mtr. — Sprenger II, (52), Ott, (51,1) Moellenstaedt 50,9, Moeller, (53) — Tietze (53,8), Hocheisel (54,00);

1500 mtr. — Sprenger II, 4,08, Kirstein 4,12, Turski 4,29, Świętochowski 4,30, Kramek 4,16, Hocheisel;

5000 mtr. — von Kositzkowski 15,45, Kirstein 15,50, Turski 17,14, Świętochowski 17,14, Kramek 16,30, Wojdecki;

110 mtr. płotki — Lawrenz 16,2, Scholz 16,4, Kelner, 18, Rutkowski 19,2, Neuendorf i Kulecki około 17,

wdal — Brandtstaedter 7,02 Rosenthal 6,36, Schumann 6,32 Bruening 6,13, Bodiek 6,70, Mar 6,61,

wzwyż — Rosenthal 1,91 — Lawrenz 1,74, Mueller 1,73, Rutkowski 1,62, Kalinowski 1,83, Barczak około 1,70,

tyczka — Dahn 3,45, Volkmann, 2,90, Kobelt 3,82, Rutkowski 3,00 Majtkowski 3,60, Zakrzewski 3,75,

kula — Hilbrecht 13,75, Kohzer 13,60, Wiens 12,58, Kluck 12,42, Neuendorf i Zieliński około 13,

dysk — Hilbrecht 48,22, Luehmann 37,50, Wiens 33,33, Kluck 35,25, Neuendorf 40,41, Zieliński 38,60,

oszczep — Volkmann 56, Hilbrecht 51, Montkiewitz 49,71, Hoffmann 41,75, Mikrut 55, Kalinowski około 50,

młot — Sprenger I, 47, Hilbrecht 39, Kluck 32,40, Hoffmann 28,15, Więckowski 41,85, Kiełpikowski 40,50.

Na szalach Semidy

Kto bił, a kto był bity?

W Strzelcach Górnych pod Bydgoszczą po długim, wprost niepamiętnym czasie raz tylko wzywano tamtejsze, dorywczo w nagłych potrzebach organizowane „pogotowie ratunkowe”.

Na drodze pobierano szpetnie pokieroszowanych i kłeszających się w dalszym ciągu 26-letniego Bernarda Puzowskiego, 47-letniego Józefa Mazajkę, 48-letniego Leona senjora Kitowskiego, juniora Leona K. i trzeciego członka tej rodziny Franciszka.

Kto bił, a kto był bity nie łatwo było ustalić.

Puzowski i Mazajka zdybali na drodze Kitowskiego pragnąc z nim wyrównać pewne „zaległości” w porachunkach osobistych, przyczem od słowa do słowa przyszło do rękoczynów. Puzowski dzierzył w swych krzepkich dloniach widły i nie można powiedzieć, by podczas sceny tej stał bezczynnie. Przeciwnie: młócił widłami na prawo i lewo, jako, że na ratunek ojcu pośpieszyli dwaj Budrysowie z pod strzechy znajdującego się w opresji ojca.

Mniej więcej każdy z uczestników bójki coś oberwał w ilościach odwrotnie proporcjonalnych do posiadanego szczęścia.

Kitowscy nie czekając aż czas wyleczy im rany zupełnie — donieśli o bójce policji, w rezultacie czego odbyła się rozprawa przed Sądem Grodzkim w Bydgoszczy.

Puzowski i Mazajka byłiby niewątpliwie również wnieśli oskarżenie na Kitowskich, jako, że mogliby się dokumentnie wylegitymować wieloma uszkodzeniami ciała w kształcie ran ciętych, bitych, tłuczonych i siekanych, jednak wobec pośpiechu „sąsiadów” zasiąść musieli na ławach sądowych w przykrzym charakterze oskarżonych.

Rozprawa również nie wykazała w zupełności kto i kogo w czasie bójki okładał, jednak za sam udział w bijatyce sąd skazał Puzowskiego i Mazajkę po pół roku więzienia z 2-letnią warunkową „zawieszka”.

Szcześliwie tygodnie sprzedaży losów I kl. 36 Loterii Państw.

rozpoczęły się

3143

w znanej ze szczęścia kolekturze

PAWEŁ BILLERT

Toruń

Grudziądz

ul. Szeroka 26 i Nowy Rynek

ul. Stara nr. 7

w której w poprzedniej Loterii znów padła większa wygrana

30.000 zł.

i wiele innych po 10 000, 5000, 2500 zł. i t. d.

Ceny losów: 1/4 - 10 zł, 1/2 - 20 zł, 1/1 - 40 zł. Ciągnięcia już od 18. czerwca br

Tydzień Polskiego Czerwonego Krzyża

Zdajemy sobie sprawę, że wszystkie katastrofalne ofiary w ludziach, jak i w ich dorobku byłyby okropniejsze, gdyby nie samarytańska pomoc drużyn czerwonekrzyżkich, odpowiednio do swych zadań wyszkolonych i przygotowanych.

O ileż ta pomoc jest niezbędniejsza w czasie wojny, kiedy nad bezbronnymi naszymi miastami wrogle samoloty rozpoczynają niszcycielską swoją robotę za pomocą bomb morderczych i gazów trujących.

Wojna włosko-abisyńska najlepszym

tego dowodem.

O zadaniach P. C. K. i konieczności ich poparcia warto pomyśleć nie tylko z obowiązku polskiego sumienia, ale i z własnego dobrze zrozumiałego interesu.

Tydzień propagandy P. C. K., zaczynający się w dniu 31 maja niechaj będzie tym okresem, w którym wszyscy winni złożyć ofiarę na rzecz P. C. K. i zapisać się na listę jego członków, płacąc miesięcznie tylko 25 groszy. Stańmy wszyscy pod znakiem Czerwonego Krzyża, bądźmy wszyscy stróżami naszego mienia i życia!

Zawody strzelecko-lucznicze o mistrzostwo miasta Bydgoszczy

Dnia 23 i 24 bm. odbyły się w Bydgoszczy na Strzelnicy Stadionu Miejskiego i Gazowni Miejskiej zawody strzelecko-lucznicze o mistrzostwo miasta Bydgoszczy.

W zawodach brało udział zgórą 80 zawodników i zawodniczek, ubiegających się o tytuły mistrzowskie i wspaniały puchar srebrny, ufundowany jako nagroda przechodnia przez prezydenta miasta Bydgoszczy p. Leona Barczewskiego.

Tytuł mistrza miasta Bydgoszczy zespołowo i puchar zdobyło po raz drugi z rzędu Poczta Przystosobienie Wojskowa w Bydgoszczy, osiągając w konkurencji Kbk. s. 3 I. miejsce, pkt. 2.059, w składzie: 1) Wojnowski Paweł, 2) Arcimowicz Kazimierz, 3) Borowiak Jan, 4) Fiołka Zbigniew, 5) Korzeniowski Leon.

II. miejsce zdobyło KPW sumą pkt. 2.013, III. miejsce Pol. Kl. Sport. pkt. 1.830, IV. Zw. Strzel. pkt. 1.748.

Indywidualnie I. miejsce i tytuł mistrza zdobył p. Lewandowski Józef z KPW (pkt. 471), II. p. Wojnowski Paweł z PPW (pkt. 436), III. Kwaśnik Czesław Zw. Strzel. (pkt. 427).

W konkurencji żeńskiej zespołowo I. miejsce zdobyło KPW przed PPW.

Indywidualnie I. miejsce zdobyła p. Wi-

śniewska Leontyna z Kol. PW., II. ob. Faustyniakówna Ant. PPW., III. Hołówkowa Pelagia PPW.

W konkurencji luczniczej zespołowo I. miejsce zdobyła drużyna Organizacji PWK do OK sumę 186 pkt., przed Poczta PPW (pkt. 174). Indywidualnie I. miejsce w konkurencji luczniczej L. 1, L. 2 i L. 3 zajęła p. Gutkowska z OPWK do OK., II. Kwiatkowska z Organizacji PWK, III. Leśniewska z PPW.

W konkurencji luczniczej męskiej I. miejsce zajął indywidualnie p. Majewski F. przed Dorosiewiczem i Sokołowskim (wszyscy z PPW).

W konkurencji luczniczej zespołowo I. miejsce zdobyła Org. PWK do OK sumą punktów 186 przed PPW pkt. 174.

Indywidualnie I. miejsce w konkurencji luczniczej L. 1, L. 2 i L. 3 zdobyła ob. Gutkowska Jadwiga z OPWK, II-gie ob. Kwiatkowska Marja z OPWK do OK i III-cie miejsce — Leśniewska Felicja z PPW.

W konkurencji luczniczej męskiej I. miejsce indywidualnie zdobył ob. Majewski Feliks przed ob. Dorosiewiczem Kazimierzem i ob. Sokołowskim Eugenjuszem wszyscy z PPW.

Młodzież na szybowisko we Fordonie

We wszystkich państwach trwa wyścig lotniczy. Wszędzie szkoli się szerokie zastępy personelu latającego i technicznego, oraz uświadamia się społeczeństwo o coraz poważniejszej roli, jaka przypada lotnictwu.

Czy u nas ma być inaczej? Te same zadania stoją przed nami. Musimy te prace realizować na odcinku lotnictwa sportowego, aby powiększać nasz stan ilościowy personelu latającego, dotychczas bardzo niski.

Hasło „uczmy się latać” zostało rzucone przez kierownictwo lotnictwa i LOPP już dwa lata temu, tj. zaraz po ostatnim Chalenge. Musimy to hasło urzeczywistnić w najszybszym tempie. Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej, chcąc utatwić szerokim zastępom młodzieży w zdobyciu cen-

zusu pilota, zakłada specjalne Szkoły Szybowcowe. Okręg Poznański LOPP uruchomił swoją Szkołę Szybowcową we Fordonie pod Bydgoszczą. LOPP idzie jeszcze dalej na spotkanie młodzieży, bowiem niezamożnym udostępnić bezpłatne wykszolenie.

Bydgoski Obwód Miejski L. O. P. P. wzywa tą drogą młodzież oboga płci z terenu miasta na Szybowisko we Fordonie. Członkowie LOPP wzgl. synowie lub córki zasłużonych członków LOPP, niezamożnych mogą się ubiegać o pomoc materialną na opłacenie za kurs pilotażu w Szkole Szybowcowej we Fordonie. Zgłoszenia przyjmuje Sekretariat Obwodu Miejskiego LOPP ul. Grodzka 25, tel. 2800.

Przyjmujemy

POZYCZKI PAŃSTWOWE

PO KURSIE NOMINALNYM
ZŁ. 100 ZA 100

przy ratalnym nabywaniu radjoodbiorników najwyższej klasy—TELEFUNKEN: Ambassador, Special i Uniphon na prąd stały i zmienny. OKRES CZASU PRZYJMOWANIA POZYCZEK JEST OGRANICZONY. Szczegółowych informacji, o przyjmowaniu Pożyczek Państw. udzielają upoważnione sklepy radjowe, oznaczone specjalnymi plakatami.

RADIO-TELEFUNKEN

MISTRZ TONU, PRECYZJI I FORMY

Wkraczanie do lasów swarożyńskich jest wzbronione.
Na wnioski mogą być wydane zezwolenia za wplatą 3.— zł. 3170
Zarząd lasów Ordynacji Swarozyn

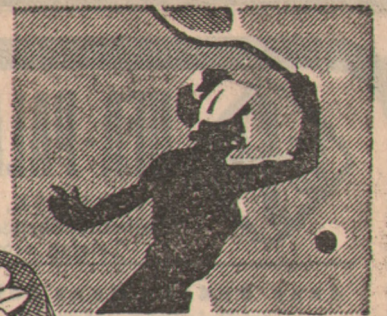
Kawiarnia Ośrodka Sportów Wodnych
Nad Wisłą obok dworca miejskiego
Bridż w ogródku
na świeżem powietrzu oraz w specjalnych pokojach. 2222 UK

Przeprowadzki
wydzielane wozy meblowe przechowywanie, magazynowanie we własnych jasnych zdrowych składnicach zwózki, wszelkie, kołmi i samochodom wykonuje najtaniej.
Proszę żądać ofert.
Łudwi Sz, manski
rok założ. 1912
Toruń, Żeglarska 3, tel. 1909 tel. przyw. 1549. 751

Tapicerzy
kupują sprężyny, pakuły, trawę, płótna, szpagaty, wiosie i gwoździe najtaniej w firmie
Zygmunt Balcerowicz
skład skór, Toruń, Żeglarska 21, 1920C

Artykuły wiejskie
wprost od producentów gwarantowanie świeżość poleca
Ziemiańska Polska
Sp. z o. u.
Toruń, Żeglarska 26, tel. 1874. 29,6C

OBIADY
najlepiej smakują na świeżem powietrzu.
Kawiarnia-Ogród Ośrodek Sportów Wodnych
nad Wisłą, obok dworca miejskiego. 2223

Cera ożywiająca
przez ruch, w sporcie, na wycieczkach i spacerach wymaga przetarcia puszką delikatnego pudru roślinnego, miłkiego, dobrze przylegającego, nie zatykającego porów, dobrego w odcieniu koloracji cery, sporządzonego ze sproszkowanych cząstek cebulek lilii białej, jakim jest

ABARID

PERFECTION

Numer akt: II. 575/35. 3158
O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Grudziądzu rewiru II-go Michał Dobrzański, mający kancelarię w Grudziądzu ul. Piłsudskiego nr. 72, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 30 czerwca 1936 r. o godz. 10-tej w Grudziądzu odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużnika Aleksandra Sobiszewskiego nieruchomości miejskiej położonej w Grudziądzu, przy ul. Kościuszki 40, składającej się z domu mieszkalnego czynszowego. Nieruchomość ma urządzoną księgę hipoteczną w Sądzie Grodzkim w Grudziądzu, oznacz. Grudziądz, k. 1444.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 54.065.— cena zaś wywołania wynosi zł. 40.542.— Przystępujący do przetargu obowiązani jest złożyć rękojmię w wysokości zł. 5.405.— Rękojmię należy złożyć w gotowości albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowo publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-mej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Grudziądzu ul. ks. Budkiewicza nr. 19/23, sala nr. 19. Grudziądz, dnia 23 maja 1936 r.
(—) Dobrzański, komornik.

„EMTEHA”

SPÓŁKA AKCYJNA
WARSZAWA - GDYNIA

Składy własne — Dostawy okrętowe
Eksport chmielu i siodu
Import towarów kolonialnych.

KAŻDY OTRZYMUJE NAGRODĘ!

kto nadesła trafne rozwiązanie

ogecachc aid ogendurt cIN

Za trafne rozwiązanie wyżej wymienionego przysługują następujące nagrody olem zdobyta klienteli:

1. Nagroda	4-zolampowy aparat radjowy.	11-12. Nagroda	Gramofony walizkowe.
2. "	Maszyna do szycia.	13-30. "	Zegarki męskie.
3. "	Rower damski lub męsk.	31-40. "	Obrazy olejne.
4-6. "	Aparaty fotograficzne.	41-60. "	Kasety toaletowe.
7-10. "	Aparaty radjowe.		

Prócz tego wiele innych nagród oraz wielka ilość nagród pocieszenia. Rozdzielanie nagród odbędzie się pod nadzorem notariusza w terminie o którym się zawiadomi na piśmie. Nadesyłając rozwiązanie zleca się z zobowiązań. Nieznaczna opłata wysyłki na koszt odbiorcy. Rozwiązanie należy przesać odwrotnie załączając ew. znaczek na odpowiedź, którą się w każdym razie otrzymuje.

Adresować:
Dom Wysyłkowy „POLONIA”, Kraków, Wielopole 8-10.

Szkoła Rzemieślniczo-Przemysłowa w Tczewie

przyjmuje młodzież do klasy I

w wieku od 14 do 17 lat, do klasy II i III przyjmowani będą tylko kandydaci, którzy udowodnią, konieczność przeniesienia się z innej szkoły równorzędnej.

Do podania należy dołączyć:

- 1) świadectwo ukończenia 7 lub 6 oddziałów szkoły powszechnej,
- 2) metrykę urodzenia,
- 3) krótki życiorys.

Przed przyjęciem odbywa się egzamin wstępny oraz badanie lekarskie. Nauka praktyczna i teoretyczna trwa 3 lata w działach: 1) kowalskim, 2) ślusarskim, 3) o robki maszynowej.

Kandydaci po ukończeniu kursu 3-letniego otrzymują świadectwo ukończenia szkoły i świadectwo czeladnicze ślusarskie.

Opłaty szkolne wynoszą 160.— zł. rocznie wraz z wpisowem w wysokości 10.— zł. przycem wpisowe płatne jest w pierwszym miesiącu roku szkolnego a reszta opł. w 10 ratach miesięcznych po 15 zł.

W drugim i trzecim roku nauczenia pilni i niezamożni uczniowie mogą być zwolnieni z opłat szkolnych do 90% na podstawie umotywowanego podania.

Podania o przyjęcie należy składać do Dyrekcji Szkoły do dnia 20 czerwca. Egzamin wstępny odbędzie się dnia 23 czerwca o godzinie 8-ej rano w gmachu szkoły przy ul. Sobieskiego 11.

Przy szkole jest internat. 3077

PRZETARG BUDOWLANY.

Dyrektor Okręgu Poczty i Telegrafów w Bydgoszczy ogłasza nieograniczony przetarg na wykonanie nadbudowy i przebudowy budynku Urzędu pocztowego Gdynia 1, przy ul. 10 Lutego, o kubaturze nadbudowanej części — 7500 m³. Czas trwania robót wynosi 6 miesięcy od daty przyjęcia oferty.

Bliższe informacje, rysunki oraz ślepe kosztorysy i warunki przetargowe są do nabycia w Oddziale Budowl. Dyrekcji Okręgu P. i T. w Bydgoszczy pokój 35 za zwrotem wydatków administracyjnych. Otwarcie ofert nastąpi dnia 15 czerwca 1936 r. o godzinie 12 w Oddziale Budowlanym Dyrekcji O. P. i T. w Bydgoszczy.

Do oferty należy dołączyć wadium w wysokości 3% oferowanej sumy. Zastrzegę się prawo dowolnego wyboru oferty oraz unieważnienie przetargu. 3174
Zł. 742-8. (—) Inż. Wł. Kozubek.

Co. 34/36. 3176
OGŁOSZENIE. Uchwała Sądu Grodzkiego w Koronowie z dnia 29 kwietnia 1936 r. ubezwłasnowolniono rolnika Maksa Kocha z Łukowca spowodu marnotrawstwa.
Koronowo, dnia 29 kwietnia 1936 r.
Zł. 732-8 Sąd Grodzki.

W tutejszym rejestrze spółdzielni R. S. 41 (Inowrocław) przy firmie Deutsche Spar- und Darlehnskasse Spółdzielnia z nieograniczoną odpowiedzialnością w Glinie Wielkim wpisano dnia 2 maja 1936. że likwidatorowie Juliusz Reiman i Tomasz Graf są upoważnieni do udzielania Willemu Heinrichowi zezwolenia na wykreślenie hipotek.
Sąd Okręgowy w Bydgoszczy. 3175
Toruń, Żeglarska 21. 1920C

Pasy zapędowe

troki, łączniki, wtłoki do pomp, sprzedaje najtaniej
Skład skór
Zygmunt Balcerowicz
Toruń, Żeglarska 21. 1920C

RADJO odbiorniki PHILIPS
na spłaty z 15 miesięcznie
poleca największy w Polsce autoryzowany odsprzedawca

Grimm i Kamiński I. oddział Gdynia Starowiejska 47 Telefon 26-18.
3185M

KWIT ABONAMENTOWY.

Do Urzędu Poczтового w

Zamawiam niniejszym abonament *) na „DZIEN POMORZA”, „GAZETA MORSKA ILUSTROWANA”, „DZIEN GRUDZIĄDZKI ILUSTROWANY”, „DZIEN BYDGOSKI ILUSTROWANY”, „DZIEN TCZEWSKI ILUSTROWANY”, „DZIEN KOCIEWSKI”, „DZIEN CHEŁMIŃSKI”, „DZIEN KUJAW”. na mies. czerwiec 1936 r. i proszę należność zł. 2.40 pobrać przez listowego.

Imię nazwisko _____
Miejscowość _____ Poczta _____

KWIT POCZTOWY

Odbiór kwoty zł. 2.40 tytułem prenumeraty *) „DZIEN POMORZA”, „GAZETA MORSKA ILUSTROWANA”, „DZIEN GRUDZIĄDZKI ILUSTROWANY”, „DZIEN BYDGOSKI ILUSTROWANY”, „DZIEN TCZEWSKI ILUSTROWANY”, „DZIEN KOCIEWSKI”, „DZIEN CHEŁMIŃSKI”, „DZIEN KUJAW”. za m. czerwiec 1936 r. potwierdzam.

_____ dnia _____

*) Nieostrowne przekreślić

KWIT ABONAMENTOWY.

Do Urzędu Poczтового w

Zamawiam niniejszym abonament *) na „DZIEN POMORZA”, „GAZETA MORSKA ILUSTROWANA”, „DZIEN GRUDZIĄDZKI ILUSTROWANY”, „DZIEN BYDGOSKI ILUSTROWANY”, „DZIEN TCZEWSKI ILUSTROWANY”, „DZIEN KOCIEWSKI”, „DZIEN CHEŁMIŃSKI”, „DZIEN KUJAW”. na mies. czerwiec 1936 r. i proszę należność zł. 2.40 pobrać przez listowego

Imię nazwisko _____
Miejscowość _____ Poczta _____

KWIT POCZTOWY

Odbiór kwoty zł. 2.40 tytułem prenumeraty *) „DZIEN POMORZA”, „GAZETA MORSKA ILUSTROWANA”, „DZIEN GRUDZIĄDZKI ILUSTROWANY”, „DZIEN BYDGOSKI ILUSTROWANY”, „DZIEN TCZEWSKI ILUSTROWANY”, „DZIEN KOCIEWSKI”, „DZIEN CHEŁMIŃSKI”, „DZIEN KUJAW”. za mies. czerwiec 1936 r. potwierdzam.

_____ dnia _____

*) Nieostrowne przekreślić

UFA-PALAST

GDANSK,
Elisabethkirchengasse 2
Telefon 24600.

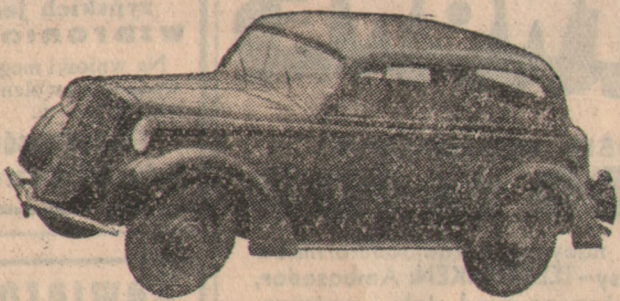
Anny Ondra - Hans Söhnker
w filmie Ondra - Lamac Ufy.

„MIODOWE TYGODNIE“
(Flitterwochen)

Udział biorą: Adele Sandrock, Rudolf Platte, Carsta Löck, Robert Dorsay.
Reżyserja: Carl Lamac. Muzyka: Franz R. Friedl.
Wesoła, żobuzerska historia młodego małżeństwa, podczas którego gruboskórni partnerzy przy wyjąs. niemiłych stosunków „władzy” koziółkują z jednej komicznej sytuacji w drugą. Najweselejszy film „naukowy” dla małżonków i takich, którzy zamierzają się pobrać.

Na lśniących ścieżkach
Film kulturalny Ufy.

Początek seansów w dni powszednie o godz. 4, 6, 15 i 8, 30
W niedziele i święta o godz. 3, 5, 7 i 9.

Opel „Typ Olympia”. Limuzyna.
1,3 l. — 26 KM, 4-cylindrowy motor, Opel-Syn-
chron resory i wykluczająca przeciąg wentylacja.
Model 1936.

Nowe modele OPEL dostarczamy już
od zł. 4.600,— Wszelkie typy na-
tychmiast dostawiamy.

3200Gd

TEL. 24530
24533

GDANSK — SOPOTY

Nasi czytelnicy uczęszczają do następujących lokali

Winiarnia - Siviarnia
Restauracja

Gustav Nagel

Gdańsk

Reitbahn 18 Tel. 23806

Pierwszorządna Kuchnia.

CAFE VATERLAND

Gdańsk, Langgasse 57/58.

Orkiestra Schulz

2882 Gd Lokal otwarty od 30 maja b.r.
od godz. 10 rano.

Koncert od godz. 16-19 i od 20-1.

Ulubiony zakład gastronomiczny

Restaurant zum Paulus

Gdańsk

Langer Markt 15. Telefon 276 17.

oczekuje Was w sezonie z wyborowemi
obiadami i kolacjami po cenach przystępnych.

Pilsner Urquell Gd3195

Dla związków i towarzyszy ceny niższe.

W Sopotach!

INDRA - PALAST

KABARET - DANCING - BAR

Po całkowitem przebudowaniu będzie Kabaret
i Dancing Palast „ADRIA” (dawniej Regina),

Seestrasse 39 znów otworzony
w sobotę, dnia 20-go czerwca 1936 r.

Gd3120 Dyrekcja: Louis Ernst

Restaurant Bieberstein

WŁASC. K. KNEIPHOF

GDANSK Gd3118

Renomowany lokal gastronomiczny. Obszerny taras
przy Holzmarkt 6/7

oddalony 5 minut od dworca głównego.

Bocznica

Już została otwarta nowa kawiarnia p. n.

Café-Heldt

właściciel: Adalbert Heldt

GDANSK, Passage-Dominikswall 7 — tel. 23711

■ Pierwszorządny lokal gastronomiczny z tarasem. ■

Nowocześnie urządzone sale bilardowe
i do gry w karty. — Pokoje konferen-
cyjne i klubowe na około 60 osób. —

3117 Gd

RESTAURANT AYCKE

GDANSK, Hundegasse 11, tel. 250 12.

Staro gdański lokal.

Potrawy i napoje

2883 Gd po cenach umiarkowanych.

We wszystkich lokalach

Zadajcie

„Gazety Gdańskiej”

Hotel Vanzelow

Gdańsk, Keumarkt 3.

właśc. Felix Schörnich.

Restauracja - Winiarnia

renomowany lokal gastronomiczny od-
dalony 5 minut od dworca głównego.

Bieżąca woda ciepła i zimna.

3115 Gd Telefon we wszystkich pokojach.

HOTEL REICHSHOF GDANSK

naprzeciw głównego dworca

**Pokoje z bieżącą wodą
i telefonem**

Godny uwagi hotel i restauracja zostały świeżo odnowione.

Gd2536

Ceny umiarkowane

W Sopotach **ASTORIA**

właśc. Otto Eichelmann

mistrz cukierniczy. Telefon nr. 510 77.

Przodująca cukiernia w Sopotach.

Sala bilardowa.

Gd3116

Zielone Świąta w Sopotach:

W obydwa dni świąteczne po południu i wieczorem dyryguje

JOHANN STRAUSS

były dyrygent orkiestry C. i K. dworu austriackiego i śpiewa

HILDE SCHELLENBERG

Berlin (Sopran)

3197

Wiedeńskie walce w wielkim ogrodzie zakładowym

CENY WSTĘPU:

Karty dzienne (3-krotny wstęp) dorośli 0,75 G, dzieci
do 16 lat 0,30 G. — Karty pojedyncze (1-krotny

wstęp) dorośli 0,50 G, dzieci do 16 lat 0,25 G.

Karty kuracyjne i stałe karty koncertowe bez dopłat.

RUDOLPH MISCHKE

Gdańsk, właśc. Otto Dubke, Langgasse 5

Wyroby żelazne, 978Gd

artykuły gospodarcze,

narzędzia ogrodowe.

W. Manneck

Gdańsk

Tapety

Dywany

Linoleum

Rok zał. 1869

Langgasse 16.

Pożyczkę inwestycyjną 3084

100 %

przyjmujemy jako wpłatę przy zakupie

RADIO - APARATU

Beresin et Co.

Gdańsk,
Langgasse 19.

Wrzeszcz,
Adolf Hitlerstr. 44.

RADIO — ELEKTRO — ROWERY

Reklama dźwignią handlu!

GDANSK

Farby — lakiery —
pendzle, farby lako-
we do podłóg, natych-
miast schnące. Arty-
kuły do czyszczenia
i prania w znanej jakości
Fachdrogerie Bruno Fasel
Gdańsk, Junkergasse 1,
obok hali targowej.
1636 Gd

W miesiącach letnich

przyjmować będę w moim
zakładzie dentystycznym
tylko przedpołudniem od
godz. 8 — 13.

Arthur Mathesius

Dentysta

Gdańsk, Gr. Wollweberga-
sse 2. 2240 GdK

**Szkolne
flety Blocka**

„Hohner”

organki i akor-
deony nadeszły snowa.

Naprawa skrzypiec i akordeonów
dobrze i tanio

MUSIKHAUS

Gdańsk,
Kohlenmarkt 10

Trossert, 28837. 762 Gd

Fortepian

regulator, skrzypce do sprze-
dania. Gdańsk, Pfefferstadt
43. I. p. 3060 GdK

Wrócił z podróży

dr. med.

KOPCZYŃSKI

GDANSK, I Damm,

narożnik Breitgasse.

3199

Ogłaszanie się

w naszym
dzienniku
opłaca się

stokrotnie!

DOM PRZEMYSŁOWO-TOWAROWY
JOZEF FETTER S. A.
 GDYNIA - PORT, Nabrzeże Polskie
 tel. 29-87

Import towarów kolonialnych, owoców suszonych i świeżych z krajów południowych.

Zakłady uszlachetniania śliwek suszonych, dojrzewalnia bananów, łuszczarnia pestek morelowych.

GDYNIA

Polecamy następujące firmy:

A RTYKUŁY BIUROWE, piśmienne, pocztówki, karty do gry. Włozne pióra Waterman Parker, Pelikan, Montblanc. Dostawy do urzędów i biur
ADAM TOMASZEWSKI
 ulica Świętojańska 44. Telefon 10-55
 filja ul. Świętojańska 9 (1982) Telefon 10-70

A PARATY RADJOWE za obligacje oraz świadectwa tymczasowe 3% Pożyczki Inwestycyjnej i 6% Poż. Narodowej
POLSKIE ZAKŁADY RADJO-PHONET, ul. Świętojańska 50
 Bezpłatnie na żądanie wysyłamy prospekty. (M1860)

B **Bracia WELZ** Sp. z o. o. (1886M)
DOM EKSPEDYCYJNY
 GDYNIA, ul. Stefana Batorego, Tel. 20-10
 GDAŃSK; Altstädter Graben 102, Tel. 24772

B **BEDNARSKI LEONARD**
WYTWÓRNIĄ RZEŹNICKO-WĘDLINIARSKĄ
 poleca:
 Codziennie świeże mięso oraz inne wyborowe wędliny
 Centrala: Gdynia 3, ul. Dąbkowa 4 — Telefon 88-83
 2001 Filja: Gdynia, 10 lutego 9 — Telefon 20-12

B **BEDNARSKI BRISTOL - restauracja**
Świętojańska 15, tel. 25-88
 poleca po cenach niskich (M1861)
 wykwintne obiady i kolacje.

C **CERAMIKA**
 Skład wyrobów ceramicznych, Świętojańska 63
 poleca w dużym wyborze luksusowe wyroby ceramiczne w artystycznym wykonaniu. M2299

D **ROGERJA CENTRALNA I HURTOWNIA**
Droger. - Apteczna 2683
FR. SZYPERSKI
 10 lutego 7, tel. 2406. 10 lutego 7, tel. 2406.
 Najkorzystniejsze źródło zakupu branży drogerijnej

D **DYKTY KLEJONE**
 o zasadniczych wymiarach oraz specjalne wymiary do drzwi. Formiery z drzew krajowych i zagranicznych.
W. MIERKIEWICZ Gdynia, Świętojańska 61.
 Telefon 80-12

E **ELEWACJA - Morska 49, tel. 22-73**
Marmur Granit Lastrico
Szlachetne tynki własnej fabrykacji
 Stopnie - Marmurek do lastrica - Xylolit
 Ceny niższe o 80%. (M1862)

E **ELEKTROTECHNIKA**
TO WEDISKA 2508
Wł. Dąbrowski i S-ka ul. Mściwoja 10.
 telefon 36.04 róg 10-go Lutego

E **ESPLANADE - KAWIARNIA**
 ulica Świętojańska nr. 56 (M2303)

G **GDYŃSKI IMPORT OWOCÓW POŁUDNIOWYCH**
HURTOWA SPRZEDAŻ OWOCÓW
 2878 **DOJRZEWAŁNIA BANANÓW**
GDYNIA, Ul. Władysława IV, Nr. 30
 Tel.: 12-85, 12-87. Adres teleg.: „GDYNIMOWPOL“

F **FARBIARNIA**
PAR. PRALNIA CHEMICZNA
 farbuję, czyści i pierze pierwszorzędnie i tanio
„BŁYSK“ GDYNIA WEJHEROWO
 Świętojańska 49 Sw. Jacka nr. 8

G **GETENA** Starowiejska 3. Telefon 14-69
Okucia budowlane
węże ogrodnicze
siatki do ogrodzenia

H **HAFTOPLIS** Świętojańska 73
Pracownia haftów i plisownia, mereżki
 okretki rysunki i t. d.

J **JAZDŻEWSKI GDYNIA**
Sw. Jańska 16
 NOWOŚCI: **Bluzki, apaszki, swetry, pończochy, gorsety, bluzonozse, krawaty, Rossule, kołnierzyki, szelki, skarpety.**
 Sukienki i fbranka detaliczna. 2058M

L **LODY WŁOSKIE** prawdziwe oryginalne
 tylko w **GELATERIA „Venecia“**
 wł. Giovanni Soravia, Świętojańska 76
 obok dawnej Winiarni Seydla. (2057M)

M **MEBLE** biurowe, pieta, tóżka metalowe, sypialnie, jadalnie, kuchnie
DOM MEBLI H. CHOMICKA
 ul. Świętojańska 63. — Tel. 21-83.

M **MACHWITZ** ul. Lipowa 3. Telefon 28-15

M **Kawa, Herbata, Kakao**
 Import towarów kolonialnych.

M **MARMURKI** mielone i maczka do wyrobu terraca, płyty marmurowe i piaskowe, przybory do szlifowania, farby cementowe, oselki i toczaki.
 Posiadam licencje na tynki szlachetne myte.
Dom Handlowy, Jerzy Szlifirz-Karski, ul. Słowackiego 54.
 Telefon 80-44

L **LADY“** ul. 10-Lutego nr. 7. vis à vis B. G. K.
 poleca ostatnie **nowości**. Wielki wybór **Kape luszy damskich sztucznej biżuterji.** 2538
 pasków, kołnierzyków, apaszek i t. p.

M **leczarnia Parowa i Wytwórnia Serów**
w WĄBRZEŹNIE
 2879 Oddział w **GDYNI** - Świętojańska 88 - tel. 2878
 Poleca po cenach bardzo niskich hurt. i detal.
 Codziennie świeże mleko, jaja, śmietanę, masło, sery
 Dla hotelów-restauracji i pensjonatów specjalny rabat.

O **BUWIE** wszelkiego rodzaju kupuje
Centrali Obuwia 2055M
 Świętojańska 62, właśc. Kazimierz Gabrielewicz

O **PTYKA** stale na składzie najnowsze modele okularów i binokli w wielkim wyborze po cenach umiarkowanych poleca **Fsa**
Optynaut Świętojańska 34, tel. 13-74.
 8094 Gd

P **olskie Biuro Podróży „ORBIS“**
 przyjmuje zgłoszenia wolnych mieszkań na pomieszczenia dla turystów i wycieczek.
 Oferty z podaniem ceny.
P. B. P. „ORBIS“ — Skwer Kościuszki 18.

R **SKŁAD FABRYCZNY**
RAMI SALON OBRAZÓW Nistrzów Światowej stawy
Z. ZAGANCZYK Świętojańska 65. Telefon 85-44.

R **Specjalny magazyn** 2056M
W. KORZUN, Świętojańska 46
 w dużym wyborze oraz pranie i naprawa

R **OWERY - OPONY - DĘTKI - CZĘŚCI**
ZAMIENNE - GRAMOFONY 2806M
PLY I Y najtaniej Starowiejska 21
 „Sport-Promień“ Starowiejska 21 telefon 1097
 Przyjmujemy pożyczki inwestycyjne

S **SERWIS** 2246M
 ul. ŚWIĘTOJANSKA 64 — Telefon nr. 1509
Specjalny Magazyn Porcelany — Szkła - Galanterji i Hotelowej porcelany

S **SIATKI OCYNKOWANE**
 poleca tanio wprost z fabryki
Gdyńska Wytwórnia siatek i ogrodzeń drucianych
 „SPLOT“ ul. Morska 39, 2711

Meble biurowe
 urządzenia składowe, okna i drzwi, oraz wszelkie prace stolarskie wykonuje na miejscu 367 M

Gdynia, ul. Lipowa 11 telefon 21-58
BYDGOSKA FABRYKA MEBLI BIUROWYCH

ELEWACJA
 Gdynia, Morska nr. 49 Telefon 22-73
Marmur, granit, lastrico, szlachetne tynki, własnej fabrykacji
 Stopnie — Marmurek do lastrica — Xylolit. 2143
 Ceny niższe o 30%.

Urządzenie cegielni
 wapienno-piaskowej komp. letne na sprzedaż natychmiast. Bydgoszcz Jary 5. tel 3687. 2873

Kilka
 wymownych panien do propagandy na pracę stałą potrzebna. Adres wskaże „Gazeta Morska Ilustrow.“ Gdynia. 2321M

Okazja
 Za pożyczki państwowe można nabyć wszelkie towary kontekcji, galanterji i obuwi. ul. R. Nagórska, Gdynia, ul. Starowiejska 5. 3112Mk

2 pokoje
 i kuchnia od zaraz do wynajęcia. Gdynia-Rumia, Lipowa 2. 3078Mk

Magiel
 marki Zimmermann do sprzedania Wejherowo ul. św. Jacka 18. 3085

Gdynia!
Okazja! Restauracja najlepiej prosperująca, pełny wyszynk w centrum miasta do sprzedania: Powód wyjazd. Biuro „Tempo“ Gdynia 10 Lutego 7. 3202M

Potrzebna ekspedjentka
 od zaraz lub później. Oferty z świadectwami i fotografią do: Rzeźnictwo Drew — Puck. 3194

Dzielna stenotypistka
 stenografująca b'egle w językach polskim i niemieckim poszukuje posady. Oferty „Gazeta Morska Ilustr.“ pod 474. 3187

Do sprzedania lub wydzierżawienia
 w Gdyni większa nieruchomość na cele przemysłowe. Informacje: tel. 1504., ul. Śląska 45, u właściciela. 3190

Parcela w Rumji
 około 5000 m² do sprzedania. Wiadomość: ul. Śląska 45, u właściciela. 3189

„Pantarei“
 unieważnia zagubiony kosament celny Rp. 360/42 U. C. Gdynia. 3188

TYNKI Posiadam licencje patentu Nr. 22044 Urząd Patent. Rzplitej Polskiej i wyłączne prawo udzielania zezwolenia na tynkowanie tynkiem szlachetnym mytym,
Dom Handlowy JERZY SZLIFIRZ-KARSKI
 ul. Słowackiego 54. Telefon 30-44

ZIELIŃSKI RYSZARD
 Ul. Pułaskiego — Tel: nr. 15-58
 Szlifiernia szkła - Fabryka luster - Zakłady szklarskie
 Hurtownia szkła - Oprawa obrazów.
Specjalność: Szyby wystawowe.

STOWARZYSZENIE KUPCÓW DLA HANDLU KOLONIALNEGO

„HAKOL“
 Sp. z o. o.
 IMPORT TOWARÓW KOLONIALNYCH I OWOCÓW POŁUDNIOWYCH.
GDYNIA
 10 LUTEGO 21/23
 TELEFON 3400 i 3408
 3071 M

BIURO POŚREDNICZE „TEMPO“
 Gdynia, ulica 10-go Lutego 7

Polecamy najkorzystnie!

Domy czynszowe dające do 30% dochodu z pożyczkami B. G. K.	Parcele budowlane od 75 groszy za 1 m ² .
Małe domki od 1.000 zł.	Lokale handlowe i przemysłowe.
Kolonjalki urządzenia i towar od zł. 500.—	Orłowo Morskie: wille, parcele, lokale handlowe, domy czynszowe wypłacające się w 4 latach, na bardzo dogodnych warunkach zapłaty.
Restauracje urządzone i dobrze zarządzane, pełne wyszynki od zł. 1.200.—	Nasze biuro jest tak na Gdynię, jak i na Orłowo bezkonkurencyjne. Wyczerpującą odpowiedź bezwzględnie wysyłamy po dołączeniu znaczka pocztowego. 2712

Firma shipchandlerska poszukuje przedstawiciela na okręg gdyński.
 W rachubę wchodzi doświadczeni kupcy, władający conajmniej poza językiem polskim i niemieckim, także językiem angielskim, mogący stawić kaucję zł 5.000.—, 3191
 Oferty prosimy kierować do Administracji pisma niniejszego pod „Przedstawiciel“.

Biuro Pośrednicze „EUROPA“
 Gdynia, ul. 10 Lutego 1. Tel. 3815.
 Poleca parcele od 2 zł mtr. kw. w Orłowie Morskiem jak również działki w Gdyni

Willa 12 pokoi, 2 kuchnie parceli 1,500 mtr. kw., widok na morze i port, ładny ogród. Cena 55.000 zł, wpłaty 40.000 zł.	Dom czynszowy do chód mies. 600 zł., parceli 700 mtr. Cena 42.000 zł.
Willa w Orłowie Morskim parceli 850 mtr. kw., dochód mies. 1400 zł. II. piętr. Cena 48.000 zł.	Parcela 1012 mtr, dom gosp. Cena 12.000 zł, wpłaty 9.000 zł.
Dom czynszowy do chód mies. 500 zł., parceli 980 mtr. Cena 48.000 zł.	Parcela ul. Świętojańska, 1,300 mtr. kw. Cena 120.000 zł., wolna i zatwierdzona pod budowę.
	Parcela 470 mtr. kw. Cena 5.500 zł. zatwierdzona pod budowę.

Chcesz dobre i tanie MEBLE
 zwróć się z zaufaniem tylko do **POMORSKIEGO SKŁADU MEBLI**
 Gdynia, Świętojańska 99. 1910

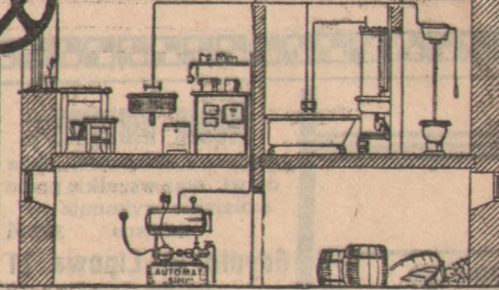

Prospekty i oferty na żądanie.

HERZFELD & VICTORIUS
Spółka Akcyjna w Grudziądzu

Zaniechajcie czerpania
wody z niehigienicznych
studzien otwartych!

Nasze automaty wodociągowe
„SIHI” stworzą Wam własny wodociąg
zasilany wodą z zwykłej studni,
bez konieczności dozoru.

Numer akt: III. Km. 2410/35.

3162

Nr. IV. Km. 1574/35.

3160

WEZWANIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Grudziądzu rewiru III-go Wojciech Janowski, mający kancelarię w Grudziądzu ul. Legionów nr. 15 podaje do publicznej wiadomości, że dnia 24 czerwca 1936 r. o godz. 10-ej przystąpi do opisu nieruchomości Mniszek karta 17, do której skierowana została egzekucja w poszukiwaniu wierzytelności w kwocie 176,79 zł. przypadającej wierzytelności Ferdynandowi i Agacii Wiatr od dłużnika Walentego i Stanisławy Środa i wzywa wszystkie osoby, nieuczestniczące w postępowaniu, aby przed ukończeniem opisu zgłosiły swoje prawa do wymienionej nieruchomości lub jej przynależności, jeżeli prawa tych osób stanowią przeszkodę do egzekucji.

Grudziądz, dnia 25 maja 1936 r.

(—) W. Janowski, komornik.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

W środę, dnia 3 czerwca br. o godz. 10-tej sprzedawać będą w drodze przetargu przymusowego za gotówkę najwięcej dającym w Grudziądzu u spedytora Witkowskiego plac Stycznia: 10 tuzinów mydła „Elida”, 10 tuzinów mydła „Pulsa”, 350 skórek zamkowych w tem 200 dużych, oszacowane na łączną sumę 1.550,— złotych.

(—) Maćkowiak,

Komornik Sądu Grodzkiego rew. IV. w Grudziądzu.

Do akt Km. Nr. 1859/35.

3095

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Grudziądzu rewiru I. St. Lewicki, urzędujący w m. Grudziądz przy ul. Groblowej nr. 3 obwieszcza, że na dzień 15 czerwca 1936 od godz. 10 do 12 został wyznaczony opis i oszacowanie nieruchomości majątku Grudziądz tom X wykaz liczb 446 i Mały Kunterstyn tom V wykaz liczb 69 stanowiących własność kupców: Wilhelma Kutowskiego i Zygmunta Stanka do połowy każda nieruchomości.

W związku z powyższym, na zasadzie § 2 art. 668 k. p. c. wzywa się wszystkie osoby, aby przed ukończeniem opisu zgłosiły swoje prawa do wymienionej nieruchomości lub jej przynależności.

(—) St. Lewicki, komornik.

Nieruchomość

z dużym ogrodem 6 pokoi, hol, weranda, z wszelkimi wygodami, b. korzystnie do sprzedania.

Do objęcia potrzebne 15,000 zł.

Oferty do Adm. „Dnia Grudziądzkiego Ilustr.” pod „Nieruchomość”, (3152G)

GRUDZIĄDZ

Polecamy następujące firmy

Jan Balcowski

budowniczy

Grudziądz, Moniuszki 6, tel. 1779
poleca się do wykonania planów, rysunków, budowy domów i obliżeń statystycznych. (32698)

ŻMIJEWSKI, Grudziądz Toruńska 6.

Specjalny magazyn artykułów męskich.

Założony w roku 1908.

Kapelusze — bielizna — krawaty.

2755G

POŻYCZKI PAŃSTWOWE

przyjmuje jako wpłatę na

3163

RADJO-APARATY

W. KUCHARSKI, ŚLARA 17-19
Grudziądz, telefon 1930

„WITAMINA”, Grudziądz, Pl. 23 Stycznia 2 tel 1727

poleca **Czekolady - Cukierki - Owoce**
wielki wybór, rewelacyjnie niskie ceny, jak naprz. czekolada tabi., wzgl. boki bardzo dobrej jakości!

100 gram. 35 gr. — 150 gram. 55 gr.

200 „ 70 gr. — 250 „ 85 gr.

500 gram. 1,70 zł.

2150G

OTWARTE W NIEDZIELE I ŚWIĘTA.

HOTEL „KROLEWSKI DWÓR” GRUDZIĄDZ

W sobotę, dnia 30 maja b. r.

3194

„Benefis”

orkiestry „Mickey Band” pod batutą p. Marji Gruski, połączony „z wielkim Danciangiem Familijnym”.

Wstęp wolny! Wstęp wolny!

Uwaga! Od 1. czerwca b. r. „Nowy zespół damski” (sakatek) pod batutą p. Wolhówny

LOSY I. KLASY 36 LOTERJI PAŃSTW.

już nadeszły i si do nabycia w

Kolekturze Eugenji Fenin (daw. Marji Pik)

Grudziądz, ul. Legionów 29,

a także 3151G

w Subkolekturze W. Napióntek, Toruńska 14.

Losy dla stałych graczy rezerwuje się do dnia 15. V. 36 r.

GRUDZIĄDZ

Sygnatura Km. III. 78/36.

3161

I a Smalec

wieprzowy pod gwarancją czysty poleca Składnia Smalec Wieprzowego Grudziądz, Kwiatowa 3, tel. 2052 3166G

Okazja

skład kolonialny i wódek w pełnym biegu, Grudziądz — Pomorze z powodu wyjazdu do sprzedania. Oferty Pat Grudziądz „502” 3157 G

Wielka

dobrowolna licytacja Spółki likwidacji składu sprzedawać będą w środę 3. 6. w Grudziądzu przy ul. Pańskiej 25. o godz. 10-tej za gotówkę: Jadalnie, kuchnie, szafy, łóżka, maszyny, leżanki, kanapy, wózek ręczny, krzesła, stoły, obrazy, garderobę i najrozmaitsze rzeczy. F. Olszewski — licytator. 3105 GK

Żeńska Szkoła Zawodowa i Gospodarcza Grudziądz

ul. Curie-Skłodowskiej 19.

przyjmuje **Wpisy** uczennic na rok 1936-37 do rocznej **Szkoły Gospodarczej** i trzyletniej **Szkoły Zawodowej krawiecko-bielźniarskiej**

Informacje i zapisy w go.iz od 10-12 — w kancelarji.

Bufetowej

do bufetu restauracyjnego poszukuje od zaraz Kawiarnia „Europa” Grudziądz. 152 G

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Grudziądzu III rewiru Wojciech Janowski, mający kancelarię w Grudziądzu ul. Legionów nr. 15 na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 4 czerwca 1936 r. o godz. 10-tej w Dragaczu pow. Świecie, odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, należących do Emila Gediga składających się z 60 okien inspektowych, oszacowanych na łączną sumę zł. 600.—

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym. Grudziądz, dnia 28 maja 1936 r.

(—) W. Janowski, komornik.

3. F. 4/36.

3159

WYWOŁANIE. Eufemja Szychowska w Grudziądzu, ul. Mickiewicza 8, zastąpiona przez adwokata Juliana Szychowskiego w Grudziądzu wystąpiła z wnioskiem o wywołanie księżeczki oszczędnościowej nr 1862 Komunalnej Kasy Oszczędnościowej nr Grudziądzkiego w Grudziądzu wystawionej na nazwisko Eufemji Szychowskiej z Grudziądza, ul. Mickiewicza nr. 8, opiewająca na kwotę 1350,43 zł. Posiadaczka księżeczki oszczędnościowej wzywa się, by najpóźniej w terminie wywoławczym wyznaczonym na dzień 25 września 1936 r. godzina 10 w niżej podpisanym sądzie, pokój nr. 19 zgłosił prawa swe i przedłożył księżeczkę oszczędnościową, w przeciwnym razie zostanie pozbawiona mocy prawnej.

Grudziądz, dnia 22 maja 1936 r.

Zł. 500-Gr. Sąd Grodzki.

OGŁOSZENIE.

Zarząd Miejski w Bydgoszczy — Elektrownia ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie budynku przy ul. Warmińskiego 8.

Szczegółowe warunki przetargu oraz szkic budynku można otrzymać za zwrotem kosztów w biurze Dyrekcji Elektrowni, ul. Warmińskiego 8, pokój nr. 8 codziennie w godzinach od 10-12.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem: „Oferta na roboty budowlane w Elektrowni” należy składać do dnia 8 czerwca 1936 r. do godziny 12-tej.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 8 czerwca 1936 r. o godzinie 13-tej.

Do oferty należy dołączyć kwit na złożone w K. K. O. m. Bydgoszczy na rachunek Elektrowni Miejskiej wadium przetargowe w wysokości 5% ceny ofertowej za całość robót.

Zastrzegę sobie prawo swobodnego wyboru z spośród ofertów niezależnie od wyniku przetargu i cen zaofertowanych.

Oferty złożone po terminie lub nieodpowiadające warunkom szczegółowym nie będą rozpatrywane.

Zarząd Miejski w Bydgoszczy
Dyrekcja Elektrowni.

Zł. 741-8

3173

Wycieczki parostatkami DO BRDYUJŚCIA

w I. i II. dzień Zielonych Świąt

Odjazd z Bydgoszczy:

8,30, 11,00, 13,00, 14,00, 15,00, 15,45, 16,30

Odjazd z Brdyujścia:

11,00, 12,00, 14,00, 17,00, 18,00, 19,00, i 20,30.

W razie potrzeby kursować będą dodatkowe statki.

Ceny biletów:

Za przejazd w jedną stronę:

dla dorosłych zł. 0,60

dla dzieci do lat 12 i szeregowców zł. 0,30

Za przejazd w obydwie strony:

dla dorosłych zł. 1,00

dla dzieci do lat 12 i szeregowców zł. 0,50

3169 B

LLOYD BYDGOŚKI Sp. Akc.

TAPETY

S. STRYSZYK

Bydgoszcz

Diuga 12, Telefon 1239

2681 B

Zamienie

stare pianno lub fortepian na nowy na dogodnych warunkach. Oferty „Zamiana” do Biura Ogłoszeń, Bydgoszcz, Dworcowa 54. 3014B

KONKURS

Zarząd Miejski w Bydgoszczy ogłasza konkurs na niżej podane posady nauczycielskie w miejskich szkołach średnich i zawodowych:

- języka polskiego z ubocznym przedmiotem (siła męska).
- przyrody z ubocznym przedmiotem (siła żeńska i męska).
- matematyki z językiem niemieckim.
- zajęć praktycznych (siła żeńska).
- krawieczyny — o ile możliwości z rysunkiem zawodowym (siła żeńska).

Kandydaci(cki) winni(y) nadesłać wnioski udokumentowane wraz z życiorysem do Zarządu Miejskiego w Bydgoszczy — Oddział Szkolny do dnia 20 czerwca 1936 r.

Za Prezydenta Miasta:

(—) Mencil, ławnik m.

Zł. 725-8.

3177

E. 186/35.

3172

OGŁOSZENIE.

Urząd Wojewódzki Poznański w Poznaniu wniósł o przeprowadzenie postępowania, przewidzianego w Rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1927 r. o uregulowaniu ciężarów i wierzytelności ciężających na przymusowo wykupionych nieruchomościach ziemskich (Dz. Ust. Nr. 3/28, poz. 22) co do depozytu złożonego do Banku Gospodarstwa Krajowego w Bydgoszczy, a składającego się:

- z obligacji 3% Państwowej Renty Ziemskiej wartości nominalnej złotych . . . 158.100,—
- z gotówki złotych 39.581,46

Z tytułu pierwszej raty wynagrodzenia za przymusowo wykupioną część z nieruchomości Trzebień, dobra rycerskie zapisanej na rzecz Hanza Georga Klahra.

Stosownie do art. 10 wyżej wymienionego rozporządzenia łącznie z § 105 ustawy z dnia 24 marca 1897 r. o przymusowej sprzedaży i przymusowym zarządzie (Dz. Ust. Rz. Niemieckiej z roku 1898, str. 713) wyznacza się termin do rozdziału wynagrodzenia na dzień 21 lipca 1936 r. godz. 10-ta w gmachu tut. Sądu sala nr. 14.

Wierzyciele szukający zaspokojenia z wynagrodzenia roszczeń, w hipotece nieujawnionych, winni zgłosić się najpóźniej w terminie wyznaczonym do rozdziału — pod tym rygorem, że w razie niezgłoszenia rozdział wynagrodzenia nastąpi wedle stanu, ujawnionego w hipotece, oparte na prawie publicznym, tracąc uprzywilejowane pierwszeństwo i znaleźć będą mogły zaspokojenie tylko z rezerwy wynagrodzenia, jaka pozostanie po zaspokojeniu wierzycieli hipotecznych.

Koronowo, dnia 26 maja 1936 r.

Zł. 733-8

Sąd Grodzki.

Sygnatura: Km. VII. 945/36.

3178

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy rewiru VIII Stefan Kapuściński, mający kancelarię w Bydgoszczy, ul. Śniadeckich nr. 21 na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 2 czerwca 1936 r. o godz. 10.30 w Bydgoszczy ul. Śniadeckich w F-mie Rawa odbędzie się 2-ga licytacja ruchomości, składających się z ca 700 tuzinów pilników różnego rodzaju, ca 300 kg szmelcu skład. się z odpadków fabrykacyjnych, oraz ca 2000 kg stali narzędziowej w sztabach, oszacowanych na łączną sumę zł. 1415,—

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Bydgoszcz, dnia 29 maja 1936 r.

Komornik Sądu Grodzkiego rew. VII.

w Bydgoszczy.

Zł. 132-8

Sygnatura: Km. VII. 1309/36.

3180

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI ZASTAWU.

Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy rewiru VII Stefan Kapuściński, mający kancelarię w Bydgoszczy ul. Śniadeckich nr. 21 na podstawie art. 510 § 2, 547 § 2 i 670 § 2 kodeksu handlowego podaje do publicznej wiadomości, że dnia 2 czerwca 1936 r. o godz. 10.30 w Bydgoszczy ul. Dworcowa nr. 54 w F-mie C. Hartwig odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, składających się z 300 worków papierowych gipsu palonego 15.230 kg., oraz różnych mebli jak: kanapy, fotele, lustro i lampę. Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Bydgoszcz, dnia 29 maja 1936 r.

Komornik Sądu Grodzkiego rew. VII.

w Bydgoszczy.

Zł. 133-8

ATA

czyści i szoruje wszystko!

MEBLE

3093 wielki wybór niskie ceny solidne wykonanie

tylko w firmie

BRACIA TEWS

TORUN, ulica Mostowa 30.

Nieruchomość

z dużym domem mieszkalnym

w dobrej położeniu w Grudziądzu korzystnie do sprzedania.

Oferty należy kierować do Administracji „Dnia Pomorza” pod nr. 3047.

dh. **A. GEPNER**

WARSZAWA GRZYBOWSKA 27
TEL. 690-23, 655-25, 659-25

METALE

BLOKI BLACHY PRĘTY DRUTY RURY

CYNA, CYNK, OŁÓW, MIEDŹ, NIKIEL, ANTYMON, ALUMINIUM, BIZMUT, KADM, MANGAN, MAGNEZ, KOBALT, RTEĆ.

MOSIADZ, BRONZ, STOPY ŁOŻYSKOWE, STOPY DRUKARSKIE I INNE.

MINJA I GLEJTA OŁOWIANA.

BLACHA CYNKOWA, BLACHA POCYNKOWANA, BLACHA BIAŁA, BLACHA CZARNA.

STARE METALE.

Wstąp do „Kiermaszu Światowego” Inaczej okazja Cię minie!

Wiesz dlaczego „Kiermasz Światowy” tak szeroko słynie?

Bo ma wciąż wybór nowy pięknych ładnych rzeczy.

A że tanio tam kupisz — nikt temu nie przeczy!

Zdumiewająco Niskie Ceny przynosi

moja **Sprzedż Jubileuszowa**

Skład blawotów

W. GRUNERT

Toruń, Szeroka 32. Telef. 1990

10 lat w służbie Klienta to pewność i zaufanie, że gatunki prima a ceny tanie.

FORTEPIANY PIANINA

światowej sławy marki „Arnold Fibiger”, Kallsz. (dostawca Polskiego Radja i Konserwatorów Muzycznych) stale wyróżniane na wszelkich światowych wystawach jako najlepszy fabrykat polski.

Przedstawiciel: **TUROSTOWSKA**, Toruń, św. Ducha 14.

„Kiermasz Światowy”

TORUN, Staromiejski Rynek 30.

Oddziały: Gdynia, Tezew.

WAPNO

BUDOWLANE

CEMENT

PORTLANDZKI

PAPA

DACHOWA

SMOŁA

DESTYLOWANA

GIPS

TRZCINA

SUFITOWA

Oraz wszelkie materiały budowlane dostarczają po **zniżonych cenach**

BRACIA PICHERT

SP. Z O. O.

Toruń, Przedzamcze 7/9, tel. 1627 i 1679
Chelmża, Kolejowa 9, tel. 14
Chejnice, Szosa Gdańska 41, tel. 211.

MATERJAŁY

BIELSKIEJ FABRYKI SUKNA

GUSTAW MOLENDĄ I SYN

W JAKOŚCI I CENIE NIEDOŚCIĞNIONE

Olbrzymi wybór najnowszych deseni i kolorów — prosimy przekonać się

Toruń Szeroka 19 Bydgoszcz Gdańska 11
Gdynia św. Janiska 18 Gdańsk Kohlenmarkt 9 2841

Pończochy, Rękawiczki, Skarpetki, Bieliznę, Paski podwiązkowe, Bluzeczki jedwabne, Szale, Apaszki, Kostjumy kapelowe.

3031 poleca najtaniej

PAWILON POŃCZOCH

Toruń, Królowej Jadwigi 15/14.

Najzdrowiej

wypoczywać po pracy na świeżym powietrzu

Kawiarnia-ogród

Ośrodek Sportów Wodnych nad Wisłą

2098 TORUN obok dworca miejskiego Dojazd tramwajami 1 i 5 Przystanek na miejscu.

Podwozie

samochodowe okazję sprzedam. Wakarecy, Toruń Kopernika 37. 3100CK

OKULARY

Przeciw słoneczne od 80 gr Drogerja pod Łabędziem Toruń, Szeroka 26/28, 3041 CK

2 mieszkanie

w Gniewie, ul. 27 stycznia 7, 2 pokoje, kuchnia za 15 zł. miesięcznie, 5 pokoiów, kuchnia za 40 zł. miesięcznie, kompletnie odnowione, elektr. światło, do wynajęcia. Bylicki, Toruń, Szeroka 26. 3201

PIĘGI PRYSZCZE

PLAMY usuwają

KREMY spec.

Drogerji pod Łabędziem

Toruń, Szeroka 26/28, 3040C

Sprzedam

placę budowlaną Stawki II Toruń Bronisawa Szulc, 3171 CK

Niniejszym p.daję do łaskawej wiadomości, że 3-go czerwca b. r. otwieram Gabinet Racjonalnej Kosmetyki wykonywanie zabiegów według najnowszych metod dra Świtalskiej Toruń, Piekary 22. m. 6, Plaskowicka. 3156CK

ROZNE

Samouczek Rachunkowy i Geometrii

Sitowskiego 100 zadań rozwiązyanych. Łatwa nauka bez pomocy nauczyciela. Uniwers. poradnik dla każdego zawodu. Cena 4.80 zł. Wpłacone zgóry na PKO 301.354 z posyłką 5.10. Za zał. liczeniem poczt. 5.80 Księgarnia Mikulskiego Katowice, Marjańska 2. 1687

TORUN

TAPETY

Franaszka w najnowszych deseniach

DROGERJA „UNIVERSAL”

Toruń, Szeroka 17. 1425C

BRACIA BŁOCH

SZEROKA 11

po cenie wyjątkowo korzystnych

Krawaty

najmodniejsze wzory

Koszule

prima gatunki

Kołnierzyki

LETNISKO w majątku

Lasy, jeziora, duży park, rybołówstwo, radio, biblioteka, pianino na miejscu, zdrowa kuchnia, ceny przystępne. 3ca stacja od Torunia. 15 minut od stacji. Krautforstowa, maj. Nowy Dwór, poczta Wielkie Rychłowa. 2966CK

TOREBKI

damskie

WALIZY

wszelkie przybory skórzanego i podróżnego poleca najtaniej 3045C

Wegner Mast.

Toruń, Król. Jadwigi 20.

4-pokoje we

mieszkanie z wszelkimi wygodami, z ogrodem, w willi, na I piętrze, przy ul. Legionów 27, do wynajęcia od 1 lipca. Wiadomość: Tarsowski, Toruń ul. Sienkiewicza 30/32, telefon 19,45. 3038 C.

Znana ze swej dobroci oraz prawdy wykonania fachowego

Leon Chojnicki

Szeroka 46 i pr. 2678

Trwałą odulację po cenie konkurencyjnych

chcesz dobre a tanie

MEBLE

zwróć się z zaufaniem tylko

do Fabrycz. Składu Mebli

Wincenty Gralewski

Toruń, ul. Prosta 21
vis a vis ul. Wysokiej
Obsługa rzetelna.

Tynki szlachetne

po cenie najniższych poleca

M. Czubecki i Ska

Hurtownia mater. budowl. Toruń, P. ornikańska 8/7 Telefon 1648

MEBLE

solidne

po cenie przystępnych tylko w firmie

GORECKI, Toruń

Zeglarska 27, telef. 1251. 687

Wszelkie roboty **flusarskie, wercenie studzien, oraz odlewy żelwne** wykonuje szybko i tanio

Firma „PEDAB”

w Toruniu, ul. Koszarowa 15/17 16

Posadzki

terracowe, lastrko terrakotowe z płytek ceramitowe-skałodrzewne układa

materiały budowlane dostarcza najtaniej

Cerament” Sp. z o.o

Toruń, Nowy Rynek 7. tel 2728 wejście z ul. Browarnej 21

Obiazy

z 30c dań 75 gr. Kolacje od 50 gr. Potrawy patelkowe po znacznie zniżonych cenach oraz trunki i piwa pielnogowane poleca Śniadnia **Cristal** Toruń - św. Katarzyny 7. 2522C

Wielki wybór

Najtaniej w firmie:

M. Seckmann

właśc. Aniela Freinling Toruń, Szczytna 4

Najstarszy skład towarów koszy owoch na miejscu. 15

Książeczki

do I. Komunii św. w wielkim wyborze poleca

Fr. Wienczek

Toruń, Mostowa 38. tel. 1345 2699 CK

Rowery

po cenie zniżonych na dołdnych warunkach częściowo za pożyczkę inwestycyjną. Poleca „Elektra” Toruń, ul. Chelmińska 4 telefon 1:26. 2677CK

Rowery

po cenie zniżonych na dołdnych warunkach częściowo za pożyczkę inwestycyjną. Poleca „Elektra” Toruń, ul. Chelmińska 4 telefon 1:26. 2677CK

Kupie

mniejszy dom piętrowy oferty „Dzień Pomorza” pod nr. 3146 CK

Maszyny

do p'ania małą walizkową używaną w dobrym stanie kupię. Laska, Mat jki 50 Toruń. 3144CK

Letnisko

urocze położenie w Jabłonie wie koło zamku pokoje z ealkowitem utrzymaniem, Oferty Toruń, skrzynka pocztowa 75. 3145 CK

Pierwszorzędna

pracownia sukien kostjumów, okryć damskich dziecięcych Wykonanie solidne. Kursy kroju szycia modelowania Koncesjonowane warunki dogodne. Toruń, Stary Rynek 23.1.p. 3142

Na święta!!!

kawę niezrównana w smaku i aromacie, herbatę oryginalną, wafle do lodów poleca Araczewski, Chelmińska 2. 3107CK

Praktykant

biurowy bezpłatny potrzebny. Zarząd gminny Podgórz—wieś ul. Kluczyki 2. 3136 Ck

Bezpłatny

kurs szycia, haftu, cerowania urządzamy od 8-20 czerwca „Singer”, Toruń, Stary Rynek telefon 1644. 303-000

BALTOIL

Benzyna, nafta

i wszystkie produkty naftowe

Gdańsk, Schichaugasse 11

Gd3114

NA SEZON

potrzebujecie aparat fotograficzny z wszelkimi dodatkami od firmy
SCHILLING & Co G.m.b.H.
 Gdańsk, L. nggasse 50, tel. 23722.
 Wszelkie marki jak: Zeiss, Ikon, Leitz, Voigtl. i inne stale na składzie. 2202 Gd

POLSKI APARAT FOTOGRAFICZNY

10 ZDJĘĆ 5x4 LUB 6 ZDJĘĆ 4x6 1/2

Cena zł. 18.75 do nabycia wszędzie
Fabryka B-cia PAWELSCY
 Warszawa, Długa 29 2912

PRZEDZIERŻAWIENIE CZEREŚNI.

Powiat wąbrzeski wydzierżawi drogą publicznego przetargu zbiór czereśni z około 33 klm. szos powiatowych.

Ustny przetarg odbędzie się w piątek, dnia 5-go czerwca 1936 r. o godz. 12-tej w południu w gmachu Starostwa Pow., sala posiedzeń.

Kaucja licytacyjna wynosi 50,- zł.

Warunki dzierżawy zostaną przed rozpoczęciem licytacji podane do wiadomości.

Wąbrzeźno, dnia 26 maja 1936 r. 3046

Wydział Powiatowy — Zarząd Drogowy w Wąbrzeźnie.

DO KAŻDEGO UŻYTKU!

OSOBOWE

JUNIOR 4/21 K. M.	
od	
JUNIOR DE LUXE 5/32 K M	zł 4.515.—
od	
V8 14/90 K M	zł 5.355.—
od	
	zł 15.040.—

PODWOZIA DOSTAWCZE

4-CYLINDROWE 4/21 K M	zł 4.275.—
4-CYLINDROWE 5/32 K M	zł 4.735.—

PODWOZIA CIĘŻAROWE

4-CYLINDROWE 13/50 K M	
2,4 ton rozstaw osi 3,34	
z gaźnikiem benzynowym	zł 10.350.—
" " ropowym	zł 11.350.—
3,3 ton rozstaw osi 3,98	
z gaźnikiem benzynowym	zł 10.800.—
" " ropowym	zł 11.800.—

St. Marlewski i S-ka

GDANSK, Dominikswall nr. 10. tel. 22464
 GDYNIA, Abrahamá 27, telefon 1241.

3198

WĘDKI

PRZYBORY DO RYBOŁÓWSTWA

WYTWÓRNIA I HURTOWNIA

B-cia MAŁKOWSCY, Warszawa, Graniczna 3.
 ŻĄDAJCIE CENNIKÓW—KATALOGÓW.

3125

Stary znajomy w nowej szacie!

Praktyczne butelki kieszonkowe szczególnie w czasie podróży i wędrówek.

AMOL

orzeźwia i usuwa zmęczenie.

Do nabycia w aptekach i drogerjach.

Jąkanie

oraz inne zaburzenia mowy radykalnie usuwa wieloletni zakład leczn. dla jąkających się

Dr. J. ŻYŁKIEWICZ,
 Warszawa, ul. Chłodna 22.

Prospekty kancelarja wysyła bezpłatnie. 2843

Zarząd Gminny

w Osieckiej k/Czerska kupi zaraz maszynę do pisania używaną lub nową. 3168

Już czas

odł. 10.—zł. na Ewartkę z kolektury

Kilowy kadłub

stalowy motorówki morskiej długości 11 m. stan bardzo dobry

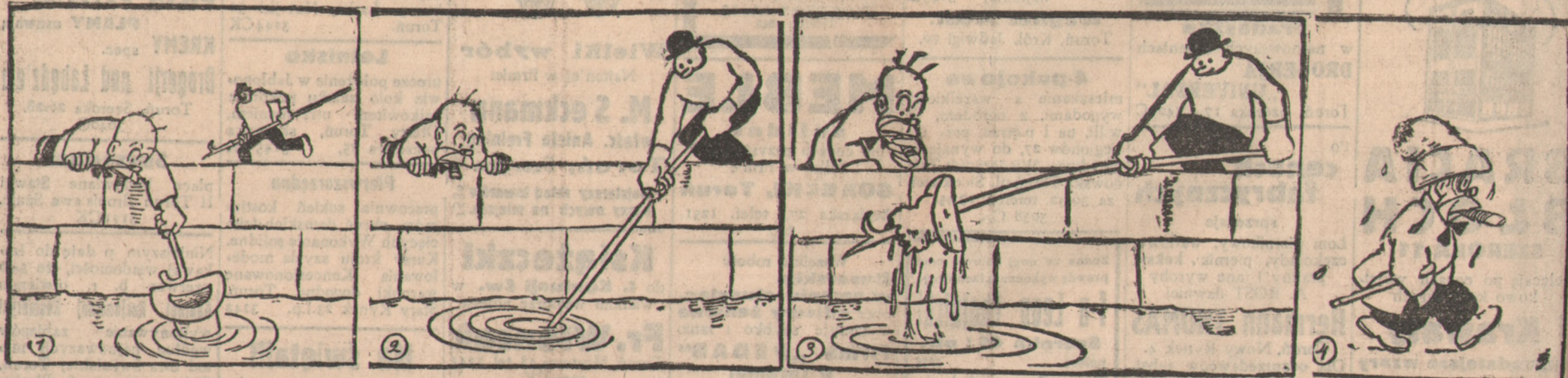
okazyjnie sprzedam za 1500zł. Zgłoszenia:

Moryciński, Warszawa, Mickiewicza 25.
 3127

K. Rzanny

Bydgoszcz, Gdańska 25 tel. 33-33

Niedźwiedzia przysługa

OGŁOSZENIA:

wiersz milimetry na stronie 7-lamowej 0,20 zł
 w tekście na pierwszej stronie 1,00 zł
 w tekście na drugiej i trzeciej stronie 0,80 zł
 w tekście na dalszych stronach 0,50 zł
 Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.
 Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25 proc. drożej.

Dla poszukujących pracy i nekrologi 25 proc. zniżki.
 Komunikaty 50 gr za wiersz.
 Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20 procent nadwyżki. W W. M. Gdańsku cennik ogłoszeniowy jest identyczny z cennikiem dla Polski, z tem jednak, że rachunki mogą być regulowane w guldenach gdańskich na podstawie notowań Giełdy Gdańskiej z dnia poprzedzającego dzień wpłaty.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOŚI:

W ekspedycji miejscowych agencji 2,00 zł
 Z odnośnikiem do domu 2,20 zł
 Przez pocztę z odnośnikiem do domu 2,40 zł
 Pod opaską 4,50 zł
 W Gdańsku przez pocztę 2,32 gd; przez gońca 2,00 gd
 W Gdańsku z odbieraniem w administracji wprost 1,75 gd
 Zagranicą 4,00 zł
 W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przeskody w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.

Redaktor odpowiedzialny:

Wacław Wyttyk, Toruń, ul. Mickiewicza 41.

UWAGI:

Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówkę. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacone przewidziana w cenniku 20 proc. nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądownym śledztwaniu należności rabat upada. Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsman, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, l. p. — Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul. Marsz. Pocha 12. — redaktor odpowiedzialny na Gdynię: Wiktor Mielnikow, Gdynia, ul. Min. Kwiatkowskiego, gmach „Pageo” — Redaktor odpowiedzialny na Grudziąd: Wacław Gańca, Grudziądz, Plac 23 Stycznia 10, l. — Redaktor odpowiedzialny na Tczew: Leon Formański, Tczew, Kościuski nr. 1.
 Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Gryf” z odpow. udziałami w Toruniu. Za ogłoszenia odpowiada Administracja. Członkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.